



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almenyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>



DEN DANSKE TOLDETATS FORENING



1894

1919



DEN DANSKE TOLDETATS FORENING

1894 — 22. MARTS — 1919

UDARBEJDET
EFTER „TIDSSKRIFT FOR TOLDVÆSEN“, FORENINGENS ARKIV M. M.
AF
TOLDINSPEKTØR C. BRUNKE
X



KØBENHAVN
W. J. CHRISTENSENS BOGTRYKKERI
1919

DEN DANSKE TOLDETATS FORENING

1894

1919

Længe før Toldetatsforeningen blev dannet, havde Toldvæsenet sit eget Organ »Tidsskrift for Toldvæsen«, redigeret og udgivet af nuværende Toldkasserer *Grube*. Det begyndte at udkomme i 1883 og fik en Levetid af ca. 24 Aar. Juli Numret 1892 indeholdt en lille Artikel »Et Toldermøde«, der førte til Stiftelsen af Den danske Toldetats Forening. Artiklen var skrevet af daværende Toldkontrolør i Randers — senere Toldforvalter i Nyborg — *E. Wellejus*. Efter at have meddelt, at Forslag om Afholdelsen af et Toldermøde uden at føre til noget Resultat tidligere — en Gang i hans tidlige Ungdom — havde været fremsat af daværende Toldforvalter i Skagen *Walther*, genoptog Forfatteren Tanken, dog uden at komme ind paa Enkeltheder eller at fremsætte positive Forslag, idet han først vilde afvente Udtalelser fra andre Toldmænd, og udtalte sin Overbevisning om, at et saadant Møde med en forhaabentlig deraf følgende Fagforening vilde blive baade til Gavn og Fornøjelse for Etaten. Redaktionen sluttede sig til Forslaget og tilsagde sin Støtte til Fremme af Formaalet. I det efterfølgende September Nummer udtalte Toldassistent *Otto Jensen* Ønsket om Planens heldige Realisation, og i Tidsskriftets Marts og April Numre 1893 gjorde daværende Sekretær i Overtoldinspektoratet for København, cand. jur. *Ivar Berendsen* udførligt Rede for sine Anskuelser om, *hvorfor* en Fællesforening for Toldetaten inklusive Revisionen og Centraladministrationen burde oprettes, og *hvorledes* den burde indrettes. Formaalet var angivet saaledes:

- a. at udvikle Solidaritetsfølelsen mellem de forskellige Grene af de i Toldvæsenets Tjeneste virkende Kræfter;
- b. at vinde Indflydelse paa de til Etatens økonomiske og sociale Stilling hørende Forhold;
- c. at regulere, indenfor Lovgivningens Grænser, Tilgangen til Etaten;
- d. at øve Etatens indre Politi, og
- e. at afgive Basis for større social Enhed indenfor Etaten.



TOLDKASSERER GRUBE



TOLDFORVALTER WELLEJUS

Formaalet skulde søges naaet dels gennem almindelige Medlemsmøder og dels gennem en kontinuerende, af Delegerede, Afdelinger og Centralbestyrelse sammensat Organisation.

Til at vælge 1 Delegeret skulde et Minimumsantal af 30 Medlemmer være berettiget, og Delegerede skulde vælges under ét af alle Medlemmer, efter Forholdstal, forsaavidt flere skulde vælges, og efter Toldsteder, saaledes at flere Toldsteder kunde slutte sig sammen om Valg af 1 eller flere Delegerede.

De Delegerede i Forening skulde danne Afdelinger, saaledes at Jylland deltes i 2, og at Fyens, Løllands, Falsters, Sjælland med Moens, Bornholms og Københavns Delegerede dannede hver 1 Afdeling. For hver Afdeling skulde vælges en ekspederende Afdelingschef.

Afdelingerne i Forening skulde vælge Centralbestyrelsen, der skulde have sit Sæde i København og bestaa af 1 Repræsentant for hver af Toldopsynets daværende 3 Lønningsklasser (2., 3., og 4.), 1 Regnskabsfører, 1 Kontorarbejder, 1 af Revisionens og 1 af Centraladministrationens Personale. Bestyrelsen skulde selv vælge sin Formand.

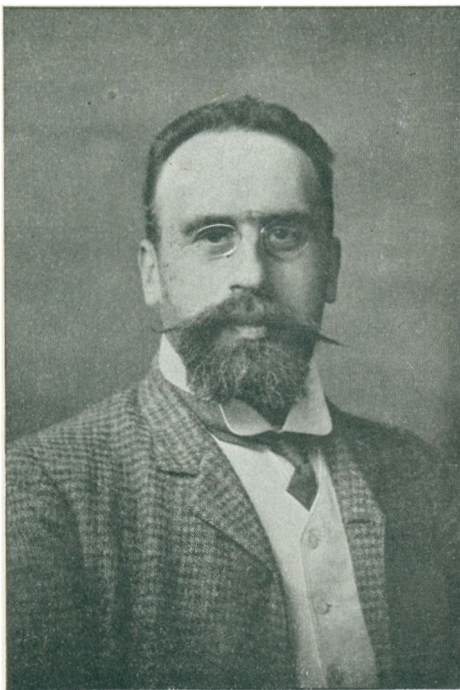
En Gang om Aaret skulde samtlige Delegerede sammentræde med Centralbestyrelsen i København, og denne Forsamling skulde være Foreningens højeste Myndighed.

Almindelige Medlemsmøder skulde afholdes efter Delegeretmødets Beslutning.

Forfatteren gjorde sig dernæst til Talsmand for, at Foreningen fik sit eget Organ, idet et privat udgivet Tidsskrift altid kun vilde være Talerør for Enkeltmands Mening og føle sig bundet af Hensyn, som en Forening ikke er bundet af.

et halvt Aar, ind-
Etaten saa vel an-
Feyring i Artiklen
efter«? siger sin
og kræver, at der
gaaet Aar og Dag,
fremskom, og dette
ning under den
kussion i Tids-
Handling. Hvor-
Organisation som
foreslaaede lod sig
for tvivlsomt, men
om at faa Tolder-
han slog kraftigt

Wellejus, Ivar
ring satte sig nu
hverandre. De
og enedes om at
bydelse til et al-
for alle Toldvæ-
Bestillingsmænd,
sens Embedsmænd og Assistenten med flere i København i Paasken 1894.



TOLDINSPEKTØR IVAR BERENDSEN

Igen gaar der
til den indenfor
sete Toldforvalter
»Hvad ventes der
Mening om Sagen
nu, efter at der er
siden Forslaget
har vundet Tilslut-
efterfølgende Dis-
skriftet, skrides til
vidt en saa fast
den af Berendsen
etablere, ansaa han
foreløbig gjaldt det
mødet afholdt, og
til Lyd herfor.

Berendsen og *Fey-*
i Forbindelse med
mødet i Nyborg
udsende Ind-
mindeligt Møde
senets Embeds- og
Overtoldbestyrel-

Mange af Foreningens Medlemmer vil det maaske forekomme besyn-
derligt, at en saa ligefrem Ting som Afholdelsen af et Møde med det
Formaal at faa oprettet en Organisation for Toldetatens Embedsklasser
kunde kræve saa mange Overvejelser; men for 25 Aar siden saa man
anderledes paa dette Forhold. Ordet »Fagforening« havde en socialistisk
Klang, der lød ilde i de fleste Embedsmænds Øren. Ikke fordi de var
tilfredse med deres Kaar. Statens Tjenestemænd klagede den Gang lige

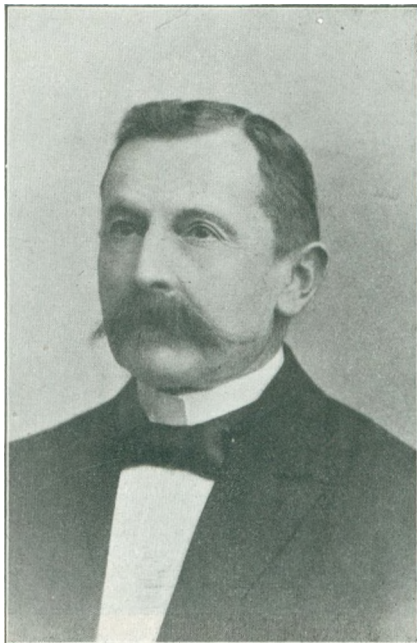
saa meget som nu over for smaa Lønninger, der paa Grund af Pengenes synkende Værdi ikke mere var tilstrækkelige til selv det nodtorftigste Budget. Men talte man til Klagerne om, hvor nødvendigt det var, at Tjenestemændene sluttede sig sammen for gennem Organisationerne og i fuld Enighed udadtil at kræve Kaarene forbedrede, stillede de fleste sig ganske uforstaaende. Det maatte blive Administrationens og Lovgivningsmagtens Sag. »Et Velfærdsudvalg«, som Bestyrelsen for den paataenkte Forening spottende blev kaldt,

meget unaadigt kom ukaldet for at som det tilkom Ad- tage Bestemmelse vilde blive ophævet at Etatens Med- folte sig som en En- over- og underord- anderledes skarpt indenfor Assistent- Skel, f. Eks. mellem

Havneassistenter, tikler i Tidsskriftet vis Jalousi mellem vedstadens Tjene- sianerne mente, at nelse opnaaedes ved hvorfor de folte sig de fleste Avance- tes fra København, nerne hævdede, at

langt større Trafik stilledes større Fordringer til den københavnske Told- assistents Duelighed, hvorfor det var naturligt, at han havde et Fortrin med Hensyn til Avancement. Provinsassistenterne kunde jo søge ind til Køben- havn. Endelig var Tilgangen til Staten mere forskellig end nu, idet mange ansattes dels fra Hæren og dels fra andre Livsstillinger (forhenværende Købmænd etc.).

Alt dette opfordrede Indbyderne til at gaa forsigtigt frem, og Feyring lader da ogsaa Understøttelsesformaalet træde stærkt i Forgrunden, idet han i sin før nævnte Artikel efter at have udtalt, at Mødet næppe vilde give



TOLDFORVALTER FEYRING

vilde sikkert blive modtaget, hvis det blande sig i Ting, ministrationen at om. Al Disciplin o. s. v. Hertil kom, lemmer ingenlunde hed. Skellet mellem nede var ganske end nu, og selv klassen var der rejst

Vejerbods- og ligesom en Del Ar- gav Udtryk for en Provinsens og Ho- stemænd. Provin- den bedste Uddan- Provinstoldstederne, brøstholdne over, at mentsposter besat- medens Københav- der i Kraft af den

det Resultat, Berendsen ønskede, bl. a. skriver: »Men kunne vi end ikke rejse et saa imponerende Bygningskompleks som det, Hr. B. proponerer, saa er der en anden Bygning, vi kunne og bør anstrenge os for at faa rejst, nemlig en Enkebolig. Forslaget om Friboliger bør ikke hvile længere« og senere i Slutningen af Artiklen: »Der er desuden mange andre Ting, som burde forhandles mellem os, men som ikke med Udsigt til Udbytte kunne forhandles andetsteds end paa et nogenlunde talrigt besøgt Møde, og det er udelukkende saadanne Ting, der kun stille smaa eller ingen Fordringer til Pengepungen, og som samtidig ere af en saa afgjort fredelig Natur, at de ingen Forargelse kunne vække hos Nogen«.

PAASKEMØDET 1894

Indbydelsen til Mødet lød saaledes:

»Det tør gjennem de senere Aars fortsatte Diskussioner — baade offentligt og Mand og Mand imellem — betragtes som konstateret, at der indenfor Toldetaten er tilstede en, den hele Etat omfattende, Trang til at samles til fælles Optræden, for saavel udadtil at kunne øve vægtigere Indflydelse paa de talrige — navnlig økonomiske — Omraader, hvor Staten har Fællesinteresser, men hvis Ordning ikke ligger i Etatens egen Haand, som indadtil at bane Veien for saadanne Foretagender og Opgaver, der kræve Samarbejde af hele Staten.

Som et passende Udgangspunkt for en saadan Fællesoptræden har man ogsaa været enig om at betragte et større Møde af Toldmænd fra hele Landet, et Møde omfattende ikke blot det egentlige aktive Toldopsyns samtlige Klasser, men ogsaa de til Centraladministrationen knyttede Institutioner, Regnskabsførerne og Kontorpersonalerne. Heller ikke har der været Tvivl om, at et saadant første Møde maatte sammentræde i Kjøbenhavn, hvor da de Mødte maatte tage Bestemmelse om, hvor og under hvilke Former et Samarbejde eller en fælles Optræden i Fremtiden skulde finde Sted.

Da vi Undertegnede ikke blot ere overtydede om Gavnligheden af et saadant indledende Møde, men ogsaa føle os forvissede om, at hver Dag, der gaar hen, uden at noget Skridt gjøres til Realisationen af den gennem mange Aar oparbejdede Tanke, er spildt Tid, som vanskelig senere indvindes, have vi forenet os om at tage Initiativet til den

Indbydelse til Møde i Kjøbenhavn i Paasken 1894, som vi haabe kun behøver udtrykkelig at udstedes for at efterkommes.

Mødet vil blive afholdt i et af Københavns store Lokaler i 2 paa hinanden følgende Dage, og der vil blive fastsat og itide offentliggjort Diskussionsemner efter Samraad med Toldembeds- og Bestillingsmænd, hvis virksomme Interesse for Etatens Anliggender man haaber at turde gjøre sikker Regning paa.

Forslag og Henvendelser til os angaaende Sagen modtages med Taknemmelighed og bedes tilstillede medundertegnede cand. jur. *Ivar Berendsen*, Ryesgade 131, København Ø.

Vi maa betragte Udfaldet af denne Indbydelse, forsaavidt angaar Tilslutningen til den, som en alvorlig Sag; vi er først skredne til den efter moden Overvejelse, dens Udstedelse er almindelig bekjendt og er ogsaa bleven offentliggjort i Etatens Fagskrift. Dersom Etatens Medlemmer, ved talrigt at indfinde sig og deltage i Diskussionerne, give Bevis for, at de have Øiet aabent for Nødvendigheden af, at Fællesinteresserne ikke forsummes for de private, vil det derfor give de Mænd, som ville arbeide for Staten, nyt Mod og ny Kraft til fortsat Virksomhed.

I December 1893.

E. WELLEJUS,
Toldkontrolør i Randers.

IVAR BERENDSEN,
cand. jur.,
Sekretær i Overtoldinsp. for København.

M. L. FEYRING,
Toldforvalter i Faaborg.

Chefen for Finansministeriets 2. Revisionsdepartement *Fontenay* og Overtoldinspektøren for København *Ring* indtegnede sig som Deltagere. Overtoldinspektøren for Østifterne *Neuhaus* interesserede sig ligeledes levende for Sagen, men maatte i sidste Øjeblik melde Afbud paa Grund af den Sygdom, der et Par Uger efter førte til hans Død. Overtoldinspektøren for Jylland, Kammerherre *Barner*, stillede sig derimod mindre velvilligt, hvilket kom til Udtryk, da Toldkontrolør Wellejus ved en personlig Henvendelse indbød ham til at deltage, og bevirkede, at Tilslutningen fra de overordnede i Jylland blev mindre end forventet.

Mødet blev afholdt i Arbejderforeningens Festsal i København Skærtorsdag og Langfredag den 22. og 23. Marts 1894 og var saa godt tilrettelagt, at det talte 204 Deltagere. Af Hensyn bl. a. til den Ængstelse, som mange nærede for, at Administrationen var uvillig stemt mod Tanken om Oprettelsen af en Forening, var Generaldirektør *Blechingberg* indbudt og overværede den 1. Dags Forhandlinger.

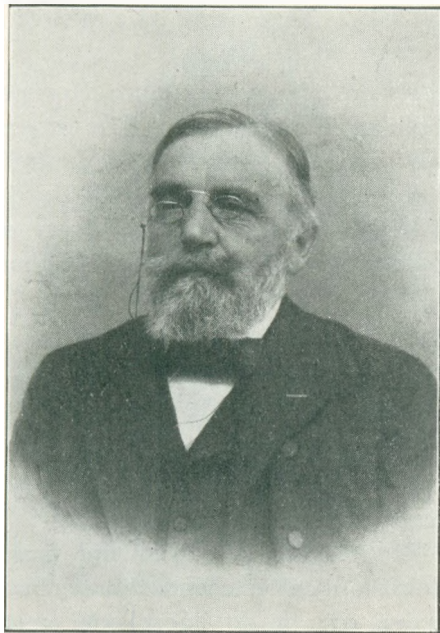
Toldforvalter *Feyring* bød Velkommen og udtalte, at Mødet skulde give Toldembedsmænd fra Landets forskellige Egne Lejlighed til at stifte Bekendtskab med hverandre, og at man dernæst vilde søge tilveje-

bragt en Sammenslutning til Arbejde for økonomiske Spørgsmaal, navnlig saadanne, der lod sig gennemføre gennem Selvhjælp ved Tjenestemændenes eget Initiativ.

Efter at Toldinspektør i Odense *Wichmand* var valgt til Dirigent, fik *Ivar Berendsen* Ordet for at indlede om

OPRETTELSEN AF EN FAGFORENING FOR TOLDETATEN.

Han undersøgte Spørgsmaalet fra de to Hovedsynspunkter: var en saadan Forening de den nytte noget? Embedsstanden *ved Selvhjælp*, ingen Interesse for personlige Ve og ders Bureaukrati man endogsaa med konstaterede Emværende fortrykte lige var imidlertid, manglede Interessens den med Nidesse varetog sine forsømte den sine Fremdeles var der, ten specielt, en tikularisme, man Opsynsinteresser, teresser, Revisions- torinteresser, i Ste- først og fremmest



TOLDINSPEKTØR WICHMAND

paakrævet og kun- »Det var givet, at *kun kunde hjælpes* Publikum havde Embedsmændenes Vel. Ja, tidligere Ti- havde medført, at nogen Skadefryd bedsstandens nu- Stilling. Det sørge- at Embedsstanden esse for sig selv; kærlighed og Inter- Embedspligter, egne Forhold. indenfor Toldeta- overordentlig Parskelkede mellem Regnskabsførerinteresser og Kon- det for at indse, at var der noget, som

hed Etatsinteresser. Hvad der først krævedes var *Korpsaand*, Solidaritets- og Enhedsfølelse. Denne kunde vel tildels fremmes ad anden Vej end gennem en stor Forening, t. Eks. gennem Klubber, men disse frembragte kun selskabelige Sammenslutninger, mens der først og fremmest tiltrængtes økonomisk Sammenslutning. For det første var der mange Opgaver, som slet *ikke kunde* ordnes ad anden Vej, fordi de var for store; dernæst en Mængde, som *meget bedre* arrangeredes gennem Sammenslutning end ved Enkeltmands Agitation; men endelig var der alle de Sager, *hvis endelige*

Afgørelse ikke laa i Etatens egen Haand. De var i mange Henseender de allervæsentligste for Toldernes personlige Velvære, men som alle Embedsmænd — og maaske mere end andre Embedsmænd — var Tolderne ængstelige for at fremkomme med Krav og Besværinger, var de end nok saa berettigede. Til Fjernelse af denne Vanskelighed kunde kun en Forening virke med en Bestyrelse, som rettelig kunde anerkendes som Etatens Repræsentant«.

Til Spørgsmaalet om en Forening kunde nytte noget, advarede han mod at skrue Forventningerne for højt op. Foreningen maatte begynde smaat og gaa sindigt frem. Men ogsaa paa meget andet vilde det bero, om Foreningen vilde svare til sit Formaal.

«Først paa Ledelsen: »kolde og klare Hoveder, ingen Fusentaster, Folk med Takt og Folk med Smidighed.« Thi for en meget væsentlig Del kom Foreningens Gavn an paa Forholdet til Centralbestyrelsen. Der var ingensomhelst Anledning til at tro, at Centralbestyrelsen i og for sig var uvillig stemt mod Tanken om en Forening; men optraadte Foreningens Bestyrelse som et Slags Raad, som en Magt, pukkende paa sin Ret, saa kunde Foreningen blive til mere Skade end Gavn.

Dernæst paa Opgaverne Foreningen tog op.

Endelig paa Medlemmerne: lagde de sig til Ro og stode paa, at nu var der en Bestyrelse, som tog sig af Sagerne, saa vilde den hele Institution vise sig unyttig«.

Berendsen sluttede med at anbefale Dannelsen af en Forening og paa-pegede, hvorledes denne umærkelig vilde fremkalde *Enhed* : Solidaritetsfølelse, *Fasthed* : Sikkerhed for, hvor Toldere kunde henvende sig med berettigede Krav, og hvor udenforstaaende kunde faa de rette Oplysninger, *Tryghed* : Bevidstheden om, at de ligestillede ogsaa vilde komme under lige Vilkaar (»at hver enkelt følte sig som en Brøk, hvis Nævner gaar op i en Generalnævner«), og *Ansvar* : Følelsen af, at ethvert enkelt Medlems Handlinger umiddelbart angik hele Staten.

Under den efterfølgende Diskussion udtalte Toldassistent i København *C. Vinding Kruse*, at Hovedformaalet for den paatænkte Forening maatte blive at arbejde for bedre Lønningsforhold, bedre Avancementsforhold og bedre Kaar for de unge, hvortil *Feyring* bemærkede, at Foreningen hovedsagelig vilde komme til at beskæftige sig med økonomiske Opgaver, særlig ved Selvhjælp, men dette forhindrede ikke, at Foreningen traadte op og formulerede de Andragender, hvorom der her var Tale.

styrelsesmedlem skulde virke hemmende paa Tilgangen til Foreningen, en Grund, som Bevægelsens Ledere respekterede uden dog helt at kunne godkende den.

Derimod var man klar over, at Formandsvalget var af største Vigtighed for Foreningens Trivsel. Man valgte Toldinspektør *Kruse*, og dette Valg viste sig at være meget heldigt. Toldinspektør — senere Overtoldinspektør — *Kruse* var en af Etatens mest indflydelsesrige Embedsmænd, han besad stor Forhandlingsevne og forstod at samle alle Traade i sin Haand, saa at enhver Anskuelse, der rørte sig indenfor Foreningen, kom ind under hans Indflydelse. Han nærede den største Interesse for Foreningen, og denne skylder ham Tak for et stort og dygtigt Arbejde. .

Fuldmægtig — senere Oppebørselskontrolør i København — *Lassen* valgtes til Kasserer, og Toldmedhjælper — nu Toldkontrolør i København — *Lange* til Sekretær.

Forretningsudvalget bestod af samtlige i København boende Bestyrelsesmedlemmer.

Sidste Punkt paa Dagsordenen,

OMORDNING AF EMBEDSKAUTIONERNE,

indledes af Toldforvalter *Feyring*, hvis fortjenstfulde Arbejde paa dette Omraade som bekendt førte til Loven af 7. Januar 1898, hvorefter Kautionerne, der tidligere skulde stilles kontant eller i absolut sikre Papirer som Statsobligationer eller Nationalbankaktier, kan tegnes i Forsikringsselskaber eller gennem gensidige Kautionsforeninger.

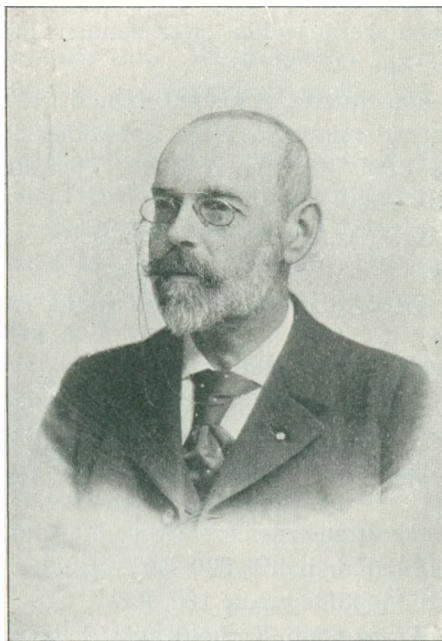
Efter at have vedtaget at afholde næste Fællesmøde i København Skærtorsdag og Langfredag 1895, sluttedes Mødet under den hjerteligste Stemning og Tilfredshed hos Deltagerne, der ved Generaldirektørens Nærværelse havde faaet Forstaaelsen af, at Foreningens Berettigelse var anerkendt af Administrationen.

LØNNINGSLOVEN AF 1899

I de første Aar konsoliderede Foreningen sig som Understøttelsesforening. Den til Oprettelse af Enkeboliger nedsatte Komité afgav Beretning paa den efterfølgende Generalforsamling i 1895, men denne vedtog i i Stedet for Friboliger kun at yde kontante Understøttelser. Endelig paa Generalforsamlingen i 1897 tager Formanden i et ypperligt Foredrag Løn-

ningsforholdene op til grundig Behandling. Forinden havde daværende Toldinspektør *Weibel* i Anledning af Toldforvaltningens 100 Aars Jubilæum i »Tidsskrift for Toldvæsen« sammenstillet Toldvæsenets daværende Lønningsvilkaar med tidligere Tidere og paavist, at Forholdene i Virkeligheden ikke var blevne bedre, men under Hensyn til Pengenes synkende Værdi snarere daarligere siden Lønningsloven af 1851. For Overtoldinspektørerne var Lønningen endog nedsat med 800 Kr., fra 2800 Rdl. til 4800 Kr.

Desuden havde holdt adskillige assistenternes dalede Lønningsforstilling af Aarsgodtgjort, at Indikke kunde stræk-gifterne til Kost, og Smaaudgifter som til 10 og 12 Kr. divid, og Udgifter Lommepenge og overhovedet ikke holdene var da og-ligt forværrede dende Lønningslov Da opnaaedes Ud-assistent i et Par deren, men under uheldige politiske geringen stadig var Folketinget, var



OVERTOLDINSPEKTØR WEIBEL

faa bevilget Penge til nye Toldassistentposter, hvilket den Gang skulde ske ved særlig Lov, og Administrationen valgte da den Udvej i Stedet for at ansætte Assisterter at forøge Antallet af Medhjælpere, hvilke Tjenestemænd udførte ganske den samme Tjeneste som Assisterterne, men for en betydelig ringere Løn, først 700 Kr. og senere 800 Kr. aarlig, hvortil Udgiften blev opført paa Toldvæsenets Medhjælpssum paa Finansloven. Til sidst var ikke mindre end ca. en Femtedel af det Personale, der forrettede Tjeneste som Assisterter i Toldopsynet, Medhjælpere. For at bøde lidt paa Forholdet gjorde man i de sidste Aar, den daværende Medhjælper-

Tidsskriftet inde- Indlæg om Toldværende fortvivhold, og ved Op-budgetter var det tægterne absolut ketil, endskønt Ud-Vask, Belysning var ansatte saa lavt maanedligt pr. In-som Lægehonorar, Medhjælp i Huset var medtagne. For-saa blevet betyde-siden den dagæl-af 1880 emanerede, nævnelsen til Told-og Tyve Aars Alde efterfølgende Forhold, hvor Re-i Konflikt med det vanskeligt at

institution bestod, de 15 ældste Medhjælpere til konstituerede Assisterter med en Lønning af 1 000 Kr. Samtidig med, at Medhjælpernes Antal forøgedes, blev Kontorpersonalet, der var privat antaget af Regnskabsførerne, ligeledes stærkt forøget, saa at der krævedes en længere Kontortid, inden Ansættelse i Toldopsynet kunde opnaas. Paa Generalforsamlingen fremstillede Formanden Forholdene saaledes:

»Kontortjeneste med ringe eller ingen Løn*), og med Udsigt til nogle Aars Ledighed, indtil 25—26 Aars Alderen. (Den forøgede Tilgang til Kontorerne vilde efterhaanden bringe Kontortjenestetiden højere op).

Medhjælper og konstitueret Assistent (Antal ca. 95), Løn 800—1 000 Kr.: Tjenestetid mindst 5 Aar; Levealder 25—31 Aar.

Toldassistent paa 1 000 Kr. (Antal 86**): Tjenestetid ca. 4 Aar; Levealder 30—35 Aar.

Do. paa 1 200 Kr. (Antal 154**): Tjenestetid ca. 8 Aar; Levealder 34—43 Aar.

Do. paa 1 400 Kr. (Antal 97**): Tjenestetid ca. 5 Aar; Levealder 42—48 Aar.

Do. paa 1 600 Kr. (Antal 86**).

Denne højeste Lønning opnaaedes altsaa først efter 22—34 Aars Tjeneste (Kontortjenesten ikke medregnet), og naar Vedkommende var i en Levealder af ca. 48 Aar.«

Desuden fik Toldassisterterne for hver 5 Aars Tjeneste i Klassen et Alderstillæg paa 100 Kr. indtil 500 Kr., og de i København ansatte Assisterter fik et Bestillingstillæg paa 100 Kr.

Derefter omtalte Formanden Forholdene i de andre Etater:

En *Jernbaneassistent* var ikke over 30 Aar, naar han opnaaede 1 800 Kr., og hans Avancementsudsigter var bedre.

Gennemsnitslønningen for *Postekspedienterne* var 1 374 Kr., for Toldvæsenets Assisterter og Medhjælpere 1 203 Kr.

Endelig sammenstillede Formanden de danske Lønningsforhold med Udlandets:

Norges Toldassisterter begyndte med 2 000 Kr. i Lønning; efter 5 Aars Tjeneste fik de 200 Kr. og efter 10 Aar 400 Kr. i Alderstillæg. De begyndte altsaa omtrent, hvor de danske Assisterter endte efter 25 Aars Tjeneste.

*) Fuldmægtigene paa de større Toldkontorer var dog ret godt lønnede.

**) Ved Lov af 26. Februar 1898 blev Tallene resp. 90, 158, 101 og 90.

Sverrigs Toldembedsmænd, nærmest svarende til vore Assisterter, lønnedes med fra 1 200 til 2 000 Kr. og fik efter 10 Aars Tjeneste Alders-tillæg paa henholdsvis 300, 600 og 1 000 Kr. Efter 10 Aars Tjenestetid var Lønningen altsaa fra 1 500 til 3 000 Kr.

I *Tyskland* var Lønningerne fra 1 330 til 2 130 Kr. + Huslejetilskud 265 Kr. I Berlin var dog baade Lønning og Huslejetilskud betydelig højere.

Generalforsamlingen overdrog til Bestyrelsen at virke for en Forbedring af Avancements- og Lønningsforholdene, navnlig for de lavest lønnede Klasser.

Sagen havde Generaldirektør *Blechingbergs* varmeste Interesse, men alligevel lykkedes det ikke at faa Forslag fremsat i den efterfølgende Rigsdagssamling.

Først under 1. Behandling i Folketinget af Finanslovsforslaget for 1899—1900 bliver Toldassistenternes Lønningsforhold udførligt og i nøje Overensstemmelse med Toldetatsforeningens Ønsker omtalt af daværende Folketingsmand, Grosserer *A. Peschke Køedt*. Finansminister *Hørring* tiltraadte Køedts Udtalelser og meddelte, at der allerede var udarbejdet Lovforslag til en Forbedring af Forholdene.

Man ventede nu et Forslag, der imødekom Toldetatsforeningens Ønsker, som gik ud paa følgende:

1. Medhjælperinstitutionens Ophævelse, saa at Medhjælperne og de konstituerede Assisterter kom i fast Nummer som Assisterter.

2. Foruden de nuværende Lønningssatser for Assisterter endnu en Sats paa 1 800 Kr.

3. At der blev ansat et lige stort Antal Assisterter paa hver Lønningssats og

4. En Forhøjelse af Lønningerne for Kontrolørerne i 4. Klasse fra 1 600 og 1 800 til resp. 1 800 og 2 000 Kr., samt for Embederne paa 2 000 Kr. i 3. Klasse til 2 200 Kr.

Stor var derfor Skuffelsen, da Regeringsforslaget fremkom, og dette ikke indeholdt en Indrømmelse af det betydningsfuldeste af de fremsatte Krav, nemlig Medhjælperinstitutionens Ophævelse. Derimod var de øvrige af Etatsforeningens Ønsker imødekommet. Medhjælperne skulde nøjes med en Lønningsforbedring paa 100 Kr. aarlig, hvorefter de i lige saa lang Tid som tidligere vilde komme til at staa paa Lønningssatsen 1 000 Kr., og derefter igen 4 à 5 Aar paa 1 200 Kr. Der vilde altsaa efter dette Forslag hengaa indtil ca. 14 Aar, inden Medhjælperne — udover de 100 Kr. — og de yngre Assisterter kunde opnaa nogen Forbedring. Dette vakte Uro

hos Toldassistenterne i København. Bestyrelsen for de københavnske Toldassistenters Forening havde allerede, før Regeringens Forslag fremkom, paa Grundlag af de under Finanslovens 1. Behandling faldne Udtalelser udarbejdet en Adresse til Rigsdagen, hvori de fremstillede, hvilken for Statsindtægterne betydningsfuld Gerning, der var Toldassistenterne betroet, og krævede blandt andet Bestillingstillæget for Assistenterne i København forhøjet fra 100 til 200 Kr., at det kom til at omfatte ogsaa Medhjælperne, hvis denne Klasse bibeholdtes, og at Alderstillæget blev regnet fra Ansættelsen som Medhjælper. Adressen kom ikke længere end til Overtoldinspektør *Ring*, der paa et Møde i Toldassistentforeningen gav Meddelelse om, hvorfor han havde modsat sig Indsendelsen. For det første fandt han, at Adressen var bombastisk affattet, og dernæst vilde Indgivelsen efter hans Mening kun kunne skade. Ethvert Forsøg paa at opnaa Forbedringer burde gaa igennem Toldetatsforeningen, til hvis Formand, der var til Stede og bagefter vilde udtale sig om Sagen, Assistenterne burde have ubetinget Tillid. Heri havde Overtoldinspektøren Ret. Han sagde desuden Assistenterne en hel Del »Sandheder« om at sætte Tæring efter Næring, ikke gifte sig for tidligt o. s. v., og sluttede med en Bemærkning om, at han selvfølgelig ikke kunde indlade sig paa nogen Diskussion, hvorefter han forlod Mødet. Foredraget gjorde ikke det gunstigste Indtryk paa Tilhørerne; men Stemningen vendte sig snart til almindelig Tilfredshed med selve Lønningsssagens Forløb, efter at Etatsforeningens Formand havde gjort Rede for Bestyrelsens hidtidige Arbejde for Sagen, og hvad den videre agtede at foretage til Opnaelse af en for Assistentklassen god Lønningslov.

Under Folketingets 1. Behandling af Lovforslaget udtalte *Koedt* sig for Gennemførelsen af en Ordning, som af Toldetatsforeningen ønsket, men krævede samtidig Beparelser til Dækning af Udgiften. Det lykkedes ham at faa Forslaget henvist til et Udvalg, som var nedsat i Anledning af et Forslag om forhøjet Brændevinsbeskatning, og for hvilket han selv var Formand. Folketingets Lønningsudvalg arbejdede nemlig den Gang efter nogle for Tjenestemændene højst ubehagelige Principper, bl. a. skulde Forslag til Lønningsforbedringer helst først »begraves« nogle Aar i Udvalget, forinden dette beskæftigede sig med dem. Nu kom Forslaget til 2. Behandling efter en kort Udvalgsbehandling. Samtlige Toldetatsforeningens Ønsker var imødekommet af Udvalget. Ja, dette foreslog endog mere, nemlig en bedre Alderstillægsberegning fra Tidspunktet for Ansættelse som Medhjælper og bedre Pensionsforhold, idet Bestallingernes Antal blev forøget fra 197 til ca. 220 (40 pCt.). De lavestlønnede Toldassistenter, Gruppen med 1000

Kr., skulde betragtes som udgørende en Klasse for sig, en Uddannelsesklasse, i hvilken Administrationen paa lignende Maade som hidtil for Medhjælperklassens Vedkommende kunde træffe Valg om Oprykning efter de paagældendes Kvalifikationer. Denne Bestemmelse, der, saa vidt jeg ved, kun har faaet praktisk Betydning i et eneste Tilfælde, og som bortfaldt ved den efterfølgende Lønningslov af 1903, fik ikke Udtryk i selve Loven, men kun i Udvalgets Betænkning, og blev under 2. Behandling i Folketinget sanktioneret af Finansministeren. Iøvrigt skulde Oprykningen paa højere Lønningstrin ske efter Anciennitet fra det Tidspunkt, 1200 Kr. i aarlig Lønning var opnaaet. Merudgiften androg efter Udvalgets Forslag 108 000 Kr., medens den efter Regeringsforslaget var 56 600 Kr. og efter Toldetatsforeningens Ønsker vilde have andraget 95 000 Kr. Men Antallet af Krystoldvæsenets Skibe skulde reduceres fra 30 til 20, og 10 Toldsteder skulde nedlægges, hvorved man beregnede at indvinde en Besparelse paa ca. 100 000 Kr.

Loven gennemførtes i den af Udvalget foreslaaede Skikkelse, og endskønt Toldstedernes Nedlæggelse var en yderligere Forringelse af Avance­mentsforholdene, var Glæden indenfor Toldassistenternes Kreds stor, og paa den efterfølgende Generalforsamling blev Formanden med Rette takket og hyldet for hans store og utrættelige Arbejde i denne Sag, ligesom der afsendtes Takketelegram til Finansministeren, Generaldirektøren og Gros­serer *A. Peschke Køedt*.

KONTORHOLDSLOVEN AF 1899

Kontorpersonalets Forhold var usle. Personalet var privat antaget af Regnskabsførerne og lønnedes af det Embederne tillagte Kontorhold, og da de saakaldte faste Stillinger den Gang var meget eftertragtede, blev Regnskabsførerne ligefrem belejrede med Anmodninger om Ansættelse paa Kontoret. Venner og Bekendte søgte undertiden at lægge et Pres paa Regnskabsføreren ved at ledsage Anmodningen om Sønnens Anbringelse paa Kontoret med en omtrent saalydende Bemærkning: »Foreløbig behøver De jo ikke at give ham nogen Løn, han kan vedblivende faa sit Underhold hjemme, bare han maa komme ind paa Kontoret« *). Og undertiden

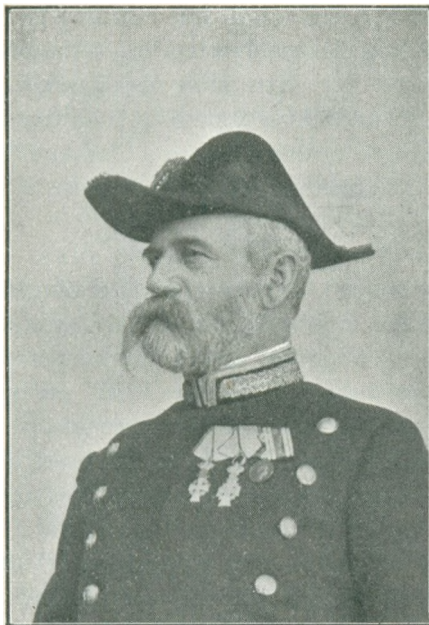
*) En velsitueret Landmand tilbød endog en Regnskabsfører 600 Kr. om Aaret for at antage Sønnen paa Kontoret og oplære ham til Toldvæsenet; Faderen skulde desuden fuldt ud sørge for Sønnens Underhold. Tilbudet blev afslaaet. Regnskabsføreren mente, at hvis der var noget ved den unge Mand, maatte Faderen ved at ofre saa meget paa ham kunne faa ham anbragt i en bedre Livsstilling.

var Regnskabsføreren svag nok til at give efter. Paa den Maade har Toldkontorerne sikkert faaet megen overflødig Tilgang.

I 1897 var der ansat 320 Toldkontorfunktionærer, hvoraf ganske vist 34 var uden Plads, medens Tallet af Kontortjenestemænd trods Forretningernes Forøgelse, bl. a. paa Grund af ny Beskatningslove, i 1917 var c. 300, hvoraf ogsaa en Del var uden Funktion paa Grund af Militærtjeneste. Adskillige Kontorer, hvor Regnskabsføreren nu alene — eventuelt bistaaet af en Tjenestemand i Opsynet — besørger Forretningerne, havde den Gang baade 1, 2 og 3 Kontorarbejdere, og paa et af de større Toldkontorer i Jylland var i Begyndelsen af Halvfemserne det ene Aar ansat 10 Personer og det næste Aar kun 6. Dette skyldtes ganske vist, at flere Kandidater og Løjtnanter aspirerede paa Kontoret, enten gratis eller for en ringe Løn, for efter eet eller to Aars Forløb at faa Ansættelse i Toldopsynet, et Forhold, som de ældre Kontorfunktionærer med ca. 10 Aars Anciennitet naturligvis ikke var tilfredse med, lige saa lidt som de følte sig tiltalte af nogle gamle Bestemmelser i Lovene for Hærens og Søværnets Ordning, hvorefter Underofficerer efter eet, senere to Aars Aspiranttid i Opsynet blev udnævnte til Toldassistenter, medens Toldkontorarbejderen først opnaaede denne Udnævnelse efter ca. 10 Aars Kontortid og 5 Aars Tjeneste som Medhjælper. Undertiden fik Personalet Kost og Logis hos Regnskabsføreren, der naturligvis beregnede sig et Vederlag herfor. I København var Kontorpersonalet gennemgaaende bedre lønnet end i Provinsen, hvor kun Fuldmægtigene paa de større Kontorer var nogenlunde ordentlig aflagte. Ved et af de mindre Toldsteder paa Sjælland var f. Eks. ansat 3 Kontorfunktionærer, hvoraf den ældste, Fuldmægtigen, oppebar en aarlig Lønning af 400 Kr., den næstældste fik 200 Kr. og den yngste slet ingen Lønning; han skulde tilmed assistere Toldforvalteren med Havearbejde etc. Regnskabsførerne ønskede selv at oplære deres Personale, hvorfor de — ogsaa paa de mindre Kontorer — som Regel havde en Kontorist i Reserve til Afløsning ved indtrædende Lejlighed, f. Eks. paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste. Naar Værnepligten saa var af-tjent, var Pladsen optaget, og vedkommende Kontorfunktionær maatte da gaa ledig, undertiden i flere Aar, inden det igen lykkedes ham at faa Ansættelse paa et Toldkontor; for nogle lykkedes det overhovedet aldrig, saa at de maatte overgaa til anden Virksomhed. Administrationen søgte i nogen Grad at raade Bod paa dette uheldige Forhold ved at benytte de pladsledige til Kontrollen med Sukkerfabrikkerne. De erholdt herfor alene de almindelige Sukkerfabriktsdiæter, men fik ingen Rejsegodtgørelse, lige-

som de ikke oppebar noget Konstitutionshonorar. For de i København ansatte var Forholdene ogsaa i denne Henseende bedre, idet vedkommende Kontorarbejder som Regel under Værnepligtens Aftjening oppebar sin halve Løn, medens den anden Halvdel blev fordelt mellem det tilbageblevne Personale som Betaling for dettes forøgede Arbejde. Efter endt Militærtjeneste kunde Vedkommende saa igen indtræde i sin tidligere Stilling.

Naturligvis laa Kontorpersonalets uheldige Stilling Bestyrelsen paa Sinde. Allerede samlingen i 1896 *den* Opmærksomstadi- ges Forøgelse nes Antal maatte Forhold og hen- i Provinsen lige- efter endt Militær- antage Kontorbe- ligere Stilling. Di- valter, senere Told- mente der var stor københavnske og kontorer. Selv om stilling i Køben- Endemaalet for Onsker, var den dem en Gennem- stor Betydning; de nede saa godt, at ligesom de kunde Stillingen i mange



TOLDINSEKTØR HASSING

paa Generalfor- henleder *Forman-* heden paa, at den af Kontorarbejder- føre til uheldige stiller, om man ikke som i København tjeneste kunde gen- tjentene i deres tid- rigenten, Toldfor- inspektør *Hassing* Forskel mellem provinsielle Told- en Fuldmægtig- havn just ikke var Toldkontoristernes dog for en Del af gangsstilling af bleve i Reglen løn- de kunde gifte sig, paaregne at blive i Aar og kunde over-

gaa til kongeligt Embede i Etaten. I Provinsen bestod Personalet derimod med enkelte Undtagelser af lutter unge Mennesker; de bleve antagne i 16—17 Aars Alderen og afgik i Reglen, naar de skulde aftjene deres Værnepligt, som de fleste ønskede fra Haanden saa tidligt som muligt. De, der vilde aftjene Værnepligten som Sekondløjtnanter, maatte paabegynde Militærtjenesten endnu tidligere, end der i Almindelighed krævedes. Som Forholdene var paa Provinskontorerne, var det ikke Regnskabsførerene muligt at holde de paa denne Maade ledigblevne Pladser aabne for de Vedkommende; Pladserne

maatte stadig besættes, og det skete i Reglen ved, at en yngre rykkede op; senere at lade denne gaa tilbage til sin tidligere Stilling, var ikke tiltalende. Toldforvalteren sluttede med at henstille til Toldkontoristerne at vente saa længe med at aftjene Værnepligten, at dennes Afslutning faldt sammen med det Tidspunkt, da de omtrent kunde paaregne Ansættelse som Medhjælpere.

Grunden til, at Militærtjenesten ønskedes fra Haanden saa tidligt som muligt, var Haabet om derved at kunne opnaa Ansættelse i Opsynet noget tidligere, et Haab, som ogsaa undertiden gik i Opfyldelse. Der var nemlig ingen faste Regler for Overgangen fra Kontor til Opsyn, nogle kunde nøjes med faa Aars Kontortid, medens andre — naturligvis langt de fleste — maatte vente, til deres Tur kom efter Anciennitet. Kun paa et Punkt var Administrationen ret konsekvent, nemlig i Kravet om at Værnepligten skulde være aftjent. Jeg erindrer kun to Undtagelser fra denne Regel, en Kandidat fra et Provinskontor og en Kontorist i Overtoldinspektoratet for København.

I før omtalte Artikel om Toldvæsenets Lønningsforhold gør Overtoldinspektør *Weibel* ligeledes opmærksom paa den altfor stærke Tilgang til Toldkontorerne og deraf følgende store Konkurrence til Opsynsposterne, og i Tidsskriftets September Nummer 1897 offentliggør Toldforvalter *Wellejus* et Foredrag om Toldkontorernes Personale, som skulde have været holdt paa Generalforsamlingen i 1897, hvad ikke skete paa Grund af fremrykket Tid. Toldforvalteren konstaterer yderligere, at Grunden til Misèren skyldes for stor Tilgang til Provinskontorerne, fra 1886 til 1897 er Tilvæksten 53 — fra 157 til 210 —, og Personalet er navnlig forøget paa de mindre Kontorer, medens det er omtrent uforandret paa de større. Han fremsætter ikke noget Forslag til Forbedring, men udtaler for sit eget Vedkommende, at han er meget forsigtig med at give Fædre Løfte om Sønnens Ansættelse paa Kontoret, ligesom han ved indtrædende Lejlighed har antaget en ung Dame, der gjorde samme Nytte som en ung Mand, og som ikke vilde komme i Vejen for andre med Ansøgning om Ansættelse i Opsynet.

Paa Generalforsamlingen i 1898 kommer Kontorpersonalets Forhold atter til Behandling. Toldforvalter *Wellejus* indleder med sit Foredrag som Udgangspunkt og tilføjer: En væsentlig Grund til Overproduktionen er Systemet. Paa de 5-aarige Kontorholdslove bevilges Regnskabsførerne et vist Beløb aarlig. Dette skal helst bruges til faste Lønninger, i hvert Fald antog han, at det ikke var tilladt at opføre et Beløb som anvendt til

Ekstrahjælp. Ved Toldstederne var der Perioder med kun lidt at bestille, ligesom der var Tider, hvor der var travlt; men Regnskabsføreren maatte altid have den nødvendige Hjælp ved Haanden, hvorfor det gennemsnitlige Arbejde blev fordelt paa flere Hænder end nødvendigt. Hvis der blev bevilget Regnskabsføreren, hvad der skønnedes nødvendigt, og det saa blev hans Sag at faa Arbejdet udført, mente han, Antallet af Kontorfunktionærer vilde blive formindsket. Det samme Resultat vilde opnaas, hvis det blev tilladt, at det 5-aarige Beløb blev bevilget saaledes, at det skulde forbruges indenfor hele Tidsperioden, men ikke med et bestemt aarligt Beløb. Indlederen sluttede med at gentage sin Henstilling om at være tilbageholdende overfor de mange Anmodninger om Antagelse paa Kontorerne, og om at antage Kvinder som Kontorister.

Foreningens Kasserer, Oppebørselskontrolør *Lassen* mente, at Provinskontorerne kunde indføre den samme Ordning som de københavnske Kontorer og genantage Personalet efter Militærtjenesten. Ved de mindre Toldsteder, hvor der kun var ansat 1 Kontormedhjælper, kunde i den Tid Kontorarbejderen var borte, antages en Opsynsassistent til Hjælp ved Kontorforretningerne og derfor ydes et passende Vederlag af Kontorholdet.

Toldforvalter *Hassing*, der atter dirigerede Generalforsamlingen, hævdede, at Kontorpersonalet maatte være saa stort, at Regnskabsføreren forsvareligt kunde faa udført de Forretninger, der paahvilede Kontoret. Der var ingen absolut Forbindelse mellem Kontorpersonalets Omfang og Afgangen i Etaten. Vel burde Kontoristerne ikke blive ældre som Kontorister end højst nødvendigt, men at indrette Toldkontorerne alene derefter var meget vanskeligt, og Regnskabsførerne kunde komme i stor Forlægenhed, hvis man gik for vidt i Bestræbelserne herfor. Der følte allerede megen Mangel paa Tilgang til Etaten, fordi der var talt saa meget om de uheldige Avancementsforhold. Han kunde til en vis Grad billige, at der ansattes Damer, men adskillige Forretninger paa Toldkontorerne egnede sig ikke for Kvinder, f. Eks. Forhandlinger med fremmede Søfolk. Derimod vilde det være heldigt og retfærdigt og bedre Forholdene, om Toldfuldmægtigene kunde statsansættes paa samme Maade som Postvæsenets Fuldmægtige. Regnskabsførerne vilde ganske vist miste Retten til selv at antage og afskedige deres Fuldmægtige, men Forholdet vilde iøvrigt ikke være synderligt anderledes end for Opsynets Vedkommende, hvor man maatte benytte de Kræfter, der tildeltes Toldstederne.

Toldforvalteren var her inde paa den rigtige Vej til en Forbedring af Kontorpersonalets Kaar, nemlig Statsansættelse, og da de tidligere privat

antagne Postfuldmægtige havde opnaaet Statsansættelse som Ekspedienter ved Postlønningsloven af 1889, og Toldvæsenets Krav om Forbedring af Lønningsforholdene iøvrigt var baserede paa, hvad Postvæsenet den Gang opnaaede, er det ingenlunde usandsynligt, at Toldfuldmægtigenes Statsansættelse kunde være bleven gennemført ved Lønningsloven af 1899. Men Regnskabsførerne i Almindelighed ønskede ikke at miste Retten til selv at antage deres Fuldmægtige og bestemme over Kontorholdets Anvendelse, og Toldforvalter *Wellejus*, som af Bestyrelsens Medlemmer særlig havde taget sig af dette Spørgsmaal, delte denne Opfattelse og advarede stærkt mod statsansatte Fuldmægtige. Han mente, at Forholdene ved Postvæsenet var anderledes. Der havde hver sit Ansvar. Postmesteren var fuldstændig fri for Ansvar, hvorimod Toldregnskabsførerne altid vilde faa det fulde Pengeansvar for alt, hvad Kontorarbejderne foretog sig. *Hassing* imødegik kraftigt denne Udtalelse. Selvfølgelig maatte Postmesteren have et Ansvar for Ekspedienternes Udførelse af Tjenesten, og hvis Toldfuldmægtigene blev statsansatte, maatte Regnskabsførerens Ansvar ogsaa blive begrænset.

Senere Begivenheder har givet Toldforvalter *Hassing* Ret.

Formanden ønskede ikke Spørgsmaalet om Toldfuldmægtigenes Statsansættelse bragt ind i det rejste Krav om Forbedring af Toldassistenternes og tildels Toldkontrolørernes Lønningsforhold. Dog mente han, at Kontorpersonalets Statsansættelse kunde komme en Gang.

Fra Kontorpersonalet selv hørtes intet. Det led i Stilhed. Det vilde sandsynligvis ogsaa have vakt Forundring, hvis en yngre Kontorarbejder i de Tider paa Generalforsamlingen havde tilladt sig at udtale sin Mening om, hvorledes Kontorpersonalets Forhold skulde ordnes. Kontorfunktionærerne var heller ikke repræsenteret i Bestyrelsen, hvad maaske nok skyldtes en for ringe Tilslutning til Foreningen, skønt Kontingentet, som kun var ~~1~~ 1 pCt. af Lønningen, ikke kan have holdt dem tilbage. De var medlemsberettigede fra 20 Aars Alderen, men kun 50 pCt. af de medlemsberettigede var Medlemmer.

Jeg har gengivet Referatet af denne Diskussion mellem Datidens Regnskabsførere ret udførligt, fordi jeg mener, den har Interesse ogsaa nu, 20 Aar efter, hvor vi er ude i den modsatte Yderlighed med for lidt Hjælp for Regnskabsførerne paa Kontorerne, hvor Personalet, der hovedsagelig bestaar af unge Mennesker, stadig maa skifte, dels paa Grund af Fagprøven og dels paa Grund af Værnepligtens Aftjening, saa at Regnskabsførerne, foruden selv at maatte besørge det mere betydningsfulde Arbejde, stadig maa være Læremestre, en i Længden anstrengende Virksomhed. Ansættelsen af Fuld-

mægtige i 16. Lønningsklasse har i nogen Grad raadet Bod paa dette Forhold, men der er Trang til Oprettelsen af endnu flere Fuldmægtigembeder, en Opgave, som Toldetatsforeningen stadig maa vedblive at virke for.

Foreningen rettede ikke nogen direkte Henvendelse til Administrationen eller Lovgivningsmagten i Anledning af Kontorholdsloven af 1899, men i Regeringens Forslag var der taget Hensyn til de paa Generalforsamlingen udtalte Ønsker. Kontorarbejdernes Antal, der nu var 308, reduceredes til 275, og Kontorholdsgodtgørelsen søgtes forhøjet fra 181 315 Kr. til 200 325 Kr. Ancienniteten til Ansættelse i Opsynet skulde regnes fra det Tidspunkt, Kontorarbejderen var indtraadt i et af de Numre, som herefter skulde fastsættes som Norm for hvert enkelt Toldsted, og saaledes, at mulig tidligere Ansættelse paa Toldkontor ikke toges med i Betragtning. Kontorister skulde gaa over til Fuldmægtigstilling paa mindre og mellemstore Kontorer og derfra mulig igen tilbage paa de store Kontorer. Der ved skulde Nødvendigheden af at uddanne Reserve til Afløsning paa de mindre Kontorer falde bort, Forslaget henvises til Folketingets Lønningsudvalg, der foretog nogle Nedsættelser, saa at Antallet af Kontorarbejdere blev 273, og Merudgiften reduceredes fra 19 010 Kr. til 16 485 Kr., men iøvrigt sluttede sig til Forslaget, som gennemførtes med Lønningsudvalgets Ændringer.

Paa Generalforsamlingen i 1899 udtalte Toldforvalter *Wellejus* sin Tilfredshed med Loven, der havde forhøjet Lønningerne over hele Linjen. Den foretagne Reduktion af Kontorfunktionærernes Antal mente han vilde bevirke, at Ansættelse som Toldassistent fremtidig vilde blive naaet i ca. 25 Aars Alderen, en Forhaabning, der ikke holdt Stik, hvad senere vil blive omtalt.

FORSKELLIGE LØNTILLÆG — PENSIONSFORHOLD

Allerede paa Generalforsamlingen i 1900 fremsætter Bestyrelsen for »De københavnske Toldassistenter Forening« Spørgsmaalet om yderligere Forbedring af Lønnings- og Pensionsforholdene til Forhandling.

Bestillingstillæget for de københavnske Toldassistenter ønskes forhøjet, og Bestillingstillæg indført ogsaa for Toldassistenter i Provinsbyer, hvor Forholdene er særlig dyre.

Toldassistentforeningens Formand, *Neuhaus*, indledede Forhandlingen. Bestillingstillæget for København stammede fra 1872 — altsaa kort Tid efter Lønningsloven af 1870 — og skyldtes et Andragende fra københavnske Toldassistenter om at opnaa yderligere Forbedring. I de 28 Aar, der var gaaet

siden, havde Prisstigningen været kolossal, hvad bl. a. fremgik af de statistiske Oplysninger Foreningen havde indsamlet, ligesom den almindelige Levefod var større. Arbejdslønninger var naaet til 14—16—1800 Kr., ja for et betydeligt Antal helt op til 3 000 Kr., og heri fandtes maaske en af Aarsagerne til Prisstigningen. Samtidig var Tjenestemandstandsens økonomiske Forhold blevne forringede, hvilket skyldtes, at Lønningsreguleringer kun fandt Sted med Decenniers Mellemrum.

Toldforvalter geledes, at Dyrhaardt paa Told i Stedet for Burde arbejde for almindeligt Dyr, ligesaa dyrt at leve København. I Prov og daarligere Vassendtes til Hoved-

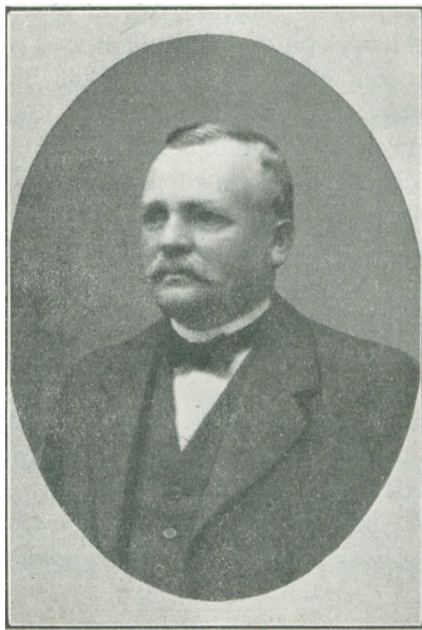
Neuhaus fastarbejdes for et og vilde gerne gaa kom alle Landets gode, skønt han levede billigere i

Toldassistent i *sen*, nu Toldforvalmente, at man ved toldsteder burde som i Hovedstaden. sionen oplyste Told-

nere Toldforvalter i Thisted, at Foreningens Formand, der paa Grund af Sygdom var forhindret i at overvære Mødet, var meget stemt for en Sammenslutning af de forskellige Etaters Foreninger, og at det var Bestyrelsens Hensigt at søge Samarbejde med disse om Indgivelsen af et Andragende om Dyrtidstillæg.

Sluttelig vedtog Generalforsamlingen enstemmigt en Opfordring til Bestyrelsen om at arbejde for en Forhøjelse af det københavnske Bestillingstillæg, samt for, at der indføres Bestillingstillæg hele Landet over.

Spørgsmaalet om en Ændring i *Pensionsforholdene* saaledes, at Toldassisterne bliver ligestillede med Postekspedienter og Telegrafister og opnaar



TOLDKONTROLØR NEUHAUS

Feyring mente lidens Tryk hvilede etaten, men at man stillingstillægget Opnaaelsen af et tidstillæg. Det var i Provinsen som i vinsen fik man endrer, det bedste staden.

holdt, at der burde Bestillingstillæg, med til, at dette. Toldassistenter til stadig troede, man de smaa Byer.

Aarhus *H. L. Hanter* i Holstebro, de større Provins-havesamme Tillæg

Under Diskus-kontrolør *Faye*, se-

Pensionsret fra 35 Alderen i Stedet for fra ca. 41 Aars Alderen, blev indledet af Bestyrelsesmedlem af »De københavnske Toldassistenters Forening«, cand. jur. *H. Poulsen*.

Der var almindelig Enighed om, at Bestyrelsen snarest burde søge denne Sag gennemført.

Andragender om et *Lønnings-* eller *Dyrtidstillæg* for samtlige Toldtjenestemænd og om den ønskede Omordning af *Pensionsforholdene* blev derefter indgivne af Bestyrelsen den 12. December 1900 og modtoges med Velvilje saavel af Generaldirektøren som af Finansministeren. Derimod mente Bestyrelsen, at man ikke burde røre ved Spørgsmaalet om en Forbedring af Bestillingstillægget, bl. a. fordi dette paa daværende Tidspunkt blev overvejet af Rigsdagen under Behandlingen af fremsatte Forslag til Lønningslove for Post- og Telegrafvæsenet.

Den 4. Februar 1901 fremsatte Finansminister *Scharling* et Forslag om ekstraordinær *Dyrtidshjælp*, hvorefter Tjenestemænd med ikke over 2 500 Kr. i aarlig Lønning skulde have et Løntillæg af 10 pCt. af de første 800 Kr. Forslaget blev af politiske Grunde —, det var under det sidste Højreministerium —, ikke fremmet af Folketinget. Derimod fremsatte 14 Folketingsmænd af forskellige politiske Partier et Forslag til *midlertidigt Lønningstillæg* hvorefter Tjenestemænd med under 1 500 Kr. i aarlig Lønning, og hvis Lønningsforhold ikke var ordnede efter 1. Januar 1899, skulde have et Tillæg af 12 pCt. af de første 600 Kr. og 6 pCt. af de næste 400 Kr., dog saaledes, at den samlede Indtægt ikke kunde overstige 1 500 Kr. Toldvæsenet var saaledes paa Grund af Lønningsloven af 1899 udelukket fra at komme i Betragtning. Da vi imidlertid ved denne Lov kun opnaaede at komme i Niveau med tilsvarende Tjenestemænd i de andre Etater, og da 200 Toldassistenter vilde vinde et Tillæg af 96 Kr. ved at komme ind under Loven, søgte Bestyrelsen at faa Bestemmelsen »efter 1. Januar 1899« ændret til »efter 1. Januar 1900«. Den opnaaede Støtte hos Finansministeren, Højre og Socialdemokratiet, men desværre ikke hos Venstre, der repræsenterede Folketingets Flertal, og Toldvæsenet fik saaledes ingen Gavn af Loven.

MØDET I CITYKAFÉEN

Fra »Almindelig dansk Telegrafforening«, »Foreningen Postvæsenets 4. Lønningsklasse« (Postekspedienterne) og »Danske Postassistenters Forening« (nu Postmedhjælpere) modtog Toldetatsforeningens Bestyrelse i Slutningen af Januar Maaned 1901 en Indbydelse til et Fællesmøde af Besty-

relserne for samtlige Organisationer af Statsfunktionærer. Forretningsudvalget lod sig repræsentere ved Toldkontrolør *Faye* og Toldassistent, cand. polit. *C. P. Lange*.

Mødet afholdtes den 10. Februar 1901 i Citykaféen i København. 17 forskellige Foreninger var repræsenteret, deraf 3 for Toldvæsenet, nemlig »Toldetatsforeningen«, »De københavnske Toldassistenters Forening« og »Rorsbetjentforeningen i København«.

Forinden Dagsordenen kom til Forhandling, forelagde de indbydende Foreninger i Anledning af, at Trafikminister *Juul-Rysensteen* havde advaret Pakmester *P. D. Pedersen* mod at modtage en ham tilbudt Kandidatur som Socialdemokratiets Repræsentant ved de forestaaende Folketingsvalg, følgende Resolution:

»I Anledning af, at Ministeriet for offentlige Arbejder har tilkendegivet en Statsfunktionær, at det at søge Valg til Folketinget er uforeneligt med hans Stilling som Pakmester, udtaler Forsamlingen en alvorlig Protest mod dette krænkende Forsøg paa at berøve Statsfunktionærerne deres grundlovmæssige, statsborgerlige Rettigheder.«

Under den herpaa følgende Diskussion udtalte Toldkontrolør *Faye*: »Da denne Resolution ligger udenfor Dagsordenen, savne de Delegerede fra »Den danske Toldetats Forening« Mandat til at stemme paa vor Forenings Vegne, og forsaavidt vi afgiver vore Stemmer, er dette kun et Udtryk for vor rent personlige Opfattelse.«

Resolutionen vedtoges, og man gik derefter over til Dagsordenen:

»Skulle Foreningerne gribe aktivt ind ved de forestaaende Folketingsvalg?«

Efter at Diskussionen var indledet af Formanden for »Foreningen Postvæsenets 4. Lønningsklasse«, nuværende Postmester og Raadmand *Maggius*, udtalte Kontrolør *Faye*, at Dagsordenen ikke havde vundet Toldetatsforeningens udelte Bifald, fordi der gennem denne førtes Politik ind i Foreningen, der omfattede alle i Toldvæsenets Embedsklasser ansatte, hvorfor man, for ikke at bryde det udmærkede Sammenhold i Foreningen, maatte sky alt, hvad der smagte af Politik, og Toldetatsforeningens Repræsentanter maatte derfor stemme imod Dagsordenen. *Sammenslutningstanken*, som laa til Grund for Indbydelsen, havde derimod Bestyrelsens fulde Sympati. Bestyrelsen havde i længere Tid beskæftiget sig med at løse dette Problem, og Indbydelser til ligestillede Foreninger i Jernbane-, Post- og Telegrafetaterne var udfærdigede, da Forslag om ny Lønningslove for Post- og Tølegrafvæsenet

blev fremlagte i Folketinget og tilsyneladende modtagne saa velvilligt, at man mente det rettest ikke at foregribe Begivenhedernes Gang og muligvis risikere et Afslag, idet man ræsonnerede som saa: »Faar Post- og Telegrafvæsenet forbedrede Lønningslove, maa Toldvæsenet absolut følge efter«. Nu saa det imidlertid mindre glimrende ud med Gennemførelsen af disse Love, og Faye mente derfor, at Tidspunktet var ganske heldigt for en Sammenslutning mellem de 4 beslægtede Etater.

Følgende Resolution vedtoges:

»Forsamlingen bemyndiger et dertil nedsat Udvalg til at træffe Foranstaltning til, at enhver Kandidat ved det forestaaende Folketingsvalg bliver interPELLERET angaaende hans Stilling til Statsfunktionærernes berettigede Krav.«

Og i København blev Kandidaterne livligt interPELLerede. Jeg mindes f. Eks. fra et Møde i daværende 4. Kreds, hvorledes Raadmand *G. Philipsen*, Folketingets Ordfører for det midlertidige Lønningstillæg, utaalmodigt udbrød: »Der er dog andre Spørgsmaal end Statsfunktionærernes Forhold«. I 6. Kreds afholdt Kandidaterne særlige Møder for Statsfunktionærer. Resolutionen mod Trafikministeren vakte ligeledes et livligt Røre og blev stærkt kommenteret i Dagspressen. Der blev i det hele taget ud fra Mødet i Citykaféen hos Befolkningen vakt en Interesse for Statsfunktionærerne, der sikkert har gavnnet meget. Det var som om det pludselig gik op for den almindelige Bevidsthed, at her forelaa Spørgsmaal af samfundsmæssig Betydning.

Udenfor Dagsordenen fremsattes Forslag om Nedsættelsen af et Udvalg til at forberede en Sammenslutning af samtlige Organisationer af Statsfunktionærer, hvilket Forslag Toldetatsforeningens Repræsentanter tiltraadte.

Til Udvalgsmedlem valgtes, efter Indstilling af samtlige tilstedeværende Repræsentanter fra Toldvæsenets Foreninger, Bestyrelsesmedlem af »De københavnske Toldassistents Forening«, Toldassistent, cand. jur. *H. Poulsen*, der ikke var til Stede, men modtog Valget efter Samraad med Toldetatsforeningens Formand, ligesom han erklærede, at han paa ethvert af Sagens Trin agtede at være i nøje Overensstemmelse med Bestyrelsen for »Den danske Toldetats Forening« af Hensyn til denne Forenings alt overvejende Stilling indenfor Etaten.

Paa den efterfølgende Generalforsamling i Toldetatsforeningen er efter Anmodning fra Statsfunktionærernes Organisationsudvalg følgende to Punkter sat paa Dagsordenen:

- a. Vil Foreningen støtte Oprettelsen af en Centralorganisation af samtlige Statsfunktionærorganisationer.
- b. I bekræftende Fald Valg af en Repræsentant til at indtræde i et Fællesudvalg til Udarbejdelse af det nødvendige Grundlag.

Toldkontrolør *Faye* anbefalede en Sammenslutning af *ligestillede* Foreninger indenfor de forskellige Etater og foreslog Toldassistent *H. Poulsen* til ogsaa at indtræde i det Fællesudvalg, der nu skulde nedsættes.

Toldassistent *Neuhaus* protesterer mod at vælge Hr. Poulsen, der havde modtaget Valg som Repræsentant for »De københavnske Toldassistents Forening«. Toldetatsforeningen maatte altsaa vælge et nyt Medlem.

Formanden mente, at Hr. Poulsen, der ikke deltog i Mødet og havde sendt Undskyldning, kunde repræsentere begge Foreninger, og dette vedtoges.

Om Betimeligheden af, at Foreningen støttede Tanken om Oprettelse af en Centralorganisation, udspandt sig iøvrigt en ret indgaaende Diskussion, af hvilken jeg tillader mig at gengive følgende efter det stenografiske Referat:

Toldkontrolør *Holm*: Det forekommer mig at være en meget farlig Sag, at Foreningen skulde træde ind i denne Centralorganisation for Statsfunktionærer. Jeg tror, at den har vist i Vinter og i Foraaret, at det er Politik, og jeg tror, at »Den danske Toldetats Forening« skal holde sig ude fra al Politik, enten den er Højre eller Venstre. Jeg vil foreslaa, at Spørgsmaalet falder. Jeg for mit Vedkommende vil stemme imod.

Toldassistent *C. P. Lange* øjnede ingen Fare ved at støtte Oprettelsen af Centralorganisationen. Generalforsamlingen vilde jo senere, naar Fællesudvalget havde udarbejdet det nødvendige Grundlag, komme til at bestemme, om Foreningen skulde gaa med til Sammenslutningen eller ikke. I Mod sætning til *Faye*, der kun ønskede en Sammenslutning af *ligestillede* Foreninger, mente han, at alle maatte være med, hvis det skulde faa Betydning.

Toldassistent *v. Rosen*: Jeg mener, at vi skal slutte os sammen og hage os til, hvor vi kan, for at faa en Forbedring i vore Lønninger; men jeg er enig med Kontrolør *Holm* i, at vi absolut bør holde os ude fra alt, hvad der hedder Politik, og vi bør kun slutte os sammen under det absolute Forbehold, at Sammenslutningen bliver upolitisk. Jeg tror, vor Forening vil være bedst tjent dermed. Der er i vor Forening et stort Antal Medlemmer, der ikke ønsker, at vor Forening blandes ind i Politik. Der er især mange af den ældre Generation i Etaten, der er derimod, og deres Tilstedeværelse i Foreningen er absolut nødvendig for dens Bestaaen. Det kan ikke nytte, at vi unge føler os begejstrede for en Tanke, naar de ældre, et stort Mindretal, muligvis endog et Flertal, ikke sympatiserer med den.

Hvorfor skulde vi ikke kunne opnaa det samme uden Politik? Jernbaneforeningen har i Vinter vist, at den vil ind paa Politik, og den staar i Øjeblikket saadan, at den ingen Formand har, idet den egentlige Formand har trukket sig tilbage, og den Mand, der nærmest leder den i Øjeblikket, har maattet trække sig tilbage til Jylland.*) (Afbrydelse. Han kommer nok tilbage!). Jeg finder, det er absolut nødvendigt, at Sammenslutningen foregaar paa en aldeles upolitisk Basis.

Toldassistent *Brunke*: Jeg kan ikke indse andet, end at vi maa have den foreslaaede Centralorganisation. Vi lever i Organisationernes Tidsalder. Arbejderne har sluttet sig sammen i stærke Organisationer, Arbejdsgiverne ligeledes; Læger, Sagførere, Grundejere, kort sagt omtrent alle Mennesker har sluttet sig sammen i faglige Organisationer, og hver af disse Organisationer medfører forøgede Udgifter for os, hvis Indtægter aldeles ikke har holdt Skridt med Udviklingen, tvertimod; i 1881 blev man Toldassistent paa 1 000 Kr. i ca. 25 Aars Alderen, nu naaede man først dette i en Alder af 29 Aar. Paa Opfordring til Sammenslutning havde det ikke manglet. Indenrigsminister *Bramsen* har f. Eks. udtalt i Rigsdagen, at Statsfunktionærerne burde søge at opnaa bedre Lønningsvilkaar gennem Organisation. Højre har rundt paa Land og i By erklæret, at de vilde støtte og beskytte vore Organisationer, Socialdemokraterne siger: »Lær af os, organiser jer«. I Venstre er der et stort Mindretal, der er gunstigt stemt overfor Statsfunktionærerne, og jeg tror, at dette Mindretal kunde blive et Flertal, hvis vi havde stærke Organisationer at støtte os til. En Centralforening omfattende 20—30 000 Mand, væsentlig Vælgere, vilde der blive taget Hensyn til. Jeg vil derfor anbefale at stemme for Centralorganisationen.

Formanden mente, at man var kommen lidt ind paa Politik, som alle dog erkendte maatte holdes borte fra Foreningen. Det, der skulde tages Bestemmelse om, var ikke, om man skulde støtte den paatænkte Centralorganisation i denne eller hin Retning, af den ene eller anden Grund. Organisationens kunde tage adskillige Forhold under Overvejelse og virke til Gavn uden at fremtræde truende til nogen Side. Udvalget vilde have endt sit Hverv til vor næste Generalforsamling, og først da kunde man under-

*) Sigter til Jernbaneforeningens daværende Næstformand, Trafikassistent *Vilh. Ohlsson*, der af *Juul-Rysensteen* blev tvangsforflyttet fra København til Sparkær, fordi han ikke tog Hensyn til Ministerens Ordre til at trække sig tilbage som Stiller for Venstres Kandidat ved Folketingsvalget paa Frederiksberg. Nogle Maaneder efter — ved Systemskiftet — blev saavel Hr. *Ohlsson* som Pakmester *Pedersen*, der ligeledes var forflyttet til Jylland, fordi han havde siddet Ministerens før omtalte Advarsel overhørig, flyttet tilbage til København.

søge, om det Grundlag, Organisationen skulde bygge paa, tiltalte os, eller om man burde tage Afstand derfra.

Ogsaa de øvrige Organisationer sluttede sig til Tanken om Oprettelsen af en Centralorganisation. Gennem Dagspressen erfarer man, at Organisationsudvalget først konstituerede sig *25. Maj 1902*. Det omfattede 18 Foreninger med ialt ca. 13 000 Medlemmer og talte Repræsentanter for Jernbane-, Post-, Telegraf- og Toldetaten samt Flaaden og Hæren. Senere hørte man intet fra Udvalget. Bevægelsen gled ud i Sandet. Tanken var endnu ikke moden til Realisation.

GENERALFORSAMLINGEN 1902

er en Mærkedag i Foreningens Historie.

Foreningens første og højt fortjente Formand, der nylig var udnævnt til Overtoldinspektør for Østifterne, trækker sig tilbage fra Bestyrelsen. Toldforvalter *Wellejus* bringer ham en varm Tak fra Bestyrelsen og hele Foreningen for hans besindige og elskværdige Ledelse, hans utrættelige Virksomhed for Foreningens Vel og derigennem for hele Etaten og foreslaar ham optaget som Æresmedlem af Foreningen, hvilket Forslag vedtages under Forsamlingens livlige Tilslutning. Denne Udmærkelse var vel fortjent. Trods fleraarig haard Sygdom ydede han stadig Foreningen et stort og betydningsfuldt Arbejde, og det skyldes sikkert i ikke ringe Grad hans Indflydelse, at Toldetaten kom med i den Cyklus af Lønningsforslag, som Regeringen kort efter Systemskiftet i Slutningen af 1902 fremsatte i Folketinget. Man maa her erindre, at Toldvæsenet nylig i 1899 havde faaet sine Lønningsforhold ordnede, og selv om vi ved denne Lejlighed kun opnaaede at komme i Niveau med de andre Etater, skulde en Lønningslov navnlig i de Tider have en vis Anciennitet, før Lovgivningsmagten fandt sig foranlediget til at tage den op til Revision. Toldassistenterne i København gav da ogsaa deres taknemmelige Følelser overfor den afgaaende Formand Udtryk ved at overrække ham en Erindringsgave.

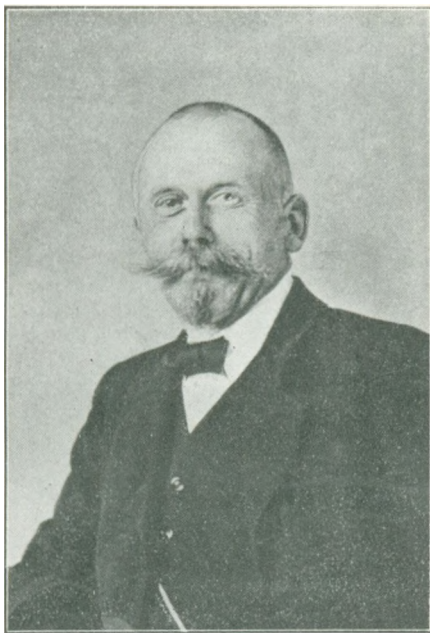
Nogle Maaneder efter Generalforsamlingen, den 14. September 1902 afgik Overtoldinspektør *Kruse* ved Døden. Tidsskriftets Nekrolog over ham indeholder følgende rammende Bidrag til hans Karakteristik:

»Ikke i Salonlivets Sofakroge, men i Embedslivets spartanske Skole havde Kruse tilegnet sig Herredømmet over sig selv og sine Midler, den stille, stærke Vilje, den altid vaagne Diskretion. Ordet Diplomatiik falder her let i Pennen, og hvis man herved tænker paa den Kunst af forstaa,

vurdere og anvende de klogeste, bedste og for Øjemedet tjenligste Midler, hvis der herunder henlægges Evnen til at vente — taalmodig og tavs — paa den rette Stund, den afgørende Situation, saa tor man kalde Kruse en Diplomat«.

Hans Navn vil blive bevaret i taknemmelig Erindring, saalænge Told-etatsforeningen eksisterer.

Den afgaaende Formand mente, det vilde være godt og gavnligt at følge Foreningens en af Københavns Formand og anbetor *Weibel* til sin Forslag vandt al-ning, hvorimod iøvrigt gav Anled-kussion. Allerede assistenterne rejst Repræsentation i som der fra Kon-udtalt Ønske om sentant indvalgt i assistent *Otto Jen-*slag om, at For-«Københavnske Forening» og den ening for Told-Danmark» samt forvalter paa *Frede-*rendsen ekstraor-Bestyrelsen. Paa



TOLDKONTROLØR C. P. LANGE

samling kunde saa vedtages en Lovændring, hvorved de indtraadte som ordinære Medlemmer. Forslaget var imidlertid ikke bekendtgjort for Generalforsamlingen, hvad Lovene krævede, og kunde derfor ikke gennemføres.

Toldassistent *C. P. Lange* udtalte Ønske om at blive fritaget for Genvalg og foreslog *Ivar Berendsen* valgt i sit Sted. Forsamlingen protesterede herimod. Lange anbefalede da skriftlig Afstemning, og vød denne blev *Ivar Berendsen* indvalgt i Bestyrelsen i Stedet for Toldkontrolør i Køben-havn *Klingemann*, hvilket gav Anledning til nogen Misfornøjelse indenfor de overordnede Kreds, hvor man ogsaa begyndte at føle sig lidt ilde berørt

Tradition og vælge Toldinspektører til faldende Toldinspek-Efterfølger. Dette mindelig Tilslut-Bestyrelsesvalget ning til nogen Dis-i 1901 havde Told-Krav om større Bestyrelsen, lige-torarbejderne var at faa en Repræ-Bestyrelsen. Told-sen stillede nu For-mændene resp. for Toldassistenters nylig stiftede »For-kontorpersonalet i daværende Told-riksberg, *Ivar Be-*dinært tiltraadte næste Generalfor-

af, at de yngre Medlemmer i Pagt med Tidsaanden søgte at gøre sig mere gældende. Bestyrelsesvalget var ikke mere den Idyl, det hidtil havde været.

Generalforsamlingen blev dernæst bemærkelsesværdig ved, at Generaltolddirektør *Marcus Rubin*, der den 1. April 1902 havde afløst Generaldirektør *Blechingberg*, overværede Forhandlingerne og holdt en Programtale.

Generaltolddirektøren udtalte, at en af de første Opgaver, han maatte tage op, var Toldreformen. I de sidste 30 Aar havde man tænkt paa at forandre den dagældende

hvis Anhang af Restort, at det vilde at finde sig tilrette af Fortolkninger og stemmelser, hvilket Hæmsko paa dansk i saa nær Forbintoldlovgivning, end oprindelige Toldlov frembyde. Han, der haft med Historie skulde nu give sig Liv og levende Menforhold, hvor han Mennesker indenfor i hvert Fald én Ting, kræve af ham, og gennemførte Uparkomneste Døvhed Henvendelser og Øje for al Fortjene-



GENERALTOLDIDIREKTØR MARCUS RUBIN

Lige saa usikker, Generaltolddirektøren følte sig paa ethvert andet Omraade, lige saa sikker var han paa sin egen Loyalitet.

Om en Forhøjelse af Toldassistenternes Alderstillæg fra 250 til 300 Kr. i det verserende Lønningsforslag udtalte Generaltolddirektøren, at Merudgiften vilde blive 50—60 000 Kr. aarlig, og at dette Beløb havde skræmmet noget. Dertil kom, at man kun kunde gaa til et vist Punkt med Assistenternes Lønning, naar ikke tilsvarende Forbedringer kunde opnaas for de nærmest højere Charger; ellers vilde der let komme et Kollisionspunkt, hvor det blev fordelagtigere at være i 4. end i 3. Lønningsklasse. Han

Toldlov af 1863, solutioner var saa blive en Videnskab i denne Hærskare reglementariske Be- maaske var en større Næringsliv, der staar delse med dansk de Mangler, som den i sig selv maatte hidtil kun havde og med Tal at gøre, af med det levende nesker. Men i det skulde træde til Toldetaten, var der som man kunde det var den mest tiskhed, den fuldfor alle intrigerende det aabneste Øre og ste og Dygtighed.

lovede at gøre, hvad han kunde, men troede ikke, der var meget at opnaa i den omhandlede Retning.

Med Hensyn til Kontorpersonalet lagde Generaltolddirektøren Regnskabsførerne paa Sinde, naar de skulde supplere Kontorets Arbejdskraft, da ikke at tage den første den bedste unge Mand fra deres egen By, men søge den blandt Korpsets ledige Kræfter. Han ønskede mere Samarbejde ved Antagelsen af den private Medhjælp; thi da det var herfra, den egentlige Etat rekruteredes, vilde det være heldigt, om det ikke var ad altfor tilfældige og divergerende Veje, at den oprindelige Antagelse af Kræfterne skete. Men nogen Ven af Kontorpersonalets Statsansættelse i større Udstrækning var Generaltolddirektøren ikke; jo større Staten var, des vanskeligere var det at opnaa Bevillinger til den, ligesom det af Hensyn til Avancementsforholdene efter Generaltolddirektørens Formening vilde være heldigt at gøre den Basis, hvorfra Avancementet udgik, noget smallere, saa at der kunde være et virkeligt Haab for de dygtige om at komme frem.

Om sin Stilling til det vigtige Avancementsspørgsmaal udtalte Generaltolddirektøren iøvrigt bl. a. følgende: »At afveje Anciennitet og Dygtighed overfor hinanden, er overmaade svært. Jeg for mit Vedkommende kan ikke gøre andet end at rette mig dels efter de embedsmæssige Indstillinger, dels efter det Indtryk, jeg personlig faar ved Samtale og Samvær med de paa-gældende og af, hvad der fremgaar af deres Arbejde og Løbebane. Jeg overser ikke den overordentlig betydelige Vægt, der maa tillægges Ancienniteten, hvorved jo enhver i en lavere Lønningsklasse haaber at bringes op i en højere og mere betydningsfuld. Men det maa intet Øjeblik glemmes, at det fornemmelig er ved Dygtighed, man sikrer sig Fremgang. Jeg vil tage et ganske særligt Hensyn til denne«.

Slutningen af Talen lød saaledes: »Vort Toldvæsen er i Virkeligheden det centrale herhjemme. Naar jeg siger det centrale, mener jeg ikke paa de aandelige Omraader; dér er det altid vanskeligt at finde et Centrum; ja, paa Aandens Omraader skal der maaske helst være adskillige Centra. Men jeg mener, om end lidt spøgvis sagt, at vi er Centrum paa det materielle Omraade; thi det er os, der indkasserer de nogle og fyrretyve Millioner Kroner, hvor af Danmark hovedsagelig lever. Tilmed indkasserer vi dem ad Veje, der har en saare indgribende Betydning for Næringslivet. Dansk Statskasse og dansk Næringsliv staar i den allerintimeste Forbindelse med dansk Toldvæsen. Og naar det er saaledes, naar Fædrelandets ydre Trivsel i saa overordentlig Grad afhænger af, hvorledes vi haandhæver vor Gerning i Fædrelandets Tjeneste, vil det allerede af den Grund findes naturligt, at vi

viser os som dets gode Sønner ved at ende den alvorlige Del af denne Dags Forhandlinger med et Leve for Fædrelandet. Danmark leve!»

Denne Udtalelse er flere Gange benyttet i Agitationen for Opnaaelsen af bedre Kaar for Toldvæsenets Tjenestemænd. Hertil er den i Øjeblikket mindre vel egnet. De af Toldvæsenet oppebaarne Indtægter udgør jo kun en mindre Brøkdel af de betydelige Midler, som under de nuværende, ganske vist ekstraordinære, Forhold er nødvendige til Statshusholdningens Førelse.

DANSK TOLDTIDENDE

»Foreningen af Toldkontorpersonalet i Danmark« blev stiftet den 2. April 1902 med det Hovedformaal at arbejde for Statsansættelse af et saa stort Antal Toldkontorarbejdere som muligt i Forbindelse med en delvis Lønforhøjelse. Det var nødvendigt, at Foreningen fik sit eget Organ, i hvilket Medlemmerne frit kunde agitere for deres Sag, og da der ogsaa indenfor »De københavnske Toldassistenters Forening« var opstaaet Ønske om at faa oprettet et Blad, i hvilket man mere frit kunde udtale sig om Etatsens Forhold end i et privat udgivet Tidsskrift, blev Foreningerne enige om i Fællesskab at udgive »Dansk Toldtidende« som Medlemsblad for begge Foreninger, endskønt man var klar over, at Udgivelsen af Etatsens Fagblad var en Opgave, der hørte hjemme i Etatsforeningen; men som Forholdene i Øjeblikket laa, var det umuligt at faa Etatsforeningen til at paatage sig Opgaven. Det blev da ogsaa ved Bladets Start udtalt, at »D. T.« betragtede sig ikke alene som Organ for de to bladudgivende Foreninger, men som hele Toldassistentklassens Talsmand, ligesom Bladet toldfagligt skulde være en Tidende for, hvad der vedrørte Staten i al Almindelighed. Provs-assistenterne, der, som Forholdene var, ikke kunde deltage som Udgivere, sluttede sig til Bladet, dels ved at skrive i det og dels ved i stort Antal at tegne Abonnement.

Næstformanden for »De københavnske Toldassistenters Forening«, Told-assistent *Otto Jensen* paatog sig midlertidigt at varetage Redaktionen, et højt utaknemmeligt Hverv paa Grund af den skarpe Kritik, Bladet i sin første Levetid var udsat for. Otto Jensen redigerede de 5 første Numre, hvorefter jeg overtog Redaktionen. Jeg havde kort forinden trukket mig tilbage som Bestyrelses-medlem af »De københavnske Toldassistenters Forening«, fordi jeg ikke havde kunnet vinde Tilslutning til min Anskuelse om, at direkte Henvendelser til

Rigsdagsmændene vilde være nødvendige for at opnaa de samme Goder, som de øvrige Etater netop gennem saadanne Henvendelser havde opnaaet ved de nyligt gennemførte Lønningslove. Endnu skuffet herover var jeg egentlig utilbøjelig til at overtage Hvervet, men da der blev stillet mig i Udsigt, at jeg vilde faa fri Hænder til at arbejde for Gennemførelsen af en Ændring i Lønningsloven, hvorved den attraaede Ligestilling kunde opnaas, bøjede jeg mig for en Henvendelse, som de to Foreningers Formænd i Forening rettede

jo ogsaa den Ud-Uoverensstemmelserne at kunne ned-

Paa Toldetatsforsamling i 1903 Lovændring, hvorfra Bestyrelsen for Toldvæsen« og i »Dansk Told-

Efter i 1904 at Etatsforeningens jeg overtog Hverbegyndte jeg i 1905 overdraget til den manden, Toldinrendsen, var enig foreningen burde lemsblad; men hos oppebørselskon-sen, mødte jeg i Begjort Modstand,

Bekostningen, og dels, fordi han mente, at et Medlemsblad vilde blive en Kilde til yderligere Splid indenfor Foreningen, navnlig hvis Hvervene som Redaktør og Sekretær var forenet i samme Person. Selv ønskede jeg mig fritaget for Stillingen som Redaktør og havde allerede sikret mig et Tilsagn fra Toldassistent, cand. mag. *Halland* om at overtage Hvervet, hvis Bladet gik over til Etatsforeningen. Redaktøren vilde da komme til at staa helt udenfor Bestyrelsen, og da der samtidig stilledes en Kontingentforhøjelse i Udsigt, blev Kassererens Modstand brudt, idet han dog stadig fastholdt, at det var en Udgift, som de to bladudgivende Foreninger vilde vælte over paa Etatsforeningen.



STRANDKONTROLØR OTTO JENSEN

til mig. Jeg havde vej i Tilfælde af se med Bestyrel-lægge Mandatet. eningens General-blev vedtaget en efter Meddelelser uden i »Tidsskrift saa skulde optages tidende«.

være indvalgt i Bestyrelse, hvor vet som Sekretær, at søge at faa Bladet ne Forening. Forspektør *Ivar Be* med mig i, at Etats-udgive et Med-Kassereren, Told-trolør *L. S. E. Han*-gyndelsen en af-dels paa Grund af

Bestyrelsesmedlemmerne af de to Foreninger, der udgav »D. T.«, var bekendt med mine Bestræbelser for at faa Bladet overdraget til Toldetatsforeningen, hvilke Bestræbelser var i nøje Overensstemmelse med det Standpunkt, jeg som Bestyrelsesmedlem af »De københavnske Toldassistenters Forening« havde indtaget under de Overvejelser, der gik forud for Bladets Start.

Spørgsmaalet blev nu drøftet indenfor Bestyrelserne af de to bladudgivende Foreninger, som i den Anledning afholdt et samlet Bestyrelsesmøde den 16. Juni 1905. Her stillede man sig velvilligt, Oprettelsen af et sat paa den forefor Toldetatsforsamling, der det Nummer af »D. 1. Juli 1905; men møde, som i Løbet holdtes af »D. K. T. vejende Stemning det, og det opgaves slaget.

Hjælp udefra. En vinsen efterlyste i dede Forslag og at dette blev genordenen for næste samling. Der ud-Polemik med en Redaktionen støtnævnte; men dader



TOLDINSPEKTØR HALLAND

anden Side fremkom noget Forslag, anmodede jeg en Kollega i Aalborg om at foranledige, at Toldetatsforeningens derværende Medlemmer rettede en Opfordring til Bestyrelsen for Toldetatsforeningen om at fremsætte Forslag om Erhvervelsen af et Medlemsblad for Foreningen. Dette skete, og Spørgsmaalet blev nu igen drøftet indenfor de forskellige Foreningers Bestyrelser. Paa et samlet Bestyrelsesmøde den 15. Juni 1906, hvor samtlige Toldassistentforeningens Bestyrelsesmedlemmer og de københavnske Medlemmer af Kontorforeningens og Etatsforeningens Bestyrelser var til Stede, blev det besluttet, at Bladet skulde overgaa til Etatsforeningen, hvis der paa den efterfølgende Ge-

1905. Her stillede og et Forslag til Medlemsblad blev løbige Dagsorden eningens Generalblev bekendtgjort i T.«, der udgik den paa et Medlemsaf Maaneden af F.«, var der overfor at beholde Bladet fremsende For-

Men nu kom der Indsender fra Pro- »D. T.« det bebu-slog til Lyd for, optaget paa DagsAars Generalforviklede sig en anden Indsender. tede den førstalligevel ikke fra

neralforsamling i denne Forening var Flertal for, at Etatsforeningen skulde udgive et Medlemsblad. Bestyrelsesmedlem af Etatsforeningen *Neuhaus* tog dog Afstand herfra, idet han mente, at Etatsforeningen skulde udgive et nyt Blad, og »D. T.« bibeholdes som særligt Organ for de to Foreninger, der udgav Bladet. Paa Generalforsamlingen blev Spørgsmaalet ivrigt diskuteret. Resultatet blev, at den af Bestyrelsen foreslaaede Lovændring, hvorefter »D. T.« fra den 1. Januar 1907 overgik til Etatsforeningen, blev enstemmigt vedtaget.

Samtidig med Overgangen til Etatsforeningen overtog *Halland* Bladets Redaktion, et Hverv, som han i 12 Aar har udført til Ære og Gavn for Foreningen og dens Medlemmer.

Fra den 1. Januar 1919 er, som bekendt, Toldkontrolør i København *Grønvold* Bladets Redaktør.

TIDSSKRIFT FOR TOLDVÆSEN

Der er Anledning til at omtale »Tidsskrift for Toldvæsen« med nogle Ord.

Med Juni Hefte 1906 ophørte Bladet at udkomme, og i det sidste halve Aar af dets Levetid bragte det kun rent teknisk Stof, Gengivelse af Resolutioner m. m.

Tidsskriftet saa ikke med Sympati paa den Bevægelse, der ved Aarhundredskiftet begyndte at røre sig indenfor Toldetatsforeningen, og maatte ifølge den konservative Aand, der gik gennem Bladets hele Ledelse, betragte denne Bevægelse som skadelig for Foreningen. Desuagtet optog Bladet ogsaa i denne Periode Artikler fra anderledes tænkende, og glemmes skal det ikke, at Tidsskriftet i de 24 Aar, det udkom, har indeholdt en Række af lodige og tankevækkende Artikler, forfattet af Etatens bedste Mænd, og derigennem har haft en stor og gavnlig Indflydelse paa Etatens Udvikling, ligesom Toldetatsforeningens Medlemmer staar i stor Taknemmelighedsgæld til Bladets Udgever og Redaktør, Toldkasserer *Grube*, for den udmærkede Støtte, han har ydet Foreningen under dens Dannelse og i dens første Levetid.

Det maa ligeledes erkendes, at »Tidsskrift for Toldvæsen« gennem sin fortrinligt redigerede Samling af Tariferings- og andre Resolutioner paa en Tid, hvor Administrationens Bekendtgørelse af Toldvæsenets Bestem-

melser langt fra var saa god som nu, har haft en ikke ringe Betydning for Gennemførelsen af en ensartet Toldbehandling Landet over.

Da Tidsskriftet ophørte at udkomme, udtalte »Dansk Toldtidende« da ogsaa sin Anerkendelse af dets Virksomhed.

LØNNINGSLOVEN AF 1903

Den 18. December 1901 havde Foreningens Formand, Toldinspektør *Kruse*. Foretræde hos Finansminister *Hage* og beder bl. a. Ministeren om at søge udvirket, at Toldvæsenets Tjenestemænd ved en eventuel Lønningsreform bliver *ligestillede* med Tjenestemændene i andre Etater. Finansministeren modtog denne Henvendelse med Velvilje, og den 31. Januar 1902 fremlægger han Forslag om Ændringer i Toldvæsenets Lønningslove, der ganske svarer til de Lønningsforslag, som omtrent samtidig fremsættes for Jernbane-, Post- og Telegrafetaterne.

For Toldvæsenets Embedsklasser omfatter Forslaget, udover at Alderstillelsesperioderne bliver 4aarige i Stedet for 5aarige, kun Forbedringer for daværende 4. Lønningsklasse.

Lønningerne var ansatte saaledes:

For Kontrolører: 1500 Kr. + 4 Alderstillelses à 300 Kr., Slutløn 2700 Kr. + Huslejetillæg mod tidligere resp. 2500 Kr. (Antal 9) og 2300 Kr. (Antal 10).

For Toldassistenter 1100 Kr. + 6 Alderstillelses à 250 Kr., Slutløn 2600 Kr. + Huslejetillæg mod tidligere i København 2400 og i Provinsen 2300 Kr.

De københavnske Assistenters Bestillingstillæg (100 Kr.) faldt bort, men i Stedet for var foreslaaet et Huslejetillæg, der var ens for Kontrolører og Assisterter, og som tillige omfattede alle i Provinsen ansatte. Tillæget udgjorde for Københavnerne 180 Kr. og for Provinsianerne efter Ministeriets Bestemmelse fra 60 Kr. til 120 Kr. aarlig.

Fremgangen i Slutlønnen blev herefter for Kontrolører fra 260 Kr. til 520 Kr. og for Assisterter fra 360 Kr. til 420 Kr.

Flere Bestyrelsesmedlemmer mente, at der ved denne Lejlighed ogsaa burde arbejdes for en Lønningsforhøjelse for de overordnede Klasser, og henviste bl. a. til, at ældre Toldassistenter efter Forslaget vilde faa mere i Lønning end adskillige Toldembedsmænd i 3. Lønningsklasse (Kontrolører

og Toldforvaltere). Toldkontrolørerne i København følte sig ligedes skuffede over Forslaget og udtalte Ønske om Forbedring, f. Eks. ved Indførelsen af et københavnsk Bestillingstillæg eller Huslejhjælp. Man nærede i det hele taget indenfor overordnede Kredse nogen Bekymring for, at det ikke skulde kunne betale sig at avancere, hvis det ikke lykkedes at opnaa Forbedringer ogsaa for de overordnede, og at Avancementsposterne som Følge deraf vilde blive mindre eftertragtede, en Bekymring, som ogsaa kommer til Orde i Generaltolddirektørens Tale paa Generalforsamlingen i 1902, og som maaske har haft nogen Indflydelse paa, at Toldassistenterne ikke ved denne Lejlighed opnaaede samme Forhøjelse af Alderstillæget som de tilsvarende Tjenestemænd i de andre Etater. Senere har denne Bekymring dog vist sig at være ubegrundet; thi Antallet af kvalificerede Ansøgere er næppe blevet formindsket, men snarere forøget.

Formanden var fuldstændig enig med de paagældende Bestyrelsesmedlemmer i, at det vilde være meget ønskeligt, om Lønningerne for 1.—3. Klasse kunde forhøjes ved denne Lejlighed; men efter Forholdene var det desværre ganske utænkeligt. Man kunde snarere befrygte Reduktioner, hvis hele Lønningsloven kom til Revision; thi det højeste, man kunde vente at opnaa, var Ligestilling med tilsvarende Embedsmænd i andre Etater, og dette var allerede opnaaet fuldt ud for 1.—3. Lønningsklassers Vedkommende, ogsaa efter de nu fremsatte Lovforslag. Det eneste, der kunde være Tale om, var at faa følgende Bestemmelse indsat i Loven:

»Ved Beregning af Alderstillæg for de til 3. Lønningsklasse hørende Embedsmænd medregnes Tjenestealderen i 4. Klasse med Halvdelen«.

En saalydende Bestemmelse var oprindelig optaget i det af Administrationen udarbejdede Forslag og godkendt af Ministeren, men blev i sidste Øjeblik strøget af denne paa Grund af Merudgiften, nemlig 26,000 Kr. Postvæsenet havde en lignende Bestemmelse for Kontrolørerne (ialt 36), men den gjaldt ikke for Postmestre af 3. Klasse. For Toldvæsenet skulde den omfatte alle i 3. Klasse ansatte, nemlig 33 Toldforvaltere og 80 Kontrolører, ialt 113.

Bestyrelsen koncentrerede nu sit Arbejde om at faa denne Bestemmelse genindsat i Forslaget. Under 7. Februar 1902 retter den en indtrængende Henvendelse til Generaldirektør *Blechingberg* og udtaler bl. a. »... den højst nødvendige Forbedring af Lønningerne for 4. Klasse fremkalder et Misforhold i Lønningsskalaen mellem 4. og 3. Klasse Herved vil Avancementsforholdet blive forrykket, idet Befordringen fra 4. til 3. Lønningsklasse i mange Tilfælde vil kunne medføre et Indtægtstab for Vedkommende,

der først efter mange Aars Tjeneste i Klassen atter vil indvindes. Særlig 3. Klasse vil saaledes blive berørt af dette uheldige Forhold, idet de overordnede i denne Klasse i visse Tilfælde vil blive daarligere aflagte end deres underordnede i 4. Klasse, hvilket til Skade for Toldtjenesten og Intraderne vil forringe 3. Klasses Tjenestestilling«. Omtrent samtidig rettes en lignende Henvendelse til Formanden for Folketingets Lønningsudvalg *Blem* og heri udtales, at saafremt man ikke kan opnaa at faa medregnet Halvdelen af Tjenestetiden, beder man om at faa medregnet en Trediedel, hvorved Udgiften bliver nedsat fra 26 000 Kr. til 18 000 Kr., og sluttelig gør man opmærksom paa, at Udgiften ved kun at medregne en Fjerdedel vil andrage 13 000 Kr. Det lykkedes at faa medregnet en Fjerdedel af Tjenestetiden i 4. Klasse. Ministeren fremsætter Ændringsforslag herom, og om at de Toldassistenter, der ingen Medhjælpertid havde eller kun en kortere Medhjælpertid, faar et Tillæg til Tjenestealderen, saa at de faar deres Alderstillæg beregnet fra samme Tidspunkt som de Assistenter, der har fuld Medhjælpertid. Begge Ændringsforslag tiltrædes af Folketingets Lønningsudvalg, der afgav Betækning den 15. Maj 1902. Betækningen indeholder følgende Udtalelse:

»Udvalget har, efter Henstillinger fra forskellige Steder i Landet, haft under Overvejelse, hvorvidt det ikke var heldigst at ophæve Bestemmelsen i Lov af 24. Marts 1899 om *Nedlæggelsen af 10 Toldsteder* i Landet. Besparelsen for Statskassen synes ikke stor i Forhold til de Ulemper, den foraarsager Befolkningen«.

Da Ministeren hverken vilde modsætte sig eller tilraade det, undlod Udvalget at stille Forslag herom.

Udvalget henstillede, at *Krydstoldvæsenet* helt eller delvis ophævedes.

Fra »Foreningen af Toldkontorpersonalet i Danmark« modtog Udvalget et Andragende om Statsansættelse for Kontorpersonalet i saa stor Udstrækning som muligt, men Udvalget vilde ikke tilraade Ændringsforslag i saa Henseende.

Forslaget naaede ikke at komme til 2. Behandling. Derimod lykkedes det Postvæsenet i sidste Øjeblik lige før Rigsdagssamlingens Slutning at faa gennemført en Lønningslov med en Forhøjelse af Postekspedienternes Alderstillæg fra 250 Kr. til 300 Kr., saa at Slutlønnen opnaaedes efter 20 Aars Forløb, 4 Aar tidligere end efter Forslaget. For Telegraf- og Jernbaneanstaltens Vedkommende afgav Folketinget Udvalgsbetænkninger ligesom for Toldvæsenet; men Telegrafisternes Alderstillæg var forhøjet til 300 Kr. og Jernbaneassistenternes til 315 Kr., hvorimod Toldassistenternes Alders-

tillæg vedblivende var sat til 250 Kr., endskønt deres Ansættelsesalder var højere. Postekspedienterne vilde opnaa Slutlønnen i en Alder af 46 Aar, Telegrafisterne vilde være 44 Aar gamle og Jernbaneassistenterne 40 Aar, medens Toldassistenterne først vilde opnaa Slutlønnen i en Alder af 52 Aar. Fra de øvrige Etatsorganisationer var der ført en energisk Agitation blandt Rigsdagsmændene, medens Toldetatsforeningens Bestyrelse alene havde henvendt sig til Generaltolddirektøren for at opnaa Forbedringer.

Toldassistenterne var naturligvis ikke tilfredse. Den 24. August 1902 afholdtes et Møde i København, hvori deltog Repræsentanter for Toldassistenterne i Provinsen, og hvortil Etatsforeningens Formand, Overtoldinspektør *Weibel* samt Bestyrelsesmedlem *Ivar Berendsen* var indbudte. Diskussionen indlededes af undertegnede, der foreslog nedsat et Udvalg med den Opgave bl. a. ved direkte Henvendelser til Rigsdagsmændene, at søge opnaaet den Ensartethed og Ligelighed, der oprindeligt var tilsigtet ved Lønningsforslagenes Fremkomst. En af Toldinspektør *Ivar Berendsen* foreslaaet Resolution til Generaltolddirektøren blev vedtaget og et Udvalg nedsat. Jeg blev indvalgt i Udvalget, men nedlagde straks efter mit Mandat paa Grund af Uoverensstemmelse med de øvrige Udvalgsmedlemmer. Den 3. September henvender Overtoldinspektør *Weibel* sig til Generaltolddirektøren for at andrage om, at der straks i den kommende Rigsdagssamling paany maa blive forelagt Forslag til Lov om Forandringer i Toldvæsenets Lønningsvilkaar, og at Toldvæsenet i dette Lønningsforslag maa blive stillet paa lige Fod med Postvæsenet. Formanden fremhævede, at Toldembedsmændene af 3. Lønningssklasse gennemgaaende var meget uheldigt stillede i økonomisk Henseende, idet en Lønning af fra 2 200 til 3 000 Kr. ikke kunde yde en Embedsmand et tarveligt, endsige til Stillingen passende Udkomme, hvorom tilføjedes, at denne ligefrem tvinger ham til at leve paa en noget anden Maade end en Arbejdsmand. 3. Lønningssklasse haabede og ventede, at den ny Lov vilde, ligesom for Postkontrolørernes Vedkommende, bestemme, at ved Oprykning i 3. Klasse skal Halvdelen af Tjenestetiden i 4. Klasse medtages ved Beregningen af Alderstillæg. Toldassistenterne ventede at faa Alderstillægget forhøjet. Formanden omtalte Toldassistenternes Møde og meddelte, at den der vedtagne Resolution vilde blive overrakt Generaltolddirektøren. Denne udtalte sig da ifølge Formandens Redegørelse omtrent saaledes: »Jeg udtalte paa Toldetatens Møde den 15. Juni, at jeg ingen Tro havde til, at Alderstillægget for Assistenterne vilde blive forhøjet fra 250 til 300 Kr., og der er siden ikke sket noget, der kan forandre denne min Anskuelse. Selvfølgelig vil jeg gøre, hvad jeg kan, for at skaffe saa gode Vilkaar som

muligt for Toldfunktionærerne, idet jeg er fuldstændig klar over, at de Forordringer, der i tjenstlig Henseende stilles til dem, ikke er faa. Men Sagen maa gribes fornuftigt an. Hvis man kunde tænke sig, at Forholdene vilde stille sig saaledes, at den af Folketingets Lønningsudvalg afgivne Betænkning kunde være Lov til f. Eks. ved Nytaarstid, vilde Toldfunktionærerne antagelig staa sig ved at erholde en saadan Lov. Naar der fremlægges et Lovforslag med nye Bestemmelser, risikerer man, at Sagen kan gaa itu.« Paa Formandens Forespørgsel, om det var tilladt Toldvæsenet at rette Henvendelse til Rigsdagsmænd for at søge at paavirke disse, svarede Generaltolddirektøren, at det vilde han bestemt fraraade. En saadan Henvendelse vilde paa Grund af de politiske Forhold være ganske unyttig og derhos ikke vel set af Ministeren og forøvrigt heller ikke af adskillige Rigsdagsmænd. Næste Dag bad Generaltolddirektøren om at faa en skriftlig Redegørelse over, hvad Toldvæsenet ønskede. Denne blev affattet og afleveret samme Dag tillige med den paa Toldassistenternes Møde vedtagne Resolution, der var ledsaget af nogle Bemærkninger af Toldassistent, cand. jur. *H. Poulsen*. Generaltolddirektøren lod den finansielle Virkning udregne og forelagde Sagen for Ministeren. Senere fik Formanden for »De københavnske Toldassistenters Forening« *C. Vinding Kruse* og cand. jur. *H. Poulsen* Foretræde hos Generaltolddirektøren, der beklagede ikke at kunne skaffe 3. Klasse den ønskede Forbedring ved Beregningen af Alderstillægene, men endnu ikke havde opgivet Haabet om at faa Toldassistenternes Alderstillæg forhøjet. Generaltolddirektøren benyttede Lejligheden til igen at fraraade Avisartikler og Henvendelser til Rigsdagsmænd.

Den 8. Oktober 1902 fremsatte Finansministeren i Landstinget Forslag til Lov om Lønninger ved Toldvæsenet i nøjagtig Overensstemmelse med den af Folketingets Lønningsudvalg afgivne Betænkning. Ved Fremsættelsen udtalte Ministeren, at han ikke vilde finde det ubilligt, om der for Toldassistenternes Vedkommende kunde skaffes Udvej til en yderligere mindre Lønningsforbedring, saa at de kunde blive stillede lige med Postekspedienterne. Udgiftsforøgelsen androg 226 815 Kr., der fordelte sig saaledes: for 1.—3. Klasse: 21 500 Kr., for 4. Klasse (19 Kontrolører og 515 Assisterter): 150 920 Kr og for Rorsbetjentene: 54 395 Kr. Ved Nedlæggelsen af Krydstoldvæsenet, (Lov af 25. April 1903), blev ca. 170 000 Kr. af Udgiftsforøgelsen dækket. Højre ønskede Toldassistenternes Alderstillæg forhøjet, hvorimod de Frikonservative, Venstre og Socialdemokraterne mente, Loven burde gennemføres, saaledes som forelagt af Finansministeren, og saa stor var Nervøsiteten for Lovens Gennemførelse, at Formanden for »De kø-

benhavnske Toldassistenters Forening« henvendte sig til Landstingsudvalgets Formand og udtalte, at om end Toldassistenterne følte sig brøstholdne og ikke kunde begribe Grunden til, at de skulde staa tilbage for sideordnede Funktionærer i andre Etater, saa vilde de dog, hvis der ved at stilles Ændringsforslag i den ønskede Retning kunde være Fare for Vedtagelsen, ikke opfordre til et saadant Skridt, men modtage Lønningsloven, som den forelaa. Resultatet blev, at medens Postekspedienterne og Telegrafisterne fik deres Alderstillæg forhøjet til 300 Kr., og Jernbaneassistenterne til 315 Kr., blev Toldassistenterne, uagtet deres højere Ansættelsesalder, staaende ved de oprindeligt foreslaaede 250 Kr.

Den 19. December 1902 blev Loven stadfæstet af Kongen.

Paa den efterfølgende Generalforsamling udtalte undertegnede sig om den Skuffelse, Toldassistenterne følte over, at Lovgivningsmagten havde sat deres Indtægtsniveau lavere end sideordnede Statsfunktionærers og mente, at dette skyldtes vor Tilbageholdenhed, medens Tjenestemændene i de andre Etater opnaaede gode Forbedringer ved en energisk Agitation for deres Krav overfor Ministeren og Rigsdagens Medlemmer. Vi burde nu søge at opnaa den attraaede Ligestilling gennem en Henvendelse til Regering og Rigsdag, og jeg henviste til en Udtalelse af Finansministeren under Lovens Behandling i Folketinget. Den lød saaledes: »Hvis det imidlertid ikke skulde lykkes at faa Uligheden reduceret ved denne Lejlighed, haaber jeg, at der i Fremtiden, naar det maatte vise sig, at Følgerne af denne Ulighed bliver altfor iøjnefaldende, maa findes Lejlighed til at foretage den fornødne Forandring.« Denne Udtalelse vilde forhaabentlig bane Vejen for os, og vi maatte ikke mindst henvende os til Rigsdagens Medlemmer.

Bestyrelsen fraraadede at rette direkte Henvendelser til Rigsdagsmændene, men mente, at der gennem Generaltolddirektøren burde arbejdes for Sagen. Generaltolddirektøren ansaa imidlertid Tidspunktet for et Forsøg paa at opnaa den attraaede Ligestilling for uheldigt valgt af Hensyn til, at Behandlingen af Kontorholdsloven stod for Døren. Paa et Møde af Toldassistenternes og Kontorfunktionærernes Repræsentanter blev man enige om, at Samarbejde i Lønningssagen ikke var muligt. Toldassistenterne tog da Sagen i deres egen Haand. Paa et Møde i Toldassistentforeningen i København nedsattes et Udvalg, bestaaende af *Neuhaus*, *Engelbrecht* og *undertegnede* til at arbejde for Sagen. Vi henvendte os til Toldinspektør *Ivar Berendsen* og bad om hans Bistand, der beredvilligt blev ydet os. Direktør for »Nordisk Livsforsikringsselskab« *Gamborg*, beregnede Merudgiften for os. Den var ca. 50 000 Kr.

Efter at have været hos Generaltolddirektøren, der mente, det var ganske unyttigt at forsøge at faa Rigsdagen til at forandre den Lov, som den nylig havde vedtaget, overrakte Udvalget den 6. Januar 1904 Finansminister *Hage* et Andragende til Regering og Rigsdag. Ministeren modtog os med megen Velvilje og lovede at støtte os. Den 16. Januar blev Andragendet indbragt i Folketinget ved Folketingsmand — senere Landbrugsminister — *Kr. Pedersen-Sandby*. Vi henvendte os til de Rigsdagsmænd, der havde vist særlig Interesse for Toldspørgsmaal, til Finansudvalgets og til Lønningsudvalgets Medlemmer, og det lykkedes os at overbevise Rigsdagsmændene om, at der overfor Toldassisterne var begaaet en Uret, der ikke lod sig opretholde i Længden. Finansudvalget henviste Andragendet til Finansministerens Overvejelse. Ministeren ønskede Sagen ordnet allerede samme Aar og fik indsat en Bestemmelse i Kontorholdsloven af 1904, hvorefter det sidst erhvervede Alderstillæg blev forhøjet til 300 Kr., og de efterfølgende Tillæg ligeledes blev paa 300 Kr. Derved vilde alle, der var udnævnte til Toldassistenter efter 1. April 1896, faa samtlige Alderstillæg forhøjede, de, der var ansatte fra 1. April 1892 til 1. April 1896, vilde faa eet Alderstillæg paa 250 Kr. og de øvrige paa 300 Kr., med indtil 16 Aars Anciennitet vilde man faa to Tillæg paa 250 Kr., Resten paa 300 Kr. o. s. v. Men før 1896 opnaaedes Udnævnelsen til Toldassistent ogsaa i en tidligere Alder. Efter Kontorholdslovens Vedtagelse henviste Folketinget alligevel Andragendet til Finansministerens Overvejelse og tilkendegav derved, at det ikke vilde modsætte sig, at Forhøjelsen fik fuld tilbagevirkende Kraft. Toldetatsforeningen gjorde et Par Forsøg paa at opnaa dette, men uden Resultat. Først ved Lønningsloven af 1908 kom den besynderlige Uregelmæssighed, at en ældre Toldassistent kunde faa mindre i Lønning end en yngre ifølge en Lønningslov, hvis Oprykninger var betingede af Ancienniteten, ud af Verden.

KONTORHOLDSLOVEN AF 1904

Toldforvalter *Wellejus* forhaabningsfulde Udtalelser paa Generalforsamlingen i 1899 efter Gennemførelsen af Kontorholdsloven af s. A., hvorefter Ansættelse som Toldassistent forventedes at ville finde Sted efter ca. 9 Aars Kontortid i en Alder af ca. 25 Aar, holdt, som nævnt, ingenlunde Stik. I 1900 var Ancienniteten $11\frac{1}{2}$ Aar og Levealderen 27 Aar, i 1901 resp. 12 Aar og 28 Aar, i 1902 resp. $12\frac{1}{2}$ og $29\frac{2}{3}$ Aar, og man kunde med Sikkerhed beregne, at Forholdet, hvis en Ændring ikke opnaaedes, vilde

blive yderligere forværret. 20—30 Kontorarbejdere var stadig uden Plads, og nu skulde tilmed en Del af de ved Krydstoldvæsenets Nedlæggelse ledigblevne Kræfter ansættes i Assistentstillinger i Land.

Paa Generalforsamlingen i 1902 beklagede Formanden, Toldinspektør *Kruse*, at der ikke under Behandlingen af det da fremsatte Lønningsforslag kunde udrettes noget til Gavn for Toldkontorpersonalet; men han haabede, at Overtoldbestyrelsen vilde tage Forholdene under velvillig Overvejelse; »det var da ikke ikke umuligt, at de værste Ulemper kunde fjernes.«

Den 25. April 1903 indgiver Kontorforeningen et Andragende til Generaltolddirektoratet med Forslag til Forbedring, hvorefter *Eleverne* ansættes af Toldkontorets Chef og lønnes med resp. 120 Kr., 240 Kr. og 360 Kr. aarlig i de 3 første Aar. Derefter skulde Eleven underkaste sig en mindre Fagprøve og, hvis han bestod denne, statsansættes af Generaltolddirektoratet som *Kontorassistent* med en aarlig Lønning af 600 Kr., der 2 Aar efter steg til 800 Kr., 3 Aar derefter til 1000 Kr. og endelig 2 Aar derefter til 1200 Kr. aarlig. Kontorassistenten havde da 10 Aars Kontoranciennitet og var i en Alder af mellem 26 og 27 Aar. Hvis han blev ansat som Assistent i Toldopsynet, skulde Alderstillæget som Toldassistent beregnes fra dette Tidspunkt. De ældre *Fuldmægtige* skulde ansættes af Finansministeriet og lønnes med 1200 Kr. aarlig, stigende med 200 Kr. hvert 3. Aar indtil 2600 Kr. De skulde normeres med Bestalling i Lighed med Toldassistenterne. Endvidere foreslaas *Fuldmægtighonorarer* fra 100—300 Kr. aarlig til Kontorassistenter med Fuldmagt og Fuldmægtige med Oppebørsel. Merudgiften androg 40 000 Kr.

Paa Foranledning af Kontorforeningen sættes en Forhandling om Kontorpersonalets Stilling paa Dagsordenen for den efterfølgende Generalforsamling i Toldetatsforeningen. Spørgsmaalet bliver indgaaende drøftet, og denne Gang er det navnlig Assisterter og Kontorfunktionærer, der har Ordet for at støtte Kravet om Statsansættelse. Medlem af Kontorforeningens Bestyrelse, Toldkontorist *Bille*, nu Toldassistent i Viborg, gjorde i et klart og dygtig holdt Foredrag Rede for Kontorpersonalets Forhold, sammenlignede dem med de tilsvarende Funktionærers i Postetaten og gennemgik Kontorforeningens Andragende til Generaltolddirektoratet. Han sluttede med en beskeden Udtalelse om, at det langtfra var afgjort, at Kontorpersonalet i sit Andragende havde truffet den rette Løsning af Spørgsmaalet, der kunde findes andre og bedre Løsninger, men noget maatte der gøres for at forbedre Kontorfunktionærernes Stilling, og han haabede, at Toldetatsforeningen vilde tage sig kraftigt af Sagen. Formanden, Over-

toldinspektør *Weibel* udtalte, at alle indrømmede, der maatte ske en Forbedring i Toldkontorarbejdernes Stilling og Lønningsforhold. Bestyrelsen vilde gøre, hvad den formaaede i saa Henseende.

Formanden har sikkert ogsaa rettet indtrængende Henvendelser til Generaltolddirektoratet for at opnaa Forbedringer, men jeg kan ikke se, at der iøvrigt er arbejdet for Sagen fra Toldetatsforeningens Side.

Fagpressen var opfyldt af Artikler om Spørgsmaalet. Tidsskriftet indeholdt Artikler baade for og imod. I Toldtidende agiteredes ivrigt for Statsansættelse, og da Bladet omdeltes til alle i Spørgsmaalet særligt interesserede. Rigsdagsmænd, er det muligt, at det har haft nogen Indflydelse paa disses Stilling.

Den 15. Januar 1904 fremlagde Finansminister *Hage* Forslag til Lov om Toldvæsenets Kontorhold m. m. Statsansættelse var ikke foreslaaet, men i Motiverne til Forslaget udtaltes, at det er Toldbestyrelsens Agt gennem fastsatte Regler at have Indseende med Tilgang, Afgang og Omflytning af personelle Kræfter. Lønningerne var saavidt muligt fastsatte efter Tjenestealder, men Oprykning kunde kun ske ved Afgang og ikke efter Tjenestealder. Alderstillæg som Toldassistent skulde beregnes fra det Tidspunkt, hvor 10 Aars Ansættelse paa Toldkontor og 27 Aars Alderen var opnaaet. Genantagelse efter Militærtjeneste og halv Lønning under dennes Aftjening samt Pensionsret for ældre Kontorfunktionærer var indrømmet. Der var saaledes i ikke ringe Grad taget Hensyn til Kontorforeningens Ønsker. Den 5. Februar indgav Foreningen Andragende til Folketingets Lønningsudvalg om Statsansættelse og Lønning efter en stigende Skala som anført i fornævnte Andragende til Generaltolddirektoratet samt Forandring af de »27 Aar« til 25 Aar. Under 24. s. M. modificerede Kontorforeningen sit Lønningskrav noget, idet man efter 10 Aars Kontortid krævede 1100 Kr. i Stedet for 1200 Kr., men samtidig foresloges Alderstillægene forøjet fra 200 Kr. til 250 Kr., saa Slutlønnen 2600 Kr. forblev uforandret. Udgiftsforøgelsen blev omtrent den samme som efter Regeringsforslaget, nemlig ca. 40000 Kr., der dog vilde gaa ned til ca. Halvdelen, efterhaanden som Antallet af Kontorpladser indskrænkedes. *Folketingets Lønningsudvalg* udtalte i sin Betænkning, at det ikke vilde gaa med til Statsansættelse, men indrømmede dog i Realiteten, denne ved at fastsætte Kontorfunktionærernes Lønningsskala i selve Loven, medens en af Ministeren under Lovens 1. Behandling fremdraget Skala hverken fandtes i Lovforslagets Tekst eller Motiver. Den af Udvalget foreslaaede Skala var noget ringere end af Kontorforeningen ønsket, idet der først efter 12 Aars Anciennitet

opnaaedes 1100 Kr. i Lønning, stigende med 250 Kr. hvert 4. Aar indtil 2350 Kr. »27 Aar«s Alderen lykkedes det ikke at faa nedsat. Udvalget foreslog endvidere, at Halvdelen af Havneprocenterne, der hidtil var anvendte til Dækning af Kontorudgifter, fremtidig indbetaltes i Toldkassen, en Bestemmelse, som Regnskabsførerne ikke syntes om og folte sig brøstholdne over.

Lovforslaget blev gennemført med de af Lønningsudvalget foreslaaede Ændringer. Konfolte sig tilfredse, følgende GenerKontorforeningen Formanden *Ove* Bidragydere unse samt en Hæderset Guldur med Kæbevisning var velhavde udført et Arbejde for sine det skyldtes især Agitation blandt ne, at et gunstigt naact.

holdslovens Gen»Dansk ToldtiLokaler en Fest, merne af Folkeudvalg samt de Foreningers Bestyvar indbudte. Fe-

den hyggeligste og hjerteligste Stemning. Mange Taler blev holdte, for Finansministeren, begge Tingene og selvfølgelig først og fremmest for Rigsdagsmændene, af hvilke flere havde Ordet, bl. a. Folketingsmændene *Blem, Guldbrandsen, Carl Hansen* og Statsrevisor, Kaptajn *Martin Madsen Halsted*.



TOLDASSISTENT OVE HOLM

torfunktionærerne og paa den efteralforsamling i blev der overrakt *Holm* en af 225 derskreven Adresgave, bestaaende af de. Denne Hædersfortjent. *Ove Holm* stort og dygtigt Standsfæller, og hans udmærkede RigsdagsmændResultat blev op-

Efter Kontornemførelse afholdt dende«i Fugmanns hvortil Medlemtingets Lønningsbladudgivende relsesmedlemmer sten forløb under

REKREATIONSHJEMMET »MAGNA KNUTZENS GAVE, RIVA« OG »MAGNA KNUTZENS LEGAT«

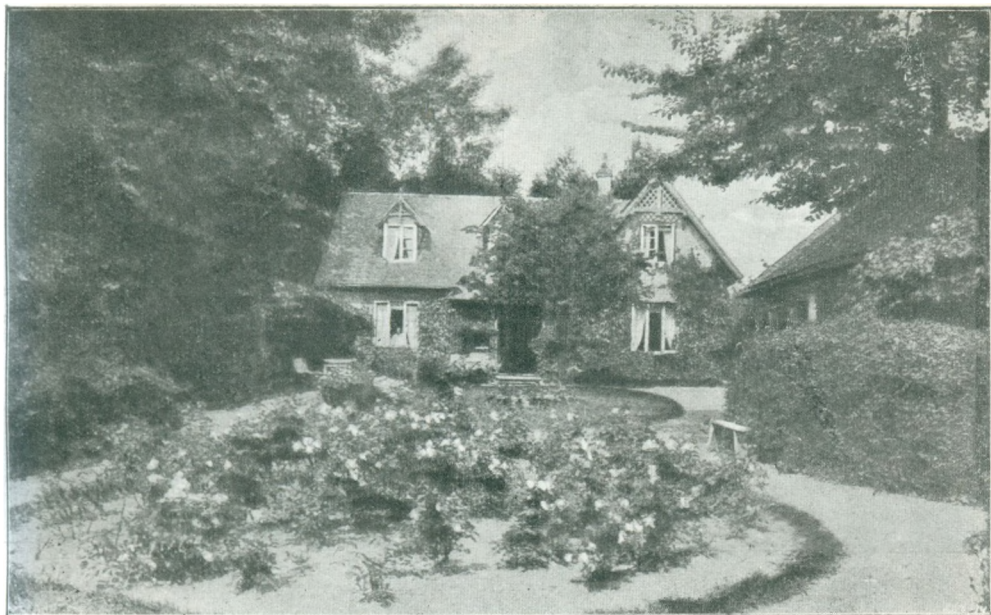
Enke efter fhv. Toldkontrolør i Hornbæk *J. M. Knutzen*, Fru *Thalia Charlotte Emilie Knutzen*, som den 8. December 1899 afgik ved Døden, skænkede ved Testamente af 28. November s. A. en Villa i Humlebæk, i 1899 vurderet til 8 500 Kr., med Indbo til »Den danske Toldetats Forening« paa Betingelse af, at Villaen, der fremtidig skulde bære Navnet »Magna Knutzens Gave, Riva«, blev benyttet til Sommerophold for værdige og trængende Enker efter Toldkontrolører. Desuden tilfaldt der Foreningen, under Navn af »Magna Knutzens Legat«, 50 000 Kr. samt Andel i en Kapital paa ca. 192 000 Kr., hvoraf $\frac{4}{6}$ tilfalder Foreningen, efterhaanden som nogle til Rentenydelse berettigede Personer afgaar ved Døden. Ved Udgangen af Regnskabsaaret 1918 ejer Legatet ca. 127 000 Kr. Legatets Kapital skal bevares urørt. Af Renterne afholdes Udgifter til Administration samt alle Omkostninger til Beboerindernes Ophold og Forplejning i Hjemmet, ligesom der kan tilstaaes et Beløb, i passende Portioner efter Bestyrelsens Skøn, til Rejse- og Ekviperingsunderstøttelse til de Personer, som erholder Fribolig i Hjemmet.

Skulde der, efter at disse Udgifter er afholdte, endnu være et Overskud af Legatets aarlige Renter, kan dette fordeles i Portioner, af passende Størrelse efter Bestyrelsens Skøn, til værdige og trængende Toldkontrolør-Enker, som er forhindrede i at opnaa Fribolig i Hjemmet.

Fortrinsberettigede til at erholde Fribolig eller Legatportioner er Enker efter Toldkontrolører i København, dernæst Enker efter Toldkontrolører, som har været ansatte paa det øvrige Sjælland, og endelig Enker efter Toldkontrolører fra det øvrige Danmark, ligesom der ogsaa kan tilstaaes afdøde Toldkontrolørers Døtre, som har fyldt 50 Aar og er værdige og trængende, saavel Ophold i Hjemmet som Legatportioner.

Hjemmet og Legatet skulde bestyres af Toldetatsforeningens københavnske Medlemmer af Bestyrelsen (Forretningsudvalget). Foreningens Formand er tillige Formand i Hjemmets og Legatets Bestyrelse. Et af Bestyrelsens Medlemmer er Tilsynsførende med Hjemmet, og et andet varetager Legatets Kasse- og Regnskabsvæsen. Begge disse Hverv er lønnede.

Regnskabet skal aflægges inden Udgangen af hvert Aars Februar Maaned og fremsendes til Revision, som foretages af Dødsboets Eksekutorer: Fuldmægtig i Nationalbanken *Andreas Brünniche* og Fuldmægtig i Finansministeriet, cand. jur. *Sophus Jacobsen*. Sidstnævnte er afgaaet ved Døden,



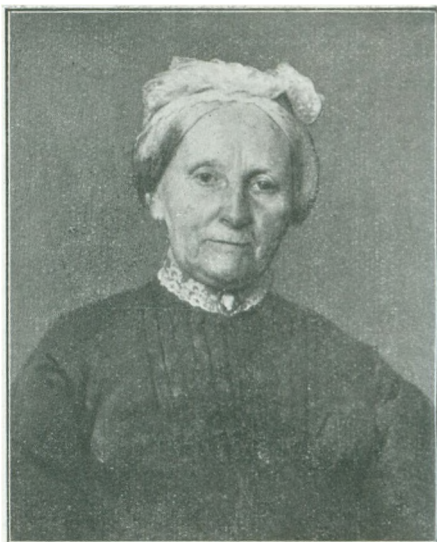
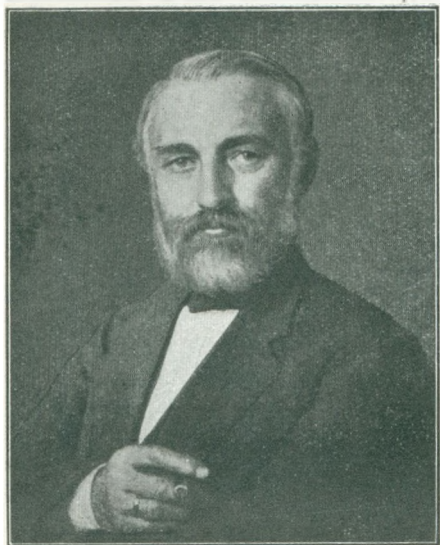
VILLA RIVA

saa at Revisionen nu foretages alene af nuværende Kontorchef Brünniche. Naar ogsaa han er ude af Stand til at varetage Hvervet, beskikker Finansministeriet en Revisor, der erholder et passende Honorar efter Bestyrelsens Skøn.

Disse og øvrige Bestemmelser blev fastsatte i en Fundats, der opnaaede kongelig Konfirmation.

I Fundatsens § 7 bestemmes endvidere, at Toldetatsforeningens samlede Bestyrelse er berettiget til med Finansministeriets Samtykke at afgøre alle Spørgsmaal angaaende Fortolkningen af Fundatsen, hvilke Afgørelser ikke kunne blive Genstand for Retstvist. Ifølge § 8 kunne Tillæg til og Ændringer i Fundatsen foretages af Bestyrelsen med Finansministeriets Sanktion.

Det varede ikke længe, for der indenfor de københavnske Toldkontrolører opstod Misfornøjelse med, at Legatet var kommet til at ligge i Toldetatsforeningen, hvad de mente skyldtes en Tilfældighed. Det var givet til Toldkontrolørernes Efterladte, og Bestyrelsen burde derfor have været overladt til »De københavnske Toldkontrolørers Forening«; Kontrolørerne burde i hvert Fald have den overvejende Indflydelse paa Legatets Bestyrelse. Formanden, Toldinspektør *Kruse*, der havde været tilkaldt til Legatstifterskens



TOLDKONTROLØR J. M. KNUTZEN OG HUSTRU THALIA KNUTZEN, FØDT BARFRED

Dodsleje og i Føring med hende havde udkastet de Bestemmelser, der fastsattes i Testamentet, stillede sig imidlertid uvillig til en Forandring i dette Forhold. Efter hans Død modtog Legatbestyrelsen en Skrivelse fra »De københavnske Toldkontrolørers Føring«, hvori udtaltes Onske om en Forandring i Fundatsen, saa at Legatbestyrelsen kun kom til at bestaa af Embedsmænd af 1. og 2. Lønningsklasse (nu 19.–23.) og Toldkontrolører. Assisterter og Kontorfunktionærer, der var Medlemmer af Føringens Forretningsudvalg, skulde udtræde af Legatbestyrelsen og erstattes med københavnske Kontrolører, som ganske vist skulde være Medlemmer af Etatsføringen, men vælges med simpel Stemmeferlighed af Toldopsyns- og Toldoppebørselskontrolører i København uden Hensyn til, om disse var Medlemmer af Føringen eller ikke. Føringens Sekretær, Toldassistent *C. P. Lange* protesterede selvfølgelig herimod, og Kontrolørerne modificerede derefter deres Krav, saa at Legatbestyrelsen vilde komme til at bestaa af 6 Medlemmer af Toldetatsføringen, nemlig Formanden, Kassereren og Sekretæren samt de Toldkontrolører, der havde Sæde i Bestyrelsen. De resterende Pladser skulde besættes med Kontrolører, valgte af Kontrolører hele Landet over. Valgbarhed og Valgret til disse Pladser i Legatbestyrelsen havde kun de Kontrolører, der var Medlemmer af Toldetatsføringen. Dette Forslag fremsattes af Told- og Oppebørselskontrolører fra hele Landet paa

Generalforsamlingen i 1904, hvor der førtes en skarp Diskussion om Spørgsmaalet mellem Kontrolør *Faye* og Assistent *C. P. Lange*. Sidstnævnte stillede et Ændringsforslag, der gav Kontrolørerne, hvad de ønskede med Hensyn til saavel Valget som Sammensætningen af Legatbestyrelsen, men ved en Bestemmelse i Foreningens Love; man vilde endog gaa med til, at Bestemmelsen kun kunde forandres med $\frac{7}{8}$ Majoritet. *Faye* mente imidlertid, at dette kunde forandres igen, og ønskede Bestemmelsen indsat i Fundatsen.

Han mente ogsaa Flertallet af Stemmer for Generalforsamlingen for Bestyrelsen for ske Toldkontrollen udsendt et Cirkulærfærdigt om at ge Stemmer som Sag ved selv at formaa de ved rønde Foreningsat underskrive Blanket, hvorved magt til Kontro-

For *Langes* ændring stemte havde saaledes og bortfaldt detslag blev for Stemmer mod

Dekøbenhavn var naturligvis

Resultatet, og denne Misfornøjelse kom gennem Toldetatsforeningens Kasserer, Oppebørselskontrolør *Hansen* til Orde i Forretningsudvalget. Undertegnede, der havde afløst Lange som Sekretær, erklærede, at jeg ikke vilde spille Tiden med ørkesløse Diskussioner om Legatet, der hele det foregaaende Aar havde lagt Beslag paa Forretningsudvalgets Tid. Formanden, Toldinspektør *Ivar Berendsen*, spurgte, om jeg da tillod, at Kassereren førte Forhandlingerne videre med de københavnske Kontrolører. Herimod havde jeg intet at indvende; men jeg erklærede paa Forhaand, at jeg kun vilde gaa med til en Ordning, hvorefter Legatbestyrelsen blev valgt af *samtliche*



MAGNA KNUTZEN

at sidde inde med merne; thi forud samlingen havde »De københavnlørers Forening« lære til Toldstedts erhvervesaamuligt for denne underskrive og Toldstedet væmedlemmer til en medfølgende der gaves Fuldlør *Faye*.

Forslag til Lov-293 mod 261. Det ikke $\frac{2}{3}$ Majoritet ved. *Fayes* Forkastet med 254 294.

ske Kontrolører misfornøjet med

Foreningens Medlemmer. Straks efter meddelte jeg Formanden, at jeg, hvis Kassererens Forhandlinger ikke skulde føre til noget Resultat, vilde stille et Forslag, som man maaske kunde enes om. Nogen Tid efter meddelte Kassereren, at Forhandlingerne var endt resultatløse, og Formanden bad mig fremkomme med mit Forslag. Dette vandt saavel Formandens som Kassererens Bifald og blev tiltraadt af Bestyrelsen. Efter Forslaget kom Legatbestyrelsen til at bestaa af Formanden, Kassereren og Sekretæren samt 3 Kontrolører, een ansat i København, een ansat i det øvrige Sjælland og een ansat i det øvrige Danmark. Kun Medlemmer af Foreningen kunde indvælges i Legatbestyrelsen, og Valget af de 3 sidstnævnte Bestyrelsesmedlemmer skulde ske en Gang aarligt samtidigt med og efter samme Regler som Bestyrelsesvalget til Toldetatsforeningen. Samtidig ønskede Bestyrelsen i Anledning af en Klage fra »De københavnske Toldkontrolørers Forening« over Legatbestyrelsens Fordeling af Pladserne i Hjemmet, hvorved Enkerne efter Kontrolører i København kun havde erholdt $2\frac{1}{2}$ Maanedes Sommerophold i Stedet for en hel Sommer (4 Maaneder), hvad de som fortrinsberettigede forventes at have Krav paa, en Ændring i Fundatsen, der stillede Bestyrelsen mere frit med Hensyn til Fordelingen saavel af Friboliger som af Legatportioner, og hvorved Enker efter Toldkontrolører i Provinsen og Døtre over 50 Aar fik deres Ret til at nyde godt af Legatet noget mere betrygget. Disse Forslag til Ændringer i Legatets Fundats blev fremsatte af Bestyrelsen paa Generalforsamlingen i 1906 og vedtoges enstemmigt tilligemed et af *C. P. Lange* stillet Ændringsforslag til Fundatsens § 8, hvorefter det blev foreslaaet, at Tillæg til og Ændringer i Fundatsen kun kunde foretages af Toldetatsforeningens *samlede* Bestyrelse. Der var nemlig fremkommet Udtalelser om, at Ordet »Bestyrelsen« i § 8 sigtede til Legatbestyrelsen og ikke, saaledes som man hidtil havde ment, til den samlede Bestyrelse.

De af Generalforsamlingen vedtagne Forandringer i Fundatsen blev godkendt af Finansministeriet ved Skrivelse af 24. September 1906.

Ved Skrivelse af 10. August 1915 tiltraadte Finansministeriet den af et Mindretal indenfor Bestyrelsen hævdede Opfattelse, at kun *ugifte* Døtre er berettigede til at nyde godt af Legatet.

Legatet er opkaldt efter Legatstifterskens eneste Barn, der døde 6 Uger før Moderen. Toldinspektør *Halland* har i »D. T.«s Januar Nummer 1915 skrevet en Artikel om de to Damer og de Omstændigheder, som var knyttede til og bevirkede Legatets Oprettelse.

URO

I Foreningens første 6 Aar var Generalforsamlingerne en Idyl. Bestyrelsen fik sine Forslag gennemførte under Forsamlingens udelte Tilslutning. Opposition kendtes saa at sige ikke. Bestyrelsens Arbejde — i hvert Fald for Toldassistentklassens Vedkommende — var ogsaa i høj Grad anerkendelsesværdigt. Lønningsloven af 1899 blev gennemført paa en efter Datidens Forhold tilfredsstillende Maade; men det varede ikke længe, inden den opnaaede Lønningsforbedring igen var optaget af Prisstigningen. Samtidig begyndte Trangen til at faa Indflydelse paa egne Kaar at gøre sig gældende ogsaa indenfor de andre Etater. Foreninger blev stiftede, eller man omdannede hidtil værende selskabelige Foreninger som Jernbaneforeningen til faglige Organisationer. Medens Bevægelsen indenfor Toldetaten var udgaaet fra de overordnede Kredse, blev den i de andre Etater baaret frem af Medhjælper- og Assistentklassen, og her nøjedes man ikke med at rette ærbødige Henvendelser til Administrationen, men fremsatte sine Krav i bestemt formulerede Indlæg til Lovgivningsmagten. Samtidig startedes en Fagpresse, der kraftigt tog Ordet for Kravenes Gennemførelse. Førerne*) var ikke velsete af Administrationen, men de skaffede sig Ørenlyd hos Rigsdagsmændene, og Medhjælpere og Assisterter i de andre Etater opnaaede bedre Kaar end de tilsvarende Funktionærer i Toldetaten. Dermed maatte det gamle patriarkalske Styre i Toldetatsforeningen ophøre at eksistere.

Allerede i de sidste Aar af Toldinspektør *Kruses* Formandstid begyndte Assisterterne og Kontorfunktionærerne at kræve større Repræsentation i Bestyrelsen. Formanden imødegik Kravene ved at indrømme deres Berettigelse og love, at der senere skulde blive taget Hensyn til dem. Samtidig talte han smukt om Kammeratskabsfølelsen og om, at der indenfor vor Forening ikke var en saadan Forskel mellem Klasserne, at en forholdsmæssig Repræsentation var nødvendig.

For Toldinspektør, senere Overtoldinspektør *Kruses* Efterfølger, Overtoldinspektør *Weibel*, var Stillingen overmaade vanskelig. Han søgte at mægle mellem Uoverensstemmelserne, at bøje Meningerne sammen, saa at Samarbejdet kunde fortsættes i god Forstaaelse, men Opgaven var umulig, Divergenserne for store. Vanskelighederne forøgedes derved, at Foreningen stod overfor en ny Generaldirektør, *Marcus Rubin*, der ikke som For-

*) Mænd som Overtелеграфист, Folketingsmand *Abrahamsen*, Postinspektør *Jacob Andersen*, Postmester, Raadmand *Magius*, Fuldmægtig ved Statsbanerne *Vilh. Ohlsson* og nylig afdøde Kontorchef *L. C. Schou*.

gængerer *Blechingberg* gav Foreningens Formand frie Hænder til hos Lovgivningsmagten at søge Kravene gennemførte, men som selv vilde repræsentere Staten overfor denne. En i »D. T.« gængivet Udtalelse af ham til to af Toldassistenternes Tillidsmænd, der søgte ham i Anledning af Lønningssagen i 1902, er betegnende i saa Henseende. Den lød saaledes: »Jeg kender alle Udvalgsmedlemmerne baade i Folketing og Landsting, er Ven med adskillige af dem, tror De, mine Herrer, at De kan faa en bedre Talsmand til at tale Deres Sag end mig? Jeg kan ikke forbyde Dem at gaa til Medlemmer af Rigsdagen, men i Deres egen Interesse vil jeg absolut fraraade Dem at gøre det, ligesaa lidt som Avisartikler vil være vel sette. Disse Udtalelser har jeg kun rettet til de Herrer, og jeg ønsker foreløbig ikke, at de bringes videre.«

Var nu Toldassistenterne blevet stillede lige med tilsvarende Funktionærer i de andre Etater, vilde alt have været saare godt. Men det gik anderledes, og det drejede sig ikke om Savnet af 50 Kr. hvert 4. Aar, som det spottende blev sagt fra overordnet Side i »T. f. T.«, men om Savnet af indtil 250 Kr. aarlig, hvad dog betød noget paa en Toldassistent's Budget. Endelig var Pengene ikke alene det afgørende; men Toldassistenterne følte den Tilsidesættelse og Uret, de havde lidt, som en Skam, der var overgaaet dem. Og det viste sig jo, trods Toldetatsforeningens Passivitet og Generaltolddirektørens Uvilje til at bringe Kravet om Toldassistenternes Ligestilling frem, at det var muligt at faa Rigsdagen til at forandre den Lønningslov, som den havde vedtaget Aaret forud.

Alligevel var der indenfor denne Del af Foreningens Medlemmer Forstaaelse af, at Toldetatsforeningen burde bevares som en for alle i Statens Embedsklasser fælles Organisation, og at der til Opnaaelse af dette Maal maatte tages et alsidigt Hensyn ved Bestyrelsens Sammensætning. Men man krævede Foreningen ledet ind i et Spor, saa at den med Fasthed og Styrke kunde optræde udadtil. Derfor ønskede man Toldinspektør *Ivar Berendsen* valgt til Formand, efter at Overtoldinspektør *Weibel* havde erklæret ikke at ville modtage Genvalg til dette Hverv, som vel næppe heller var foreneligt med Stillingen som Overtoldinspektør.

Ved Bestyrelsesvalget i 1903 blev i Stedet for Toldassistent *E. Floor*, Toldforvalter *Wellejus* og Toldinspektør *Wichmand* indvalgt i Bestyrelsen Toldassistenterne *Otto Jensen* og *Trolle* samt Toldkontorist *Ove Holm*. Toldkontrolør *Faye* og Oppebørselskontrolør *L. S. E. Hansen* genvalgtes. 1. Klasse fik derved 1 Medlem, 2. Klasse 2 Medlemmer, 3. Klasse 2 Medlemmer, 4. Klasse 3 Medlemmer og Kontorklassen 1 Medlem i Bestyrelsen.

Medlemsantallet var resp. 3 — 39 — 86 — 485 og 130. Man skulde tro, at de overordnede Klasser ikke kunde føle sig forfordelte ved en saadan Fordeling af Mandaterne. Ikke destomindre blev Valget betegnet som en Udryddelse af de overordnede Repræsentanter og gav Anledning til, at det i en mindre Kreds af Embedsmænd i 2. og 3. Klasse blev overvejet, om det ikke vilde være betimeligt at faa dannet en Forening udelukkende for de overordnede Embedsmænd. Samtidig blev der truet med Udmeldelse af Etatsforeningen. Næste Aar blev disse Trusler gentaget i Anledning af Legatsagens Forløb paa Generalforsamlingen, endskønt Flertallet havde vist Vilje til at se Sagen fra Kontrolørernes Standpunkt og støttet et Forslag til Lovændring, der saa at sige lagde hele Legatets Bestyrelse i Hænderne paa de særligt interesserede Medlemmer, men som Mindretallet forkastede, fordi dets Fører paa Grund af Mistillid til Foreningen kun vilde have Sagen ordnet paa den af Kontrolørerne besluttede Maade. Endelig truedes der med Udmeldelser i Anledning af Toldinspektør *Ivar Berendsens* Opstilling til Formand, uagtet man her havde fulgt den Tradition, Foreningens første Formand havde anbefalet Foreningen vedblivende at følge, og som for øvrigt ogsaa blev fulgt af Modstanderne, der opstillede Toldinspektør *Lund* til Formand. »I Tidsskrift for Toldvæsen« blev Ivar Berendsens Kandidatur bekæmpet paa det voldsomste, bl. a. paa Grund af hans politiske Anskuelse. I Virkeligheden var det en Kamp mellem gammel og ny Opfattelse af Embedsstandens samfundsmæssige Stilling, om Tjenestemændenes Ret til gennem sine Organisationer at kræve Indflydelse paa egne Kaar med Hensyn til Arbejdstid, Ferie- og Lønningsspørgsmaal samt andre Forhold vedrørende Personalets Pligter eller Rettigheder. Man ønskede med andre Ord Forhandling — Parlamentarismen, om man vil —, indført i Forholdet mellem Stat og Tjenestemænd. Selv trak Ivar Berendsen Linjerne op saa stærkt som vel muligt i et aabent Brev i »D. T.«, hvori han gjorde Rede for sin hidtidige Stilling til Foreningens Ledelse og i Bestyrelsen, i en Artikel »Disciplin eller Ansvarsfølelse?« i »T. f. T.« og i et Foredrag »Embedsaand hjemme og ude«, som kort før Valget blev offentliggjort i »Det ny Aarhundrede«. »Dansk Toldtidende« agiterede for Berendsens Valg. Det gennemførtes med en lille Majoritet paa 28 Stemmer efter en Valgdeltagelse paa 80 pCt. 333 stemte paa Berendsen og 305 paa Lund.

Agitationen for Udmeldelse tog nu fastere Form. Den udgik fra »De kopenhavnske Toldkontrolørers Forening«, der paa et Møde besluttede en samlet Udmeldelse af Etatsforeningen, efter at man forud havde vedtaget, at Minoriteten skulde bøje sig for Majoriteten, saa at enten blev alle i For-

eningen eller ogsaa meldte alle sig ud: Resultatet blev en Udmeldelse af 27 københavnske Kontrolører, hvoraf dog flere senere meldte sig ind igen.

Den 25. September 1904 blev »Foreningen af Toldembedsmænd« stiftet. Toldforvalter *Feyring* opgav nu Haabet om, at Toldetatsforeningen vedblivende kunde være et samlet Udtryk for Embedsklassernes Interesser, og nedlagde sit Mandat som Bestyrelsesmedlem. Toldkontrolør *Faye* meldte sig ud, og da endnu flere Bestyrelsesmedlemmer, deriblandt *Lange*, ønskede at trække sig tilbage, besluttede Bestyrelsen en samlet Mandatnedlæggelse. Ved det efterfølgende Valg kom Bestyrelsen til at bestaa af: Toldinspektør *Ivar Berendsen*, Formand, Toldforvalterne *Gronenberg*, Maribo, og *Kock*, Skive, Toldkontrolør *E. Floor*, Frederikshavn, Oppebørselskontrolør *Hansen*, Frilageret, Kasserer, Assistent *H. P. Saabye*, Toldrevisionen, Toldassistenterne *Neuhaus* og *Trolle*, Toldfuldmægtig *Bille*, Korsør, Toldkontorist *Ove Holm* samt Toldassistent *Brunke*, Sekretær.

Agitationen for Udmeldelser fortsattes. I en Artikel i »T. f. T.« blev følgende Ideal opstillet: »Ingen overordnede Embedsmænd i den gamle og alle i den ny Forening«. Redaktionen tog Afstand herfra. Paa Toldetatsforeningens Initiativ indlededes et Samarbejde mellem de to Foreninger om Lønningsforbedring til de overordnede Klasser. Men dette blev afbrudt, og hver Forening udarbejdede sit Forslag, hvilket gav Anledning til yderligere Agitation for Udmeldelser. Toldetatsforeningens Bestyrelse besluttede da at stille Sagen i Bero; men man kunde naturligvis ikke binde sig for al Fremtid, og nu rykkede selve Embedsmandsforeningens Bestyrelse ud med en Opfordring til Udmeldelse, der sendtes til alle overordnede Toldembedsmænd. Etatsforeningen beholdt imidlertid saa mange Medlemmer af de overordnedes Klasser, at den med fuld Berettigelse kunde repræsentere disse under den store Lønningskampagne i 1907—08. Ja, i 1906 henvendte endog Embedsmandsforeningen sig til Etatsforeningen om Samarbejde i en Lønningssag vedrørende de fra Administrationen udgaaede Embedsmænd, og det blev sidstnævnte Forenings Kasserer og Sekretær, der rettede de i den Anledning nødvendige Henvendelser til Medlemmer af Folketingets Lønningsudvalg, som stillede sig velvilligt til Sagen, saa at den ønskede Forbedring blev opnaaet.

RO

Efterhaanden hørte Uroen op, og de 6 Aar, Toldinspektør *Ivar Berendsen* var Formand, var Foreningen i den Grad præget af Enighed

og Sammenhold, at omtrent alle saavel Bestyrelses- som Generalforsamlings-Beslutninger blev vedtagne enstemmigt, hvad især skyldtes Formandens Evne til altid at finde Udveje til at skabe Enighed. I 1905 blev Bestyrelsen genvalgt med overvældende Majoritet, og i de sidste 4 Aar af Ivar Berendsens Formandstid blev ingen Modliste opstillet. Han afgik som Formand i 1910, fordi han mente, at Hvervet var uforeneligt med et Mandat som Folketingsmand, hvad jo ogsaa senere har vist sig at være rigtigt. Men paa daværende Tidspunkt kunde man ikke se det. Uagtet Formanden havde meddelt, at han fratraadte og indtrængende fremlagde sine Betænkeligheder ved at fortsætte, bad saavel Forretningsudvalget som den samlede Bestyrelse ham om vedblivende at varetage Hvervet, ligesom der paa Generalforsamlingen var overvejende Stemning derfor. Der blev dog rejst saa vægtige Indsigelser herimod, navnlig af *Ove Holm*, at man, efter at Bestyrelsen havde stillet ham frit, maatte bøje sig for Formandens definitive Erklæring om, at han ikke modtog Genvalg.

FERIESAGEN

Den 21. Juli 1905 indgav Bestyrelsen Andragende til Generaltold-direktoratet om, at der i Lighed med, hvad Telegrafvæsenets Funktionærer havde opnaaet, maatte blive tilstaaet Toldtjenestemændene Ret til en aarlig Ferie, saaledes at Funktionærer med Bestalling fik 3 Ugers aarlig Tjenestefrihed og Funktionærer uden Bestalling 2 Uger. Forinden havde man undersøgt Forholdene i Tyskland, Holland, Norge, Sverrig og Finland og erfaret, at Statens Tjenestemænd i samtlige disse Lande havde Ret til en aarlig Ferie. Endvidere havde man indhentet Erklæringer fra »Den almindelige danske Lægeforening«s Bestyrelse og Stadslægen i København, der udtalte, at en aarlig Ferie til Funktionærer med dagligt ensformigt og anstrengende Arbejde vilde være til Gavn ikke alene for disse, men ogsaa for de Institutioner, ved hvilke de fungerede. Den Overtoldinspektørerne og Toldstedscheferne givne Bemyndigelse til at bevilge Rejsetilladelser til Indlandet i indtil 4 Uger ønskedes bevaret, ligesom Regnskabsførernes Bemyndigelse til at kunne tilstaa Kontorfunktionærerne en Ferie paa indtil 14 Dage aarlig, saafremt dette kunde ske uden Udgift for Statskassen.

Generaltolddirektøren tog vel imod Andragendet, og paa Finansloven 1906—07 blev stillet 25 000 Kr. til Raadighed for Gennemførelsen af en aarlig Ferie til samtlige i Toldvæsenets daværende 5 Lønningsklasser ansatte.

Generaltolddirektoratet fastsatte sine reglementariske Bestemmelser, og disse gav Anledning til nogen Misstemning. Tidligere var Meddelelse af Permission som Regel afhængig af Bortrejse, og da i hvert Fald kun et Faatal af gifte Assisterter havde Raad til at afholde de med en Rejse forbundne Udgifter, var det omtrent de samme Personer, der Aar efter Aar nød godt af Tjenestefriheden, og nu, da praktisk talt alle fik Ferie, kunde disse begunstigede naturligvis ikke faa samme Tjenestefrihed som tidligere, hvad de følte sig utilfredse med.

Regulativet gav ogsaa Anledning til nogle berettigede Anker, hvorfor Bestyrelsen androg om Ændringer og modtog et i Realiteten velvilligt Svar. Anmeldelsesfristen blev udskudt en Maaned, Permission udover 20 Søgnedage kunde forventes, hvis Toldstedschefen medgav Anbefaling, enkelte underhaanden givne Fridage vilde ikke være at fradrage i den aarlige Minimumsferie, og Forskellen mellem de to Slags Tjenestefrihed, resp. 10 og 20 Søgnedage, vilde ikke blive fastholdt, i Fald Vanskeligheder i Praksis skulde vise sig derved. Men især maatte Bestyrelsen paaskønne Generaltolddirektoratets bestemte Hævdelse af Ferieretten.

Senere har Bestyrelsen beskæftiget sig med Ferieforholdene i København, hvor Opsynsassisterterne paa Grund af Mangel paa Afsløsningspersonale ikke kunde faa tilstrækkelig Ferie, og i 1914 har Generaltolddirektoratet bemyndiget Toldstedscheferne til under særlige Forhold at tilstaa Personalet enten en Ændring i den tilstaaede Ferie eller en yderligere Tjenestefrihed paa indtil 5 Søgnedage.

FRIPASSAGEN

Foreningen har adskillige Gange forsøgt at skaffe Toldvæsenets Tjenestemænd Frirejser med Statsbanerne. Sidste Gang, man søgte, var det fremsatte Ønske meget beskedent, nemlig aarlig 1 Billet til ugifte og 2 til gifte. Det er ikke lykkedes at opnaa noget paa dette Omraade, og i Øjeblikket synes Udsigterne dertil at være alt andet end lyse.

KAUTIONSSAGEN

Allerede i 1887 begyndte Toldforvalter *Feyring* et stort og fortjenstfuldt Arbejde for at opnaa Lempelser i Kautionsstillelsen. Tidligere skulde Kautionen stilles enten kontant eller i absolut sikre Papirer, saa at

uformuende enten maatte svare en betydelig Overrente af Beløbet eller ogsaa helt var afskaarne fra at søge Kasseembeder. Efter indgaaende at have behandlet hele Kautionsspørgsmaalet fremsatte Feyring i »Tidsskrift for Toldvæsen« Forslag til Oprettelsen af en Kautionsforening for Toldtaten, ledsaget af Udkast til Vedtægter. Et Andragende til Finansministeriet blev indgivet, men førte ikke til et tilfredsstillende Resultat. Afhandlingen havde imidlertid vakt Opmærksomhed og gav Anledning til en indgaaende Drøftelse af Spørgsmaalet. En Kautionsforening for Kasseembedsmænd i Almindelighed søgtes oprettet, men heller ikke dette lykkedes. Efter at Toldtatsforeningen var stiftet, blev Arbejdet for en tilfredsstillende Kautionsordning fortsat af Bestyrelsen under Feyrings Ledelse, og det skyldes sikkert i høj Grad hans stadige og dygtige Arbejde i denne Sag, at det endelig ved Lov af 7. Januar 1898 lykkedes at opnaa Lettelser derved, at Kautionen fremtidig kunde stilles ogsaa i Forsikringsbreve fra Selskaber — derunder ogsaa gensidige Kautionsforeninger mellem Embeds- og Bestillingsmænd. Feyrings Bestræbelser gik derefter ud paa at drage den størst mulige Nytte af Loven. Toldtaten dannede ikke nogen gensidig Kautionsforening, men det lykkedes at opnaa gunstige Forsikringsvilkaar. Præmien blev sat til 0,5 pCt., og senere fik man tilbagebetalt 0,1 pCt. som Bonus. Bestyrelsen har fortsat Feyrings Arbejde. I 1908 blev Kautionernes Højestebeløb fastsat til $2\frac{1}{2}$ Gange og i 1916 til $1\frac{1}{2}$ Gang Embedets Grundlønning. Præmien er nedsat til 0,3 pCt.

Indenfor Foreningen har der flere Gange været slaaet til Lyd for, at Kautionsstillelsen helt bortfaldt, og at Statens stiltiende Panteret hos Kassebetjentene ligeledes blev ophævet. Da Postvæsenet har opnaaet dette fra den 1. April 1917, vil Toldvæsenet formentlig opnaa den samme Fordel. Bestyrelsen har i 1917 indsendt Andragende herom.

FAGEKSAMEN

Saa tidligt som i 1867 ser man Spørgsmaalet om Indførelsen af en Fagprøve ved Toldvæsenet drøftet i en Pjece »Forslag til en Omorganisation af Toldvæsenet« af — r —. Efter 3—5 Aars Uddannelse paa Toldkontor, hvor Vedkommende ikke alene skulde deltage i Forretningerne, men ogsaa teoretisk sætte sig ind i Toldvæsenets Bestemmelser, skulde Aspiranten frekventere et Kursus paa en af Staten oprettet Uddannelsesanstalt. Adgangen til denne skulde endvidere betinges af, at Aspiranten havde bestaaet

enten Afgangseksamen ved en Realskole (Præliminæreksamen) eller en ved Anstalten afholdt Prøve i almindelige Fag. Undervisningen skulde være dels teoretisk, dels praktisk. Den teoretiske Undervisning skulde strække sig over et Tidsrum af ca. 6 Maaneder og afsluttes med en Prøve, efter hvis tilfredsstillende Resultat den praktiske Uddannelse skulde paabegyndes og ligeledes strække sig ud over et halvt Aar samt afsluttes med en Prøve. En gammel Toldembedsmand kritiserer i et lille Skrift, der udkom 1868, — r — s Forslag til Omorganisation og mener, at det vilde være urimeligt at paaføre Staten Udgifterne til en saadan Undervisningsanstalt, da de overordnede Toldembedsmænd meget vel var i Stand til at give Aspiranterne den nødvendige Uddannelse. I Slutningen af sit Skrift anbefaler en gammel Toldembedsmand Afholdelsen af Toldermøder, og maaske staar man her overfor den Toldforvalter *Walther*, som Toldforvalter *Wellejus* omtaler i Artiklen »Et Toldermøde«. Pseudonymet — r — træffer man senere i »T. f. T.« 1886 som Forfatterbetegnelse for nogle fornøjeligt skrevne Artikler om Karantænevæsen. Men derfor er det jo ingenlunde sikkert, at Forfatteren er den samme, som har skrevet den her omtalte Pjece.

I 1883 skrev Toldinspektør *Hassing* i »T. f. T.« en Artikel om »Toldpersonalets Fordannelse« og foreslaar Prøver indførte som Betingelse for Ansættelse som Toldassistent. I 1885 bliver Spørgsmaalet atter behandlet i Tidsskriftet og denne Gang indgaaende debatteret af en Række Toldembedsmænd, hvoriblandt naturligvis Toldinspektør *Hassing*. Paa Toldetatsforeningens Generalforsamling i 1898 er Spørgsmaalet sat paa Dagsordenen og indledes ligeledes af Toldinspektør *Hassing*, der fremsætter Forslag til en Fagprøve, inddelt i 2 Afsnit: en *praktisk*, der omfattede de egentlige Toldlove, Regnskabsføring, Tarifiering etc., og en *videnskabelig* med Fag som Nationaløkonomi, Toldforbund (Differentialtold), Toldhistorie, Statsret, Statistik etc. Under den efterfølgende Diskussion blev fremsat adskillige Betænkeligheder overfor Eksamenskrav af et saadant Omfang. Spørgsmaalet har endvidere været diskuteret i »D. T.«, ligesom saavel Kontorpersonalets Forening som Toldetatsforeningen i Forslag til Lønningsforbedringer har fremsat Ønsket om Indførelse af en Fageksamen ved Toldvæsenet.

Endelig den 6. Maj 1909 nedsætter Generaltolddirektoratet en Kommission til Overvejelse af Spørgsmaalet. Kommissionens Medlemmer var Overtoldinspektør *Weibel*, Formand, Kontorchef i Toldrevisionen *Bollerup-Lindenberg*, Fuldmægtig i Generaltolddirektoratet *E. Jørgensen*, Assistent i Generaltolddirektoratet *Schou*, Sekretær, samt som udpegede af Embedsmandsforeningen Toldinspektør *Hassing* og Toldkontrolør *Bonnevie*, af Etatsforeningen Toldassistenterne *Halland* og *Brunke*.

Kommissionen udarbejdede et Forslag, som indgik til Generaltolddirektoratet i Begyndelsen af November 1909, og som var i Overensstemmelse med den nugældende Ordning.

Som Medlemmer af det i sin Tid nedsatte Arbejdsudvalg fremsatte *Halland* og undertegnede i 1915 et som Andragende til Generaltolddirektoratet formuleret Forslag til en *Avancementsprøve*. Opgaverne skulde være Erklæringssager, der havde verseret indenfor Toldvæsenets Bestyrelse, saa at Prøven blev en virkelig praktisk Prøve, hvorfor Eksaminanderne ogsaa saa vidt muligt skulde have Adgang til at benytte de Hjælpemidler, som staar til Raadighed under Udøvelsen af den almindelige Tjenestevirksomhed.

Blandt Bestyrelsens Medlemmer var der nogen Betænkelighed ved Forslaget. Bestyrelsen sluttede sig dog til Tanken om Indførelsen af en Avancementsprøve, men paa Generalforsamlingen faldt Forslaget, uagtet Hallands udmærkede Forsvar, med 142 Stemmer for og 167 imod.

FORENINGSLOKALERNE

Efter at »Jernbaneforeningen« i adskillige Aar havde haft en Bevilling til Lokaler paa Finansloven, lykkedes det i 1908 »Dansk Postforening« og Toldetatsforeningen at faa en lignende Bevilling paa 2000 Kr. for hver Forening.

De to Foreninger indrettede derefter i Fællesskab Foreningslokaler. Man lejede en Stuelejlighed paa Vestre Boulevard lige overfor Glyptoteket. Lokalerne bestod af en Spillesal, der ogsaa var bestemt til Afholdelse af Foredrag og mindre Foreningsmøder, og som kunde rumme 80—100 Mennesker, en Spisestue, et stort Læseværelse med et rigt Bladhold, 2 Konversationsværelser og et mindre Bestyrelsesværelse. Monteringen var besørget af Firmaet Chr. & Vald. Plum, og Lokalerne gjorde et smukt Indtryk og havde et hyggeligt og hjemligt Præg. Væggene var prydede med gode danske Raderinger og Gengivelser af saavel dansk som udenlandsk Kunst. Hele Udstyret kostede 12 000 Kr. Der blev indrettet Pensionat, og man haabede at have skaffet Etaternes unge i København et godt Tilholdssted, men blev skuffet. Besøget var altfor lille. Økonomaen maatte have Tilskud fra Foreningerne Gang efter Gang. I 1910 blev vi sagt op og maatte flytte til Hotel Linné. Efter Forslag af Finanslov-

kommissionen (Sparekommissionen) blev Statstilskudet for 1912/13 nedsat til 1500 Kr. og derefter i hvert af de to følgende Aar til 1000 Kr., hvorefter det helt bortfaldt.

Lokalefællesskabet blev nu udvidet til ogsaa at omfatte »Jernbaneforeningen« og »Dansk Telegraafforening«, og vi flyttede ind i »Jernbaneforeningen«s Lokaler paa Vesterbro. Men Besøget fra Toldetatsforeningens Medlemmer lod stadig meget tilbage at ønske, og da vi kunde opsigte Fællesdriften fra 1. April 1915, foreslog jeg Bestyrelsen, at Generalforsamlingens Tilslutning dertil søgtes indhentet. Paa Generalforsamlingen led jeg et afgjort Nederlag. 245 Stemmer var for og kun 151 imod Lokalernes Bibeholdelse. Som loyalt Medlem af Foreningen maatte jeg naturligvis bøje mig herfor, og ved en efterfølgende lille Festlighed i Lokalerne udtalte jeg de bedste Ønsker for dem. Besøget skal være blevet noget bedre. Det vilde ogsaa være besynderligt andet, da der her paa Grund af Foreningernes, navnlig i Krigsperioden betydelige Tilskud kan bydes Medlemmerne Mad- og Drikkevarer til billige Priser.

I 1914 androg Centralorganisationen om, at der paa Finansloven maatte blive optaget en aarlig Bevilling paa 4000 Kr. til Fælleslokalerne. Andragendet afsloges.

LØNNINGSLOVEN AF 1908

LØNNINGSKOMMISSIONEN — ETATERNES LØNNINGSUDVALG

Paa Initiativ af Toldetatsforeningen samledes Repræsentanter for de 4 Etaters Hovedorganisationer indenfor Embedsklasserne i Oktober 1906 til et Møde, hvor det bl. a. blev vedtaget, at man i Fællesskab skulde optage et Krav om *Dyrtidstillæg* for Civiletaterne. Jernbaneforeningens daværende Formand, Stationsforstander *Diechmann*, og Toldinspektør *Ivar Berendsen* udsendte derefter en Indbydelse til Samvirken om Sagen til Organisationer indenfor Etaterne, saa at alle i Dyrtidstillæget interesserede Lønningsklasser kunde blive repræsenterede, men ikke til partikulære Foreninger, hvis Medlemmer kunde være Medlemmer af Hovedorganisationerne. Repræsentanter for de indbudte Organisationer indsendte i December 1906 Andragende til Regering og Rigsdag om et Dyrtidstillæg til Lønninger paa indtil 3000 Kr.

Den 13. December 1906 nedsatte Ministeriet en *Lønningskommission* med den Opgave at stille Forslag til saadanne Ændringer i de 4 Eters

Lønningslove, at Lighed i Lønningsforhold mellem Etaterne i videst muligt Omfang kunde naas, og dernæst at foreslaa en Lønningsforhøjelse for Lønningspaa 1 500 Kr. og derunder. Overtoldinspektør *Weibel* var Toldetatens Repræsentant i Kommissionen.

Paa Jernbaneforeningens Initiativ nedsattes *Etaternes Lønningsudvalg*, bestaaende af 3 Repræsentanter for hver af samtlige 4 Etaters Hovedforeninger, ialt 24 Repræsentanter, 12 for Embedsklasserne og 12 for

Funktionærklasserne, der skulde fremsende en Indstilling til Kommissionen over samtlige 4 Etaters Hovedforeninger, ialt 24 Repræsentanter, 12 for Embedsklasserne og 12 for Funktionærklasserne, der skulde fremsende en Indstilling til Kommissionen over samtlige 4 Etaters Hovedforeninger, ialt 24 Repræsentanter, 12 for Embedsklasserne og 12 for Funktionærklasserne.

Jernbaneforeningens Udvalgte var Formanden, Kassereren, Oppretholdelsen og underforeningens Sekonstituerede sig som Formand og som Sekretær.

Initiativ fra Jernbaneforeningens Hovedorganiserende til Særord-

denfor Etaternes Embedsklasser om at lade sig repræsentere gennem Hovedorganisationerne. Stationsforstanderforeningen, Postmesterforeningen, Københavns Postcirkel (de overordnede Postembedsmænd i København) og Telegrafetatens overordnede Forening lod sig repræsentere henholdsvis af Jernbaneforeningen, Dansk Postforening og Dansk Telegrafforening. Men Toldembedsmandsforeningen vilde ikke lade sig repræsentere af Toldetatens forening, uagtet dennes Forretningsudvalg tilbød at afgive en af Pladserne i Lønningsudvalget til en Repræsentant for Embedsmandsforeningen, udpeget blandt Toldetatens forenings Medlemmer. At samtlige Repræsentanter i Udvalget skulde være



STATIONSFORSTANDER DIECHMANN

serne, der skulde stilling til Kommissionen over samtlige 4 Etaters Hovedforeninger, ialt 24 Repræsentanter, 12 for Embedsklasserne og 12 for Funktionærklasserne, der skulde fremsende en Indstilling til Kommissionen over samtlige 4 Etaters Hovedforeninger, ialt 24 Repræsentanter, 12 for Embedsklasserne og 12 for Funktionærklasserne.

Toldetatsfor-
santanter i Udval-
Ivar Berendsen,
børselskontrollør
tegnede, der var
kretær. Udvalget
med *Diechmann*
Ivar Berendsen

Ligeledes paa
neforeningen ret-
sationerne Hen-
organisationerne in-

andre gik hjem, trætte og udasede efter Møder paa 14—18 Timer, havde Formanden og Sekretæren endnu et stort Arbejde med at fæstne de mange Vedtagelser i Lovparagraffer og knytte Bemærkninger dertil. Næste Dag mødte de lige oplagte og lige vagtsomme for at bøj de mange forskellige Meninger og Særinteresser sammen til Enighed.

Andragender fra Separatforeninger blev af Kommissionen tilstillet Udvalget til Erklæring.

Senere blev Kommissionens Stilling til Udvalget uklar og ubestemt, og den 11. Juni fik Udvalget Meddelelse om, at Kommissionen kun vilde modtage Henvendelser fra Udvalget — ogsaa mundtlige —, men at den ikke vilde forhandle med det. Ministrene stillede sig paa samme Standpunkt, og Udvalget blev ikke bekendt med Lønningskommissionens Betænkning, før denne som Regeringens Forslag blev forelagt i Folketinget den 9. Oktober 1907. Det var dog ikke Kommissionens Forslag, der blev forelagt. Forinden havde Regeringen foretaget Rettelser i det, hvad bl. a. fremgaar af Kommissionens Bemærkning til et af Etatsforeningen i 1906 indgivet Andragende om, at Toldassistenternes Alderstillæg maatte blive beregnede fra 25 Aars Alderen for dem, der havde gjort 10 Aars Tjeneste og derover, i Stedet for fra 27 Aars Alderen. Kommissionen udtalte, at dette var efterkommet i Kommissionens Udkast til en Lønningslov, men Regeringsforslaget indeholdt intet herom, og først i sidste Øjeblik lykkedes det at faa den gamle Bestemmelse om Alderstillægsberegning fra 27 Aars Alderen indsat i Loven.

Naturligvis søgte man ved denne Lejlighed at faa Alderen nedsat til 25 Aar, men herom vilde Medlemmerne af Folketingets Lønningsudvalg slet ikke høre Tale; de vilde ikke engang indsætte den gamle Bestemmelse, idet de gjorde gældende, at ingen efter den ny Lov vilde faa mindre end efter den gamle Lov, da Forskellen i saa Fald vilde blive dækket med personligt Tillæg, og ved denne Lejlighed, hvor det gjaldt en for de 4 Etater fælles Lov, kunde man ikke lovgive særligt for Toldetaten. Under tegnede, der af Forretningsudvalget var anmodet om at repræsentere Foreningen overfor Lønningsudvalgets Medlemmer, bad da om, at Bestemmelsen maatte blive indsat som en Overgangsbestemmelse fælles for alle Etaterne, og efter nogen Forhandling lovede Udvalgets Formand *Blem* dette. Aftenen før Lovforslaget skulde til 2. Behandling, overværede jeg et Møde i Rigsdagen, og et af Lønningsudvalgets Medlemmer var saa elskværdig at vise mig Fortrykket til Betænkningen. Jeg saa straks efter Bestemmelsen om de 27 Aar, men den fandtes ikke. Vedkommende Folke-

tingsmand kunde se den Skuffelse, jeg følte, og spurgte om, hvad der var i Vejen. Jeg fortalte det, og han forlod mig for lidt efter at komme tilbage og meddele mig, at Blem ventede mig i et af Udvalgsværelserne. Blem fortalte mig nu, at Repræsentanter fra Jernbane- og Telegrafetaterne, der fik deres Alderstillæg beregnede fra senest 25 Aars Alderen, var bange for, at 27 Aars Alderen skulde blive obligatorisk, hvis en saadan Bestemmelse blev indsat i Loven. Jeg bemærkede hertil, at saa maatte Bestemmelsen ind paa Toldvæsenets særlige Overgangsbestemmelser, og nu var Blem villig. I Forening affattede vi Bestemmelsen, som den kom til at lyde i Loven. Blem tilkaldte en Repræsentant fra Trykkeriet, for at alt kunde være klart til Betænkningens Omtrykning, og en Rigsdagstjener fik Besked paa at indkalde Lønningsudvalget til Møde næste Formiddag. Jeg ventede spændt paa, at Mødet skulde slutte, og straks efter fortalte Blem mig, at Udvalget var enig med ham om at stille det ønskede Ændringsforslag.

I Betænkningen udtaltes endvidere, at man forudsatte, at Administrationen vilde arbejde hen til, at Ansættelse som Toldassistent fandt Sted ved 25 Aars Alderen, en Forudsætning som blev efterkommet allerede paa den førstkommende Finanslov, efter hvilken 90 Toldmedhjælperne i Alderen fra 25 til 27 Aar blev udnævnte til Toldassistenter.

Etaten skylder saavel Generaltolddirektoratet som Etatens Repræsentant i Kommissionen stor Tak for den Forstaaelse, hvormed Toldetatens Interesser, indenfor de i Lovforslaget givne Rammer, var varetagne. Dette fremgaar bl. a. af den Omhu, hvormed Toldvæsenets specielle Paragraf i Loven var udformet. Hvad der under den givne Situation kunde gøres for at skabe det bedst mulige med Hensyn til Anciennitets- og Pensionsforhold var gjort. Dette fik Etatens Repræsentanter et stærkt Indtryk af, da Etaternes Lønningsudvalg beskæftigede sig med Lovens Fortolkning, hvilket var let for Toldvæsenets Vedkommende, men besværligt for de andre Etater. Under Arbejdet for gennem personlige Henvendelser til Lønningsudvalgets Medlemmer at opnaa Forbedringer eller undgaa Forringelser mærkede Toldvæsenets Repræsentanter ogsaa stadig Støtte fra Administrationen. Som Eksempel paa en Forringelse, der blev undgaaet, skal nævnes en Ændring, der var fremme i Lønningsudvalget, og der havde fundet god Jord. Ændringen gik ud paa, at Bestemmelsen, hvorefter man ved Overgang fra en Lønningsklasse til en højere i den ny Klasse kommer op paa det nærmest højere Lønningstrin, kun skulde gælde ved Oprykning til den efter Nummerordenen nærmest højere Lønningsklasse, altsaa kun ved Oprykning

f. Eks. fra 16. til 17. Klasse, men ikke ved en Oprykning fra 16. til 18. I sidstnævnte Tilfælde skulde Vedkommende begynde med Begyndelseslønningen. Derved vilde Oprykningsforholdene være blevne endnu ringere og betydeligt mere urimelige, end de er.

Som bekendt kan Avancementer fra 13. til 16. eller 17. Klasse give en større Lønningsindtægt end et Avancement til 18., Avancementer fra 19. til 20. mere end Avancementer fra 19. til 21. o. s. v. Der kan nævnes en Mængde Eksempler. For at raade Bod paa dette uheldige Forhold søgte Etaternes Lønningsudvalg paa Initiativ af Toldetatsforeningens Repræsentanter gennemført en Ændring i Loven, hvorefter det tilsikredes Tjenestemænd med henholdsvis 24 og 32 Aars Tjeneste i Etatene resp. mindst 1 og mindst 2 Alderstillæg i den ny Klasse. Ændringsforslaget blev støttet af Post- og Toldetaternes Administrationer, men ikke af Statsbanernes og Telegrafvæsenets. Til at begynde med sluttede et Flertal af Medlemmerne i Folketingets Lønningsudvalg sig til Forslaget; men desværre var Flertallet af det da regerende Reformpartis Udvalgsmedlemmer imod, hvorfor Forslaget ved den endelige Afstemning i Udvalget kun blev tiltraadt af et Mindretal paa 7 af Lønningsudvalgets 15 Medlemmer. Desuagtet var Ændringen nær ved at blive gennemført. Ved Afstemningen i Folketinget manglede der kun nogle faa Stemmer.

Merudgiften ved Kommissionens Forslag var opgjort til ialt 2 900 000 Kr., hvoraf for Toldvæsenet 336 000 Kr. For Rorsbetjente m. fl. udgjorde Merudgiften 17,2 pCt., for Kontorpersonalet 14,5 pCt., for Toldassistenter 18,5 pCt., for Kontrolører af daværende 4. Klasse 6 pCt., for daværende 3., 2. og 1. Klasse resp. 6,7, 2,8 og 2,5 pCt. Man maa her erindre, at efter Kommissoriets Ordlyd skulde der kun for de lavere lønnede fremsættes Forslag om en egentlig Lønningsforbedring.

At Regeringsforslaget ikke var i Overensstemmelse med Kommissionens Forslag fremgaar ogsaa af, at Merudgiften for Toldassistenterne var anført 16 000 Kr. højere, end den var efter en Beregning af Regeringens Forslag. For at opnaa Forbedringer gjorde Toldetatsforeningens Repræsentanter i Lønningsudvalget opmærksom herpaa. Finansministeren udtalte ogsaa ved Fremlæggelsen af Forslaget, at det i *alt væsentligt* sluttede sig til Kommissionens Udkast; men han talte ikke om, at de af Regeringen foretagne Forandringer var Forringelser, og den anførte Merudgift saaledes ansat for højt.

Medens Etaternes Forslag, som nævnt, nærmest var bygget paa samme Princip som Post- og Toldvæsenets daværende Lønningslove med faa Klas-

ser og flere Satser i hver Klasse, var Kommissionens Forslag mere i Overensstemmelse med Jernbane- og Telegrafetaternes da gældende Lønningsregler med mange Klasser og kun een Sats i hver. Dette gav Anledning til en Udtalelse af Post- og Toldvæsenets Repræsentanter i Kommissionen om, at de nærede megen Betænkelighed »ved at fravige de for disse Etater i en lang Aarrække gældende og paa den historiske Udvikling hvilende Principer, og maatte i og for sig ønske disse fastholdte som i flere Retninger gunstige for Etaterne, saa meget mere som disse Principer tilmed er de, hvorpaa Etaternes Lønningsudvalgs Indstilling hviler.«

Den 22. November 1907 indgav Etaternes Lønningsudvalg en Indstilling, omfattende 82 Ændringsforslag, til Folketingets Lønningsudvalg med Anmodning om Forhandling. Folketingsudvalget indtog samme Standpunkt som tidligere Lønningskommissionen og Regeringen. Det vilde, saa ofte som fornødent, modtage Henvendelser, saavel skriftlige som mundtlige, fra Etaternes Udvalg, men ikke træde i direkte Forhandling med det. Samtidig meddeltes, at Regeringsforslagets finansielle Ramme stod fast. Skulde der opnaas Forbedringer, maatte Udvalget paapege tilsvarende Kompensationer indenfor selve Loven. Etatsudvalget modificerede derefter sit første Forslag, saa at dette kun kom til at omfatte 43 Ændringer foruden Kompensationerne. Merudgiften androg ca. 151 000 Kr. paa Lovens almindelige Bestemmelser og ca. 302 000 Kr. paa Overgangsbestemmelserne. Som Kompensation tilbødes 30 Kr. pr. Mand fra 13. Lønningsklasse og opefter. Desuden henvistes til den Rest af Statsbanetjenestemændenes Tantième, som efter Regeringsforslaget vilde blive tilbage, nemlig 113 000 Kr., og til, at Overgangsbestemmelserne efterhaanden forsvandt. Dette Forslag overrasktes til Folketingets Lønningsudvalg den 23. Januar 1908. Derefter syntes det at staa stille om Loven. Der var Tegn til, at en for Landet almindelig økonomisk Krise vilde indtræffe, og i Begyndelsen af Februar kom det store Bankkrak i København. Etatsudvalget holdt Møde den 14. Marts. Paa dette oplystes, at Arbejdet for Lønningsloven syntes at have været standset i flere Uger, og man nærede stor Frygt for, at det ikke skulde lykkes at faa Lønnings-sagen gennemført i den indeværende Rigsdagssamling. En Meddelelse herom til Medlemmerne af Etatsorganisationerne blev udsendt gennem Ritzaus Bureau og stærkt kommenteret i Dagspressen. Endelig den 11. April fremkom Betænkningen fra Folketingets Lønningsudvalg. Med Henvi-sning til, at en økonomisk Nedgangsperiode var begyndt at melde sig og i raskere Tempo, end man i de sidste Aartier havde set Mage til, foreslog Folketingsudvalget en Nedsættelse fra Regeringsforslaget af ca. 182 000 Kr. paa

Lovens almindelige Bestemmelser. Overgangsbestemmelserne var ikke fuldt ud i Overensstemmelse med Etatsudvalgets Forslag, men dog meget betydeligt forbedrede. Merudgiften derved blev kompenseret gennem en Bestemmelse, hvorefter Tjenestemænd i henholdsvis 1.—13. Klasse, 14.—18. Klasse og 19.—23. Klasse kun maatte opnaa en Lønforbedring paa resp. 20, 15 og 10 pCt. Det overskydende skulde afkortes i Lønningen. Oprindeligt var det bestemt, at 13. Klasse skulde ind under de 15 pCt., men det lykkedes at faa dette forandret, saa at den kom med under de 20 pCt. Derved fik denne Afkortningsbestemmelse næsten ingen Betydning for Toldetatens Embedsklasser. Saavel denne som Overgangsbestemmelsen skulde kun gælde i de 4 første Aar. Den indvundne Besparelse beløb sig til 275 000 Kr. aarlig. Loven, der omfattede ca. 16 000 Tjenestemænd, fik tilbagevirkende Kraft fra 1. April.

Med de samme finansielle Ofre kunde man sikkert ved Forhandling med Personalets Repræsentanter være naaet til en paa mange Punkter bedre Lov. Nogen Indflydelse paa Lovens Affattelse fik Etatsudvalget dog, ligesom man tør formene, at Lovens Gennemførelse i 1908, til Trods for Folketingets Ulyst til paa Grund af Bankkrak og andre økonomiske Kriser at beskæftige sig med Sagen, for en Del skyldtes Etatsorganisationernes ubrødelige Sammenhold.

Af Særforeninger indenfor de overordnede Embedsmænd indgaves efter Regeringsforslagets Fremkomst kun Andragende fra Foreningen af Toldembedsmænd. Desuden indgaves Separatandragender fra Statsbanernes Lokomotivførerforening samt Togpersonalets Forening. Endvidere fra 13 forskellige Grupper. Af disse repræsenterede Tjenestemændene i Gedser det højeste Antal, nemlig 71, og Telegrafingeniørerne ved Statsbanerne det laveste, nemlig 2. Medens Etatsudvalgets Ændringsforslag for alle Stillinger indenfor de 4 Etater androg tilsammen ca. 453 000 Kr., hvorfor der delvis tilbødes Kompensation, androg Merudgiften ved Separatandragender alene fra 8 Stillinger under Jernbaneetaten 400 000 Kr., foruden Forhøjelse af særlige Ydelser som Natpenge o. s. v.

CENTRALORGANISATIONEN

Under Etatsudvalgets Arbejde indsaa man Nødvendigheden af, at Etatsorganisationerne sluttede sig sammen i en permanent Fællesorganisation, og den 8. Marts 1909 blev Told- og Trafiketaternes Centralorganisation dannet

med Stationsforstander *N. V. Diechmann* som Formand, Toldinspektør *Ivar Berendsen* som Sekretær og nuværende Postinspektør, daværende Postekspedient *Jacob Andersen* som Kasserer.

Noget senere dannede Funktionærklasserne en tilsvarende Centralorganisation. Undertiden har de to Centralorganisationer arbejdet i Fællesskab, undertiden hver for sig uafhængigt af hinanden.

Adgang til at erholde Optagelse i Embedsklassernes Centralorganisation har kun de Etatsforeninger, som enten alene eller i Forbund indenfor samme Etat giver Adgang for *alle* Kategorier af Embedsklassen, og som tæller over Halvdelen af de ansatte indenfor Embedsklasserne i paagældende Etat.

Bestyrelsen bestaar af 4 Repræsentanter for hver Etat samt 1 Formand. Fagbladenes Redaktører har Adgang til at overvære Møderne. Beslutningerne tages ved simpel Majoritet. Dog er en Sag bortfalden, naar samtlige en Etats Repræsentanter stemmer imod.

Foreningernes indre Anliggender er Centralorganisationen uvedkommende. Foreningerne kan hver for sig henvende sig til deres særlige Administration og til det Ministerium, under hvilket de sorterer, og er iøvrigt frit stillede, men Sager, som har været behandlede i C. O.s Bestyrelse, skal vedblivende behandles af denne, indtil de tilbagegives Foreningerne. Saadan Tilbagegivelse skal finde Sted, naar den Organisation, der har rejst Sagen, forlanger det.

FORHANDLINGSREGLERNE

Etaternes Lønningsudvalgs Oplevelser bevirkede, at C. O.s Arbejde i første Række maatte gaa ud paa at tilvejebringe faste Røgler for Forhandling mellem Administrationen og Etatsorganisationerne. Det lykkedes at faa gennemført Forhandlingsreglerne af 4. Maj 1910, der er konciperede af Toldinspektør *Ivar Berendsen*, og som nu praktiseres loyalt i alle 4 Etater. De blev modtagne med stor Tilfredshed af de samlede Etatsorganisationer, til hvilke Retten til Forhandling udelukkende blev givet, og hvis Repræsentanter deltog i de Forhandlinger, der gik forud for Reglernes Udstedelse. Separatforeninger kan selvfølgelig ligesom tidligere henvende sig til Administrationen med Andragender, men forinden Afgørelse træffes, skal disse tilstilles vedkommende Etatsorganisation til Erklæring, saa at de kan blive belyste ud fra Etatens almene Forhold.

For at sikre Mindretallene en saa fyldig Repræsentation, at deres berettigede Særinteresser kan blive varetagne, paalægges Forhandlingsreglerne

Etatsorganisationerne at følge »saadanne Regler ved Valg, at der sikres Mindretallene (de forskellige Hovedgrupper) en passende Repræsentation under Forhandlinger med Administrationen«. Denne Fordring gav Anledning til, at Toldetatsforeningen paa den følgende Generalforsamling fik indsat en Bestemmelse i sine Love, hvorefter der tilsikres de overordnede 4 Repræsentanter af Bestyrelsens 11 Medlemmer. For at Administrationerne kan paase, at Etatsorganisationerne opfylder de Krav, som Forhandlingsreglerne stiller til dem, skal Organisationernes Love indsendes til de paa-gældende Administrationer.

Forhandlingsreglerne omfatter Lovgivningsændringer vedrørende Etats-personalernes Pligter eller Rettigheder samt Regulativer eller Instrukser af en mere almindelig Karakter, som vil medføre Forandringer i bestaaende Lønningsregler, den regulativmæssige Arbejdstid, de ansattes personlige, retslige Stilling i Etaten og lignende ikke-tekniske Forhold, hvad enten Regulativet eller Instruksen gælder hele Etaten, Embedsklasserne (8.—23. Lønningsklasse) og Funktionærklasserne (1.—7. Lønningsklasse) hver for sig eller Dele af disse, men ikke, naar det gælder Enkeltmand. Det siger sig selv, at et saa stort Forhandlingsomraade, der omfatter alle faglige Spørgsmaal og alle Klasser indenfor Etaten, ikke kan betros til Særforeninger, der kun repræsenterer en enkelt Klasse eller enkelte Klasser. Derved vilde der let kunde opstaa en evindelig Forvirring. Forhandlingsretten kan ifølge sin Natur kun gives til de store og samlede Fællesorganisationer, hvis Pligt det er under ligeligt Hensyn til alle Sider at varetage det samlede Etats-personales Interesser. Derfor indeholder Forhandlingsreglerne den kraftigste Opfordring til alle Etaternes Tjenestemænd om at indmelde sig i Etatsforeningerne.

Det er imidlertid hændet, at Folketingets Lønningsudvalg har foretaget betydelige Ændringer i de Forslag, som Administration og Etatsorganisation var bleven enige om. Heri maa ske en Forandring. Statens Tjenestemænd har Krav paa, at de Overenskomster, som Etatsorganisationen slutter med Statens Repræsentanter, ogsaa føres ud i Livet. Kan det ikke opnaas under de nugældende Forhandlingsregler, maa disse ændres. Hvad vilde f. Eks. en Kommunes Funktionærer sige, hvis Kommunalbestyrelsen foretog betydelige Ændringer i et Lønningsregulativ, som vedkommende kommunale Funktionærorganisation og Repræsentanter for Kommunalbestyrelsen efter forudgaaende Forhandling var bleven enige om? Og nu er det jo almindeligt, at saadanne Forhandlinger føres.

I denne Forbindelse er det for øvrigt værd at lægge Mærke til en

Udtalelse af Folketingets Lønningsudvalg i dets Erklæring til Finansudvalget angaaende Lønningsspørgsmaal paa Finanslovforslaget for 1919—20.

Af Statsbanernes Administration var foreslaaet, at Antallet af Overbanemestre og Telegrafmestre af 1. og 2. Grad blev fordelt ligeligt med Halvdelen i hver Grad. Lønningsudvalget hævdede bestemt, at Spørgsmaalet rettelig hørte hjemme paa de ordinære 5-aarige Reguleringer og derfor burde have ventet til Finanslovforslaget for 1920—21. Men efter i et Samraad med Ministeren at have faaet oplyst, at der forud for Forslaget havde fundet aarelange Forhandlinger Sted mellem Administration og Organisation om en Ordning, hvorefter der ved Avancement fra 2. til 1. Grad hovedsagelig skulde tages Hensyn til Ancienniteten, og at der nu var opnaaet fuld Enighed om Spørgsmaalet, anbefalede Lønningsudvalget under Hensyn til dette særlige Forhold, at Forslaget blev tiltraadt.

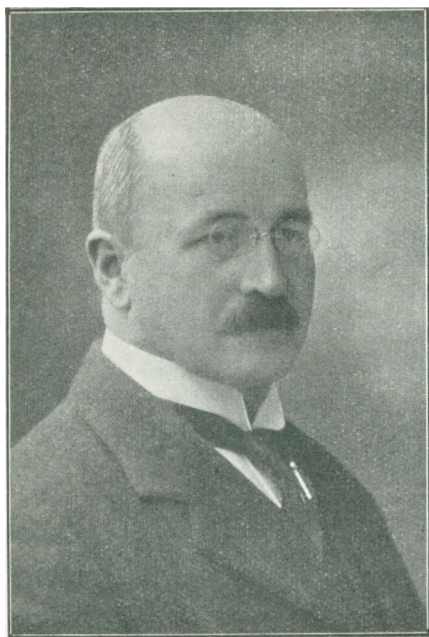
KONTORHOLDSLOVEN AF 1909

Under Kontorholdslovens Revision i 1909 søgte Foreningen igen at faa »27 Aar«s Alderen nedsat til 25 Aar. Forslaget blev først fremsat i Folketinget den 22. Marts. Af Hensyn til den fremrykkede Tid — Loven skulde jo træde i Kraft fra den 1. April — bad Formanden, Toldinspektør *Ivar Berendsen*, mig om straks at sætte mig i Forbindelse med Medlemmer af det af Folketinget nedsatte Udvalg. Formanden for dette, Lærer *S. Sørensen*, Nørre Nebel, modtog mig meget velvilligt og lovede at interessere sig for Sagen. Et Par Dage efter meddelte han mig, at den ønskede Nedsættelse af Alderen i Forbindelse med en Nedsættelse af Tjenestetiden fra 10 til 8 Aar efter en af Administrationen foretagen Beregning vilde koste ca. 30 000 Kr., og en saa betydelig Merudgift kunde Udvalget ikke gaa med til. Finansministeren nærede dernæst stor Betænkelighed, fordi Ændringen vilde bevirke en Forandring af Lønningsloven af 1908 samt medføre Konsekvenser for Postvæsenets Vedkommende. Forretningsudvalget besluttede nu at frafalde Kravet om Nedsættelse af Tjenestealderen, men fastholdt Ønsket om Levealderens Nedsættelse til 25 Aar. Toldinspektør *Ivar Berendsen* søgte Finansministeren, afdøde Amtmand *Brun*, der fastholdt sin Modstand. Samtidig blev det overdraget mig paany at rette Henvendelse til Folketingets Udvalg. Merudgiften ved det modificerede Forslag vilde i det følgende Finansaar andrage 7 775 Kr. Formanden for Udvalget bad nu om at faa tilstillet en nøjagtig Opgørelse over, hvor megen

Anciennitet hver enkelt vilde vinde, og hvor meget Merudgiften ligeledes for hver enkelt vilde andrage i Finansaaret 1909—10. Beregningerne blev allerede næste Dag tilstillet Formanden, ledsaget af en Redegørelse. Derefter fik jeg Meddelelse fra Formanden om selv at forelægge Sagen for Udvalget, der afholdt Møde næste Dag. Dette skete, og Udvalget var velvilligt. Hvis Ministeren vilde stille Forslag, vilde dette blive tiltraadt af Udvalget. Straks efter havde Udvalgets Formand og jeg en Konference med Ministeren, der opholdt sig i Rigsdagen. Formanden støttede os bravt, men Ministeren var urokkelig. Henvendt til mig udtalte han: »De vil pille en Sten ud af Lønningslovens Fundament, og der vil rasle adskillige ned bag efter.« Jeg gjorde opmærksom paa, at det ikke drejede sig om en Ændring i Lønningsloven af 1908, men om en Ændring i det foreliggende Forslag til Kontorholdslov. Toldetaten var den eneste Etat, der for de før 1909 ansatte Assistenten havde fastsat en Alder af 27 Aar for Erhvervelsen af Alderstillæg, og kun Postvæsenet kunde fremsætte lignende Krav, da de paagældende Alderstillæg i Jernbane- og Telegrafetaten blev beregnede fra 25 Aars Alderen. Ministeren indrømmede dette, men en tilsvarende Bestemmelse for Postvæsenet vilde koste mere end 70 000 Kr. Vilde Udvalget paatage sig Ansvaret, maatte det være ene om det og selv stille Forslag. Det kunde Udvalget ikke, udtalte Formanden, da dets Opgave jo nærmest var at fremskaffe Bespareser og ikke det modsatte. Hermed faldt Sagen. En fornyet Henvendelse til Udvalgets Medlemmer om at stille Forslag forblev resultatløs. Forhaabentlig lykkes det ved den kommende Lønningslov at blive befriet ikke alene for 27 Aars, men ogsaa for 25 Aars Alderen, saa at Beregningen af Alderstillæg alene betinges af Tjenestealderen, hvad C. O. allerede i 1912 har andraget om.

FORMANDSSKIFTER

I 1910 afløser daværende Toldkontrolør nuværende Pakhusforvalter i København, cand. polit. *A. E. Bonnevie* Toldinspektør *Berendsen* som Formand. Under Bonneviens Formandsskab gennemføres i 1912 *Natpengesagen* paa en for Foreningens Medlemmer tilfredsstillende Maade. Det lykkes nemlig ved Administrationens Velvilje at faa gennemført en Ordning, hvorved de saakaldte Togpenge forblev uforandrede. Endvidere opnaar de københavnske Opsynsassistenten en bedre Ordning af *Ferieforholdene*. Som Medlem af Bestyrelsen for C. O. udførte Bonnevie et betydeligt Arbejde for



PAKHUSFORVALTER BONNEVIE



TOLDINSEKTØR LUND

at forhindre, at den saakaldte »*Benlov*« blev gennemført i en Skikkelse, der vilde være til Skade for adskillige af Civiletaternes Tjenestemænd. Oprindeligt gik Forslaget til denne Lov ud paa at forhindre Misbrug ved høje Embedsmænds Sammenblanding af privat Erhverv, f. Eks. som Medlemmer af Bestyrelser for erhvervsdrivende Selskaber, og Embedsmyndighed; men under Forhandlingerne paa Rigsdagen skiftede Lovforslaget fuldstændig Karakter og kom kun til at omfatte Tjenestemænd i Mellem- og Underinstanserne, der næppe vilde modtage Tilbud om Overtagelsen af saadanne Hverv, men hvis Adgang til at benytte Fritiden til lønnet privat Beskæftigelse vilde blive spærret. Lovforslaget, der freikom i Februar 1911, blev i April 1913 begravet i et Rigsdagsudvalg. Bonnevie er dernæst som Bestyrelsesmedlem i C. O. stærkt interesseret i Sagerne angaaende *Lønningslovens Fortolkning*. Endvidere lægger *Lokalespørgsmaalet* samt Ordningen af Forholdet mellem *Kontor* og *Opsyn* stærkt Beslag paa Formandens Tid, ligesom han er varmt interesseret for *Civiletaternes Sommerhuse*, af hvis Bestyrelse han for Tiden er Medlem.

I 1913 fremsætter *Bonnevie* Ønske om at trække sig tilbage og afløses af Toldinspektør, cand. polyt. *A. G. Lund*, under hvis Formandsskab Spørgsmaalet om »*Kontor og Opsyn*« stadig sætter Sindene i Bevægelse. Som bekendt har Forholdet nu forandret sig. Overgangen til Opsynet sker i en passende Alder. Adskillige Kontorassistenter foretrækker endog at blive paa Kontoret, saa at Administrationen har haft vanskeligt ved at faa Opsynsposterne besatte. Heri er dog maaske foregaaet en Forandring, efter at Medlemmerne bl. a. paa Generalforsamlingen i 1918 er bleven bekendte med, at Avancement fra 13. Klasse væsentlig vil foregaa fra det Personale, der tillige er uddannet i Opsynstjenesten. Det den 15. Juni 1913 nedsatte Lovudvalg fremsætter paa Generalforsamlingen i 1914 Forslag til Ændringer i *Foreningens Love*. Forslaget opnaar ikke kvalificeret Majoritet, men forkastes med 236 Stemmer for og 168 Stemmer imod. Først i 1918 lykkes det at faa Lovene reviderede.

Efter 1 Aars Virksomhed som Formand ønsker Inspektør *Lund* at fratræde, og daværende Kontrolør *Halland* overtager Styret i 1914.

LØNNINGSREGULERINGERNE OG OPRETTELSEN AF NYE STILLINGER

De overordnede Toldembedsmænd opnaaede ikke meget ved Lønningsloven af 1908, og de Forbedringer, der opnaaedes, kom forholdsvis faa til gode og skyldtes Lovens Bygning, hvorefter der kun maatte være een Sats i hver Lønningsklasse. Derved kom Toldtjenestemænd med Lønninger paa resp. 4 400, 3 000 og 2 200 Kr. samt de overordnede i daværende 4. Klasse i henholdsvis 22., 19. og 16. Lønningsklasse. Under 16. Klasse indordnedes ogsaa de mange Toldtjenestemænd paa 2 500 Kr. i daværende 3. Klasse, hvorved Grundlønnen for disse Embeder blev nedsat med 100 Kr.

Etaternes Lønningsudvalg søgte at opnaa nogen Omklassifikation af Embederne, men Folketingets Lønningsudvalg vilde ikke gaa med hertil, dels fordi en Omregulering i Henhold til Lovens § 2 skulde finde Sted i Aaret 1910, og dels fordi det var en Lønningslov og ikke en Organisationslov, der var til Behandling.

Man ventede nu, at en tidssvarende Regulering vilde blive foreslaaet paa Finanslovforslaget for 1910—11, men blev skuffet. Finansminister *Neergaard* stillede et bestemt, men meget beskedent Beløb til Raadighed

for hele Reguleringen og overlod Fordelingen mellem de 4 Etater til Etatscheferne. For Toldetatens Vedkommende lykkedes det at faa 22 Chefembeder rykkede op, men samtidig skulde 8 Embeder ved indtrædende Ledighed rykkes ned, saa at Merudgiften kun blev 1877 Kr. 50 Øre. For Toldkontrolørerne opnaaedes intet. Foreningen søgte om en Tredeling af Embederne, København for sig og Provinsen for sig, saaledes at der blev lige mange paa hver Grad. Under Finanslovens Behandling blev der, dels ved Indgivelsen af fornyet Andragende og dels ved Henvendelser fra Formanden, Toldinspektør *Ivar Berendsen*, til Finansminister *Edv. Brandes* og Generaltolddirektøren, andraget om at faa Forslag fremsat først til 2. Behandling, og da dette ikke lykkedes, til 3. Behandling. Daværende Generaltolddirektør *Marcus Rubin* godkendte Principet i den ansøgte Regulering, navnlig under Hensyn til, at Oprykning for Provinsskontrolørerne da kunde ske uden Forflyttelse, og lovede at tilstræbe, at denne opnaaedes. Ministeren erkendte ligeledes det ønskelige i, at en saadan Ordning blev gennemført, men saa sig ikke i Stand til paa det foreliggende Finanslovsforslag at foreslaa yderligere Lønforandringer for Toldvæsenet. Ved den efterfølgende Lønningsregulering paa Finansloven for 1915—16 søgte Foreningen naturligvis igen at opnaa den ønskede Tredeling af Kontrolørembederne. En Adskillelse mellem de københavnske Embeder og Provinsembederne formentes unødvendig, da en Tredeling over hele Landet i det lange Løb maatte give omtrent det samme Resultat. Dette Standpunkt vakte ivrig Modstand hos Flertallet af de københavnske Toldkontrolører. Bestyrelsen fastholdt desuagtet sin Stilling, fordi man nærede Frygt for, at Fordelingen af Provinsembederne ellers vilde ske efter de enkelte Toldsteder. Dette førte — ligesom i 1904 — til en Del Udmeldelser af Foreningen. Det drejede sig dog kun om nogle ganske faa. Ved en Udmeldelse opnaas jo ogsaa kun, at man sætter sig selv ganske udenfor al Indflydelse paa Foreningens Stilling til Spørgsmaal, hvori man personlig kan være stærkt interesseret.

Under Forhandlingen om Reguleringen stillede Generaltolddirektoratet sig i det hele taget meget velvilligt til det af Etatsforeningen fremsatte Forslag; men Generaltolddirektøren ønskede ikke mod de københavnske Kontrolørers Ønske at fremsætte Forslag til en Tredeling over hele Landet, hvorfor man enedes om at genoptage det tidligere Forslag om en Fordeling med København for sig og Provinsen for sig. Finanslovsforslaget var i Overensstemmelse med den Overenskomst, der var truffen mellem Generaltolddirektoratet og Foreningen. Finansministeren ønskede Gennemførelsen, og

da Folketingets Lønningsudvalg ogsaa syntes velvilligt, nærede man de bedste Forhaabninger. Først i Slutningen af Februar Maaned kom man under Vejr med, at Lønningsudvalget, for at faa visse for alle fire Etater fælles Klassificeringsregler gennemførte, for de forskellige Embeder i Klasserne havde opstillet Differensrækker, som skulde give Adgang til et jævnt og ensartet Avancement. For Statsbanerne og Telegrafvæsenet opstilledes ikke nogen Differensrække for de med Kontrolørerne ligestillede Stillinger.

Postvæsenets Adfremsat Forslag om lørerne fordelte paa i Stedet for som tidligere 16. og 18. Klasse. Lønstillende kun *een* Postkontrolørerne 16., 17. og 18. Kl., tidligere fik Postkon-III Grad. For Toldstillendes *to* Differensrækker i København og *een* i Lønningssudvalget *en* af Kontrolører i 19. foreslog Provinsdelte paa 16., 17. og kontrolørerne blev 4 i Stedet for paa I Virkeligheden lign som Kontrolør klasse, der blev op-Formand *Halland*



GENERALTOLDDIREKTØR KOEFØED

ministration havde at faa Postkontrol-16., 18. og 19. Kl., ligere alene paa 16. ningsudvalget op-Differensrække for og fordelte dem paa saa at man fremtrolører af I, II og kontrolørerne oprens-rækker, *een* for for Provinsen. Løn-skede ikke Antallet Klasse forøget og kontrolørerne for-18. Klasse. Toldsaaledes fordelte paa 3 Lønningsklasser. var det en ny Stil-af 17. Lønningsrettet. Foreningens henvendte sig

siraks til Medlemmer af Lønningsudvalget, og et Andragende til Generaltolddirektoratet blev indgivet. Man søgte at faa Provinsembederne fordelte paa 16., 18. og 19. Klasse. Som bekendt lykkedes det ikke. Det endelige Resultat blev, at af Kontrolørembederne i København blev 1 oprykket fra 16. til 18. Klasse, og at Provinskontrolørerne ikke fik noget Embede i 19. Klasse, men 3 Embeder rykket op fra 16. til 18. Klasse og 11 fra 16. til 17. Klasse. Finansminister *Edvard Brandes* udtalte i Folketinget, at Lønningsudvalget havde udvist en ret barsk Optræden overfor Toldkontrolørerne ved ikke at ville tiltræde Administrationens Forslag, men oven i Købet har stillet Provinskontrolørerne

for saa vidt ringere, som det ikke har tilladt dem at komme op i 19. Klasse, hvad dog var tilladt for Kontrolørerne i København.

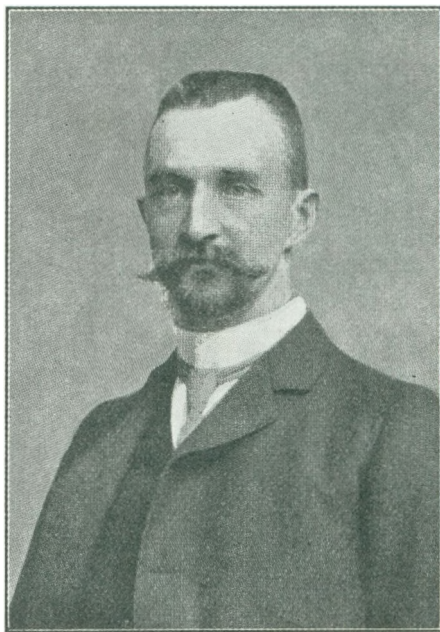
Af de foreslaaede 14 nye Fuldmægtigembeder vilde Lønningsudvalget oprindelig kun gaa med til 8. Det lykkes dog at faa Antallet udvidet til 10.

Efter Motiverne til Lønningsloven af 1908 skulde det være overladt til hver *enkelt* Etats Overbestyrelse at indordne de saakaldte Bestyrerstillinger i Lønningsklasserne efter deres Størrelse og Betydning. Desuagtet forsøgte Folketingsvalget ved Reguleloven for 1915—16 for Embedernes medens Udvalget og Statsbanernes kun henregnede og Stationsforstabs Bestyrerembeder, væsenet en Différence med Undersøgelserne og Selv Embedsmændingen og Maskinbureauets Toldbod

Denne forskellige egnet til at skabe andre Etater troede væsenets Differencetoldforvaltertatet blev, at af de

foreslaaede 29 Oprykninger lykkedes det kun at gennemføre 24 og paa en ringere Maade end foreslaaet, idet ingen Embeder rykkedes op i 22. Klasse, 3 Embeder, der var foreslaaet fra 19. til 21. Klasse, kom i 20. Klasse, og 2 Embeder fra 16. til 17. i Stedet for i 18. Lønningsklasse.

Paa Finanslovforslaget for 1919—20 foreslog Administrationen 13 Toldembeder oprykkede, men i Henhold til Lønningsudvalgets Opfattelse af, at saadanne Forslag kun undtagelsesvis kan gennemføres udenfor de ordinære 5-aarige Reguleringer, blev kun 4 af de foreslaaede Oprykninger gennemførte: tre Embeder fra 21.—22. og eet fra 19.—20. Klasse.



KONTORCHEF GREISEN

gets Lønningsudringen paa Finansat opstille Regler Vurdering. Men for Postvæsenets

Vedkommende resp. Postmesterderembederne til optog det for Toldrensække, der om Etatsens Embeds- tagelse af Opsyns- Fuldmægtigene. dene ved Ølbekatmesteren paa Ko- var medtagne.

Opstilling var vel Forvirring. I de man f. Eks., at Toldrække kun omfatembederne. Resultat for disse Embeder

Af nye Stillinger er under Lønningsloven af 1908 oprettet: 2 Toldinspektører ved Tobaksbeskatningen (1 Oppebørselskontrolørembede blev nedlagt), 1 Toldinspektør i Generaltolddirektoratet, 1 Toldinspektør i Overtoldinspektoratet for København, 1 Vicetoldinspektør i København, 1 Toldforvalter (Skagen), 4 Fuldmægtige i Overtoldinspektoraterne, 5 Toldkontrolører i København, 4 Toldkontrolører i Provinsen og 26 Fuldmægtige paa Regnskabskontorer, ialt 46 Embeder.

Desuden er oprettet Toldforvalterembedet i Sakskøbing, men samtidig nedlagdes Toldkontrolørembedet i Assens. Et Embede som Oppebørselskontrolør (Thisted) er ligeledes nedlagt.

FRA HÆREN OG KRYDSTOLDVÆSENET OVERGAAEDE ASSISTENTER

Foreningen har flere Gange forsøgt at skaffe de fra April 1899 til April 1908 fra Krydstoldvæsenet eller fra Hærens faste Befalingsmandskab overgaaede Toldassistenter en bedre Beregning af Alderstillæg, saa at de blev ligestillede med de før 1899 fra Hæren og Krydstoldvæsenet ansatte Assistenter, der ved Lønningsloven af 1899 fik et Anciennitetstillæg, svarende til de øvrige Assistenters Medhjælpertid. Tillæget svarede omtrent til en Alderstillægperiode. Sidste Gang, Foreningen søgte at faa dette Forhold udlignet, var i September 1914, og i Februar 1915 meddelte Generaltolddirektoratet, at Sagen havde været forelagt Finansministeriet; men da Folketingets Lønningsudvalg under Behandlingen af Lønningsloven af 1908 havde haft Spørgsmaalet til Overvejelse uden at imødekomme Foreningens Andragende, maatte Ministeriet anse det for rimeligst, at Sagen ikke toges op til Overvejelse, før almindelig Lønningsrevision skulde foretages. Spørgsmaalet har vel nok i Tidens Løb tabt sin væsentligste Interesse, idet Slutlønnen i de fleste Tilfælde vil være opnaaet; men Foreningen vil selvfølgelig ved den nu forestaaende Lønningsrevision have sin Opmærksomhed henvendt paa Sagen.

MEDHJÆLPERNES LØNNINGSFORHØJELSE

Allerede i 1912 søgte C. O. at faa indført Ændringer i Lønningsloven af 1908 til Forbedring af Medhjælpernes Lønninger. Andragendet blev afslaaet. C. O. søgte paa ny, og endelig ved Finansloven for 1915—16 blev der tilstaaet Medhjælperne med Tjenesteaalder fra 4—7 Aar og 7 Aar og derover et midlertidigt Lønningstillæg af henholdsvis 15 og 25 pCt. af Lønningen.

ARBEJDSUDVALGET

Paa Forslag af Foreningens daværende Formand *Bonnevie* nedsatte Bestyrelsen i Maj 1913 et Udvalg, der skulde overveje Foreningens Stilling til Embedsreguleringen paa Finansloven 1915—16 og yde saadanne Forarbejder, at Foreningen hurtigt kunde tage Stilling til eventuelle Forslag fra den nedsatte Toldforordningskommission. Udvalget bestod af 5 Medlemmer og valgte *Halland* til Formand. Det indgav Forslag til nævnte Embedsregulering og samlede et betydeligt Materiale vedrørende *Toldassistenternes Avancementsforhold, Flyttehjælp, Kaution, Forretnings Tid, Diæter*, forskellige *Honorarer* og *Lønningsbestemmelser* angaaende Konstitution, Funktion, Uniformsgodtgørelse m. m. Udvalget afgav Betænkning i Slutningen af April 1915 og afsluttede dermed sin Virksomhed.

FLYTTEGODTGØRELSE

Tidligere blev der kun ydet Flyttegodtgørelse ved Forflyttelse uden Ansøgning. Paa Foranledning af Arbejdsudvalget indgav Bestyrelsen i December 1913 Andragende om Flyttehjælp ogsaa i Tilfælde, hvor Forflyttelse opnaaedes ifølge Ansøgning og ved Avancement. Det lykkedes at opnaa Bevilling hertil paa Finansloven 1915—16.

FEJLTÆLLINGSGODTGØRELSE

Bevilling hertil er ligeledes efter forudgaaende Ansøgning fra Etatsforeningen opnaaet paa Finansloven for 1915—16.

BEFORDRINGSODTGØRELSE

TIL DET KØBENHAVNSKE TOLDOPSYNSPERSONALE

Herom androg Foreningen i September 1908 og i Forbindelse med Toldrorsbetjentforeningen i Oktober 1915 og April 1916. Endvidere var der indsat en Bestemmelse herom i det af Etaternes Lønningsudvalg i 1907 udarbejdede Forslag til en Lønningslov. Paa Finansloven 1917—18 opnaaedes en Bevilling, hvorefter der tilstaaes hver af de paagældende Tjenestemænd 3 Kr. pr. Maaned.

DAGPENGENE

er gentagne Gange blevne forhøjede, dels efter Andragender fra Etatsforeningen og dels gennem C. O.

3 MAANEDERS EFTERLØN

til Enker eller forældreløse og uforsørgede Børn efter Tjenestemænd blev bevilget i 1917. Det er Forfatteren *C. C. Clausen*, der har Æren af at have rejst denne humane Sag her hjemme, ligesom dens Gennemførelse selvfølgelig er støttet af C. O.

FORHANDLINGEN AF STEMPELET PAPIR

Under Forhandlingen med Generaltolddirektoratet om Embedsreguleringen i 1914 har Etatsforeningens Repræsentanter støttet Regnskabsførernes Krav om Honorar for Varetagelsen af de saakaldte Amtstueforretninger; men dette Krav kan desværre næppe ventes gennemført foreløbigt. Foreningen har derefter andraget Generaltolddirektoratet om, at Forhandlingen af stemplet Papir, efterhaanden som Ledighed indtræffer, maa overgaa til de Toldregnskabsførere, der varetager Amtstueforretninger, og her har Generaltolddirektøren stillet sig meget velvillig.

RETSSAGER

Ifølge § 12 i Lov af 26. Marts 1870 er det Modparten — Finansministeren —, der bestemmer, hvorvidt en Tjenestemand skal have Adgang til at faa sin Ret i Lønningsspørgsmaal afgjort ved Domstolene. Denne mod alle Retfærdighedsbegreber stridende Bestemmelse har givet Anledning til, at Tilladelse til Sagsanlæg i flere Tilfælde først er bleven nægtet, men senere efter fornyede og indtrængende Henvendelser fra de paagældende Organisationer tilladt, og hvor Domstolene derefter har givet Tjenestemanden Ret, saa at Statskassen har maattet efterbetale det manglende Lønningsbeløb.

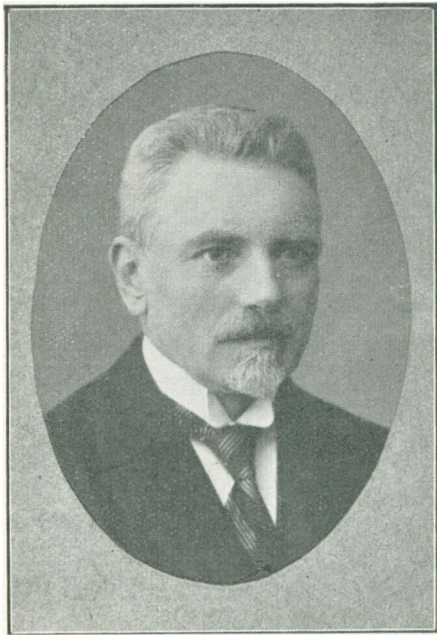
Saaledes er det f. Eks. gaaet i den af Toldoppebørselskontrolør *Bruun*, Gudhjem, anlagte Sag, hvor det saavel ved Landsoverretten som ved Højesteret blev erkendt, at en Nedgang i Lønningsindtægt, foraarsaget ved en Forhøjelse af Løjen for Tjenestebolig, skal dækkes ved Alderstillæg, saa længe Slutlønnen ikke er naaet, og ikke, som af Ministeriet afgjort, ved et personligt Tillæg af samme Størrelse som Indtægtsnedgangen.

Dernæst har Toldassistent *Behrendt*, København, der er overgaaet fra Toldrevisionen, mod Ministeriets Opfattelse faaet Medhold i, at han fra samme Tidspunkt, hvor han i sin tidligere Stilling vilde have opnaaet samme eller højere Løn, rykker op paa det nærmest højere Lønningstrin som Toldassistent (Lov af 1908, §§ 17 og 6).

Begge disse Sager er førte af Overretssagfører *S. Andersen*, København, og Sagsudgifterne afholdte af C. O.

Det bør bemærkes, at Toldinspektør *Ivar Berendsen* som Folketingsmand har udført et betydeligt og dygtigt Arbejde i Spørgsmaalet om Statstjenestemænds Ret til at indbringe Lønningsfortolkningssager for Domstolene, hvilket Arbejde har baaret god Frugt, saa at Finansministeriet senere har vist sig mere velvilligt overfor dette Spørgsmaal.

Under den forestaaende Lønningsrevision maa Statstjenestemændene paa dette Punkt kræve samme Ret, som Landets øvrige Borgere er i lykkelig Besiddelse af, saa at den nuværende Undtagelsesstilling fra den almindelige Lighed for Loven falder bort; navnlig da det i de Tilfælde, hvor Tilladelse til Sagsanlæg er givet, Gang efter Gang har vist sig, at Administrationens Afgørelse er bleven underkendt.



TOLDKASSERER H. A. HANSEN

FORMANDSSKIFTE

Da Toldinspektør *Halland* paa Grund af Sygdom ikke kunde modtage Genvalg, valgtes Toldkasserer *H. A. Hansen* i 1916 til Formand, men frabad sig allerede Aaret efter Genvalg, da han ikke følte sig i Kontakt med Generalforsamlingen i Spørgsmaalet om »Pensionskassen af 1844«. *Halland* overtog derefter igen Formandsskabet i 1917.

LØN- OG DYRTIDSTILLÆG, LØNNINGSLOVENS REVISION M. M.

Allerede før Krigen følte Tjenestemændene Trykket af den Prisstigning, der havde fundet Sted siden Lønningsloven af 1908. Centralorganisationerne havde derfor optaget Arbejdet paa at søge opnaaet en Forbedring af Lønningerne. Senere erfarede vi gennem en Udtalelse af Statsministeren, at det ogsaa havde ligget indenfor Regeringens Plan at optage Lønningsloven til Revision. Saa kom Krigen og i Forstaaelse af, at Tiden nu ikke var inde

til Henvendelser til Lovgivningsmagten om Lønningsforbedringer, henlagdes Arbejdet.

Efterhaanden som Prisstigningen tog Fart, og Kommunerne og de private Erhverv ydede deres Tjenestemænd Dyrtidstillæg, maatte Centralorganisationerne imidlertid under et stærkt Pres fra Organisationernes Medlemmer optage Arbejdet paa Opnaaelsen af et Dyrtidstillæg. Efter at have indhentet Kendskab til Regeringens Stilling til Spørgsmaalet, maatte man dog foreløbig opgive at indsende Andragende herom. Derimod var der Haab om, at Regeringen vilde stille sig velvilligt til, at der ydedes et Vederlag for det betydelige Ekstraarbejde, der under Krigssituationen var paalagt Tjenestemændene, hvorfor et Andragende om Opnaaelsen heraf blev indgivet den 25. Februar 1915. For navnlig at komme de lavest lønnede til Hjælp androg man om 90 Kr. til Tjenestemænd med Lønninger indtil 2 000 Kr. og 60 Kr. til *alle* Tjenestemænd med 2 000 Kr. og derover i Lønning for 6 Maaneder fra den 1. August 1914 at regne. Toldvæsenets Tjenestemænd opnaaede intet ved dette Andragende.

Centralorganisationerne genoptog Arbejdet paa Opnaaelsen af et Dyrtidstillæg; men da der ikke kunde opnaas Enighed om, hvor Grænsen for Tillæget skulde sættes, — Funktionærerne ønskede den oprindelig sat ved 2 000 Kr. og vilde ikke gaa længere end til 2 500 Kr., hvorimod man indenfor Embedsklasserne ønskede, at Dyrtidstillæget skulde komme i hvert Fald Tjenestemænd med indtil 3 000 Kr. til gode —, indgav hver Afdeling sit Andragende. Embedsklasserne søgte om 150 Kr. til Tjenestemænd med 3 000 Kr. og derunder i Lønning. Resultatet blev *Loven om Dyrtidshjælp* af 30. August 1915. Regeringens Forslag til Loven imødekom i nogen Grad Embedsklassernes Ønsker, idet det gik ud paa at yde Hjælp til Lønninger paa indtil 2 700 Kr., men under Behandlingen paa Rigsdagen blev Forslaget forringet i den Grad, at Udgiften fra ca. $3\frac{3}{4}$ Mill. Kr. blev reduceret til $1\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Gifte Tjenestemænd med en Aarsindtægt af 1 500 Kr. kunde f. Eks. kun opnaa 25 Kr. + 25 Kr. for hvert Barn under 15 Aar. Lønning + Tillæg maatte ikke overstige 2 150 Kr.

Selvfølgelig maatte denne Mangel paa Forstaaelse vække Harme hos Tjenestemændene, og for første Gang indkaldte Centralorganisationen for Embedsklasserne sine Medlemmer til offentlig Protestmøde, der afholdtes den 16. August 1915 i Studenterhuset i København. Der var udstedt Indbydelse til Folketingsudvalgets Medlemmer, og flere af disse deltog i Mødet, ligesom den københavnske Presse var stærkt repræsenteret. Desuden afholdt Embedsklasserne Protestmøder i flere af de større Provinsbyer. Befolkningens

Opmærksomhed blev henvendt paa vore Forhold, og Pressens Stilling til Tjenestemændene blev mere velvillig.

Loven om Dyrtidshjælp var ogsaa langt fra tilfredsstillende for Funktionærklasserne, og begge C. O.s Afdelinger enedes snart om i Fællesskab at optage Arbejdet paa at hindre en Fornyeelse af denne Lov. I Begyndelsen af Januar 1916 indgaves Andragende om et midlertidigt Løntillæg paa 240 Kr. til samtlige Tjenestemænd; Forslaget gik ud paa at faa Lønningerne forøget med den Prisstigning, der havde fundet Sted paa et Aarsbudget af 2 000 Kr. fra 1907, da Lønningsloven af 1908 udarbejdedes, og indtil Krigen. Prisstigningen under Krigen vilde vi bære selv, og det maa her erindres, at saa at sige alle Samfundsklasser havde tjent Penge som ingen Sinde før. Ikke desto mindre stillede Regeringen sig uvilligt til vort Krav og vilde højst stille en Forlængelse af Loven om Dyrtidshjælp i Udsigt. Centralorganisationerne blev hurtigt klar herover og gik nu ud til Offentligheden, hvor vi efter Møderne i Koncertpalæet og Harmonien samt Landet over fandt den Sympati, som vi savnede hos Lovgivningsmagten. Regering og Rigsdag stillede sig derefter mere velvilligt, og det lykkedes at faa gennemført et Dyrtidstillæg gældende fra 1. August 1915 paa 180 Kr. aarlig til gifte og 90 Kr. til ugifte Tjenestemænd med indtil 3000 Kr. i Lønning, hvilket Tillæg senere blev suppleret med resp. 45 Kr. og 22½ Kr. Man forsøgte at faa Lønningsgrænsen slettet, men dette lykkedes ikke.

Under hele denne Kampagne udførte Toldinspektør *Halland* som Formand for C. O. et stort og dygtigt Arbejde for sine Standsfæller, hvilket gav Anledning til, at C. O.s 4 Etatsorganisationer for Embedsklasserne overrakte ham en Adresse, ledsaget af en Hædersgave, et Beløb paa 800 Kr. til en Rekreative rejse. Desværre var Hallands Helbred under dette opofrende Arbejde blevet i den Grad nedbrudt, at han maatte opgive sine Formandshverv, hvilket vakte almindelig Beklagelse indenfor Organisationernes Medlemmer.

Stationsforstander *N. C. Henriksen* blev derefter paa et Møde den 2. September 1916 valgt til Formand for C. O.s Afdeling for Embedsklasserne.

Den 9. September 1916 indgav Centralorganisationens 2 Afdelinger paany i Fællesskab Andragende om et midlertidigt Løntillæg til alle Tjenestemænd. Man androg om 480 Kr. (Prisstigningen før Krigen + en Trediedel af Krigsstigningen) for Aaret 1917. Det lykkedes at faa gennemført et *Dyrtidstillæg* paa 400 Kr. til gifte og 250 Kr. til ugifte, samt at faa Lønningsgrænsen udvidet til 5 600 Kr. (med Tillæg resp. 6 000 og 5 850 Kr.).

I samme Andragende udtaltes tillige Ønsket om, at de indledende Skridt til Iværksættelsen af en *endelig Revision af Lønningsloven af 1908* maatte blive taget under Overvejelse, og under Forhandlingerne om Lønstillæget udtalte Finansministeren paa Regeringens Vegne, at denne ikke vilde være utilbøjelig til at imødekomme dette Ønske gennem Nedsættelsen af en Kommission, bestaaende af Repræsentanter for Administrationen og for Tjenestemændenes Organisationer, hvorhos Ministeren bad Organisationerne om at overveje Sagen og fremsætte deres Skøn over, hvorledes en saadan Kommission mest formaalstjenligt kunde sammensættes. Efter at Loven om Dyrtidstillæget for 1917 var gennemført, androg Centralorganisationerne derfor om, at Kommissionen maatte blive nedsat, og at Organisationerne maatte blive repræsenteret ved 4 Medlemmer for Jernbaneetaten, 3 for Postetaten, 2 for Telegrafetaten og 2 for Toldetaten. *Lønningskommissionen* blev derefter nedsat ved Lov af 12. Juli 1917. Dens Hverv kom som bekendt til at omfatte samtlige Statstjenestemænds Lønningsforhold m. m., hvorfor Centralorganisationerne modificerede Kravet om Repræsentation betydeligt, idet man dog henstillede, at hver af de 8 Etatsorganisationer blev repræsenteret ved 1 Medlem. Der opnaaedes kun en Repræsentation af 4 Medlemmer, hvoraf 2 for Embedsklasserne, nemlig Stationsforstander *N. C. Henriksen* og Telegrafist *L. P. Jensen*, Formanden og Næstformanden for C. O.

Den vedvarende stærke Prisstigning bevirkede, at Centralorganisationerne allerede den 16. Maj 1917 maatte henvende sig til Regeringen om et Supplementstillæg for 1917 paa 240 Kr. til gifte og 150 Kr. til ugifte. Under en Konference mellem Finansministeren og Repræsentanter for C. O., som fandt Sted den 16. August 1917, erklærede Ministeren, at Regeringen først i Slutningen af September og samtidig med Forhandlingen om et Dyrtidstillæg for 1918 kunde forhandle om et Supplementstillæg for 1917.

Den 1. September 1917 indgaves Andragende om et Dyrtidstillæg for 1918 paa 840 Kr. til alle, og saaledes, at mindst Halvdelen blev pensionsgivende. Nogen Tid efter antog et Forlydende om, at Regeringen vilde forelægge et Forslag om et Supplementstillæg for 1917 paa 100 Kr. og et Dyrtidstillæg for 1918 paa 500 Kr. fastere og fastere Form. Dansk Jernbaneforbund vedtog paa sin Kongres, der afholdtes i September Maaned i Aarhus, at foretage Afstemning om Pladsopsigelse mellem sine Medlemmer, og C. O.s Etatsorganisationer for Embedsklasserne, der ogsaa var samlet til Møde i Aarhus, vedtog umiddelbart efter ligeledes at forelægge Spørgsmaalet om en kollektiv Pladsopsigelse fra 1. Januar 1918 for sine Medlemmer. De Begivenheder, som nu fulgte, Funktionærklassernes Konference

med Minister *Stauning* umiddelbart før Forhandlingen med Ministeriet, Uoverensstemmelserne under denne Forhandling, Utilfredsheden med Stationsforstander *Hénriksens* Repræsentation, saa at han i C. O. blev erstattet med *Halland* og i Lønningskommissionen med Overassistent *Georg Berg*, og Afbrydelsen af Samarbejdet mellem de to Afdelinger af C. O., er i saa frisk Erindring, at en nærmere Omtale her vil være unødvendig. Der opnaaedes som bekendt et Supplementstillæg for 1917 paa 120 Kr. til gifte og 70 Kr. til ugifte samt et *Dyrtidstillæg for 1918* paa 600 Kr. og 400 Kr. til resp. gifte og ugifte, hvilket Tillæg suppleredes med henholdsvis 120 og 80 Kr. (150 og 100 Kr. for Lønninger paa 1 300 Kr. og derunder). *Dyrtidstillæget for 1919* blev fastsat til resp. 720 og 480 Kr. (750 og 500 Kr. for Lønninger paa 1 300 Kr. og derunder). Men Grænsen 6 000 Kr. blev stadig ikke slettet. Et midlertidigt Løntillæg paa 25 pCt. til alle gennemførtes fra 1. April 1918. Nu søger C. O.s Embedsklasser Dyrtidstillæget forhøjet med 500 Kr., hvilket Beløb skal komme alle til gode, og Løntillæget til 37½ pCt. med tilbagevirkende Kraft fra 1. Januar i Aar. Under Forhandlingen herom har Regeringen stillet i Udsigt, at Forslaget om de nye Lønningslove vilde blive forelagt Rigsdagen *senest omkring 1. Juli*, saa at de antagelig kunde gennemføres, inden Rigsdagens Sommersamling sluttede, ligesom det antydedes, at Lønningslovene skulde have tilbagevirkende Kraft, saaledes at Tjenestemændene kunde regne med en større Efterbetaling, naar Lovene traadte ud i Livet.

EKSPEDITIONSTID OG DIÆTER

I de senere Aar har dette betydningsfulde Spørgsmaal været stærkt fremme. Efter en Vedtagelse paa Generalforsamlingen indgav Toldetatsforeningen i Slutningen af 1917 Andragende til Generaltolddirektoratet om en moderat Forhøjelse af Diæterne. Forinden var indhentet forskellige lokale Foreningers Anskuelse om Sagen, ligesom Medlemmer, der af lokale Hensyn maatte have noget at fremføre, gennem »Dansk Toldtidende« var opfordret til at udtale sig. Generaltolddirektøren tog meget velvilligt imod Andragendet, men ønskede at afvente et belejligt Tidspunkt til at rejse Sagen. Tidspunktet kom ved den ny Regulering af Tjenestetiden, og nu er dette vanskelige Spørgsmaal efter forudgaaende Forhandling mellem Generaltolddirektoratet og Etatsorganisationerne løst paa en for Foreningens Medlemmer tilfredsstillende Maade.

UNDERSTØTTELSES-VIRKSOMHEDEN

UNDERSTØTTELSESKASSEN

Hvad der bliver i Behold paa Foreningens Konti, efter at Udgifter til Administration m. v. er trukne fra, overgaar til Understøttelseskassen, af hvis Midler udbetales Hjælp til Enker og ugifte Døtre samt forældreløse eller blot faderløse uforsørgede Børn efter Medlemmer samt til Medlemmer af Foreningen, der er afskedigede enten uden Pension eller med en efter Forholdene utilstrækkelig Pension.

Paa Generalforsamlingen i 1915 vedtoges en Lovændring, hvorved Understøttelserne fra at være en Naadessag blev en Ret, som Medlemmerne erhverver for deres Efterladte. Understøttelsesbeløbet til resp. uforsørgede Børn og Enker fordeles ligeligt mellem samtlige berettigede Ansøgere indenfor hver af Afdelingerne. Derved kom man ogsaa til at hjælpe bedst, hvor Trangen som Regel er størst, nemlig hvor der er flest uforsørgede Børn under 18 Aar, og for yderligere at kunne hjælpe, hvor Trangen er stor, kan der tillægges Enker, der lever i særlig smaa Kaar, en ekstra Understøttelse. Beløbet, der kan anvendes hertil, maa ikke overstige 15 pCt. (af Generalforsamlingen i 1918 forhøjet til 25 pCt.) af det samlede Understøttelsesbeløb. Dernæst vil ugifte Døtre efter afdøde Medlemmer eller *medlemsberettigede*, der er afgaaede ved Døden, før Foreningen blev stiftet, kunne faa Hjælp af Understøttelseskassen. Afskedigede Medlemmer beholdt samme Ret som hidtil.

Af Gaver har Kassen modtaget: I 1900 fra en ubekendt Dame 100 Kr. og i Anledning af et Forretningsjubilæum 200 Kr., i 1901 fra pens. Toldforvalter *Eschen* og Hustru 500 Kr. »Toldpersonalets Ligkasseforening« gik ind i 1912, og som en Andel i Overskudet modtog Understøttelseskassen 234 Kr. Endvidere er modtaget fra Generaltolddirektoratet Bødebeløb til ialt 19 600 Kr.

I 1902 meddelte Toldforvalter *Steiner* Bestyrelsen, at han havde i Sinde at skænke Foreningen et Areal i Sæby, for at man der kunde opføre et Rekreationshjem for Etatens Medlemmer. Bestyrelsen mente, at Foreningen ikke havde Midler til at opføre og drive et saadant Hjem.

Toldforvalteren meddelte da, at han havde solgt Grunden for 1 000 Kr., og at det var hans og Hustrus Mening at indsætte Foreningen som Arvtager af mindst 1 000 Kr. Bestyrelsen takkede for denne kærkomne Gave, og i 1904 sluttede Generalforsamlingen sig til denne Tak.

Jeg maa maaske benytte Lejligheden til at henstille til ærede Medlemmer, som ser sig i Stand dertil, paa lignende Maade at betænke Foreningen. Ved dennes Stiftelse udtaltes Haabet om, at Gaver maatte tilflyde Foreningen, og da Trangen til Understøttelser stadig er stigende, vil Gaverne altid finde god Anvendelse.

Følgende Understøttelser er udbetalte:

	Enker	Samlet Beløb	Døtre	Samlet Beløb	Ufors. forældre-løse Børn	Samlet Beløb	Afsk. Medlemmer	Samlet Beløb
	Antal	Kr.	Antal	Kr.	Antal	Kr.	Antal	Kr.
1896	1	70	—	—	—	—	—	—
1897	3	190	—	—	—	—	—	—
1898	6	300	—	—	—	—	1	50
1899	8	470	—	—	—	—	1	50
1900	12	680	—	—	—	—	3	100
1901	13	820	—	—	—	—	4	200
1902	17	1 030	1	40	—	—	4	200
1903	23	1 350	1	70	—	—	3	150
1904	28	1 440	2	110	—	—	3	150
1905	33	1 560	5	205	—	—	4	200
1906	32	1 685	4	200	—	—	5	250
1907	27	1 430	4	180	2	80	4	250
1908	30	1 460	3	160	3	100	4	200
1909	34	1 600	3	160	1	40	3	140
1910	35	1 600	3	150	1	40	4	180
1911	33	1 625	3	140	1	40	3	140
1912	40	1 775	3	140	1	40	3	110
1913	46	2 295	3	160	—	—	3	140
1914	51	2 550	4	240	—	—	3	110
1915	56	3 455	6	280	—	—	3	160
1916	62	3 925	11	355	—	—	4	115
1917	63	4 120	13	490	—	—	2	65
1918	78	4 680	15	600	—	—	3	105
1919	82	4 860	17	680	—	—	3	115
Ialt...	813	44 970	101	4 360	9	340	70	3 180

SKOLE- OG KONFIRMATIONSFONDEN

blev oprettet af Foreningen i 1901, men ophævet igen i 1906, da der ikke var Trang til saadanne Understøttelser. Skulde det være en Hjælp af Be-

tydning, maatte Beløbene, der ydedes, være betydelig større, og det tillod Foreningens Midler ikke.

Der er udbetalt 40 Kr. til hvert af 8 Medlemmer, ialt 320 Kr.

KONG KRISTIAN DEN NIENDES MINDELEGAT

blev oprettet af Foreningen i 1906. Det uddeltes i 5 Aar paa Aarsdagen for Kongens Tronbestigelse til Enker og ugifte Døtre efter *medlemsberettigede* Toldtjenestemænd.

1906	2	Portioner	paa	tils.	100	Kr.
1907	2	—	—	—	100	—
1908	4	—	—	—	140	—
1909	2	—	—	—	100	—
1910	2	—	—	—	100	—
					<hr/>	
					Ialt...	540 Kr.

LEGAT TIL MINDE OM FORHANDLINGSREGLERNES GENNEMFØRELSE

Det oprettedes af Foreningen paa Generalforsamlingen i 1910 og udbetaltes aarligt i 5 Aar paa Aarsdagen efter Forhandlingsreglernes Bekendtgørelse, første Gang den 4. Maj 1911, til Enker og Døtre efter *medlemsberettigede* Toldtjenestemænd, hver Gang med 2 Portioner à 50 Kr. Ialt 500 Kr.

LEGAT TIL MINDE OM FRU ANNA BERENDSEN, FØDT LEVONIUS OPRETTET AF TOLDINSPEKTØR IVAR BERENDSEN

Af dette Legat er siden 1912 uddelt aarlig 2 Portioner à 50 Kr., een Portion til en københavnsk Toldassistents ugifte Datter og een Portion til en københavnsk Toldassistents Enke. Understøttelserne ydes til de mest trængende af dem, der iøvrigt modtager Understøttelse af Foreningen.

Hidtil er udbetalt ialt 800 Kr.

TOLDKONTORPERSONALETS UNDERSTØTTELSSESFOND

»Foreningen af Toldkontorpersonalet i Danmark« blev ophævet i 1909, og dens Midler overdroges til Toldetatsforeningen i Henhold til følgende paa Foreningens sidste Generalforsamling vedtagne Resolution:

»Generalforsamlingen beslutter, at Foreningen ophæves, og dens Midler i Henhold til Lovens §. 10 overdrages til »Den danske Toldetats Forening« som et særligt Fond, hvis Midler anvendes til Understøttelse af Tjenestemænd (eventuelt disses Efterladte), hvis tjenstlige Stilling er af samme Art som Tjenestemændenes i nuværende 12. og 13. Lønningsklasse, dog saaledes

at de paagældende Tjenestemænd skal være Medlemmer af »Den danske Toldetats Forening«, og at de Tjenestemænd (og deres Efterladte), som er udtraadte af Foreningen ved deres Udnævnelse til Opsynet, og de Tjenestemænd (og deres Efterladte), som den 23. Maj 1909 ved Foreningens Op-hævelse var Medlemmer, har fortrinsvis Adkomst.«

Midlerne androg 1 337 Kr. 25 Øre og er nu vokset til 1 534 Kr. 44 Øre. Siden 1911 er udbetalt aarlig een Understøttelsesportion, der har andraget fra 40—60 Kr. Ialt er udbetalt 420 Kr.

STRANDKONTROLØR HANS HENRIK TOFTES MINDELEGAT VED H. V. CHRISTENSEN

Den 3. April 1917 og den 16. August 1918 skænkede Grosserer *H. V. Christensen* Foreningen hver Gang 2 500 Kr., ialt 5 000 Kr., som et selvstændigt Legat til Minde om sin afdøde Svigerfader. Kapitalen skulde bevares urørt, og Renterne anvendes paa samme Maade som de Midler, Understøttelseskassen iøvrigt raader over, dog er det Legatstifterens Ønske, at Renterne anvendes til bedste for københavnske Toldassistenter, tjenstgørende og afskedigede som saadanne, og deres Enker.

For Beløbet er indkøbt 3 pCt. uopsigelige Statsobligationer, lydende paa 4 000 Kr., og $4\frac{1}{2}$ pCt. jyske Landkreditforeningsobligationer, lydende paa 2 700 Kr.

Der er udbetalt 6 Portioner til et samlet Beløb af 275 Kr.

HJÆLPEFONDEN AF 1904

Ved en Festlighed, som afholdtes i København af Toldassistenter, saavel fra Provinsen som fra København, i Anledning af, at det ved Kontorholdsloven af 1904 var lykkedes at opnaa en Forbedring af Toldassistenternes Alderstillæg, overrakte *Ncuhaus*, *Engelbrecht* og *undertegnede* hver et Sølvbæger med 230 Kr. i Guld, ialt 690 Kr. Bægrene beholdt vi som en kær Erindring, men Pengene overlod vi til Toldetatsforeningen med det Forbehold, at de skulde komme Toldassistenter til gode.

Efter Forslag fra Giverne og i Haab om et større Udbytte blev det i 1912 besluttet, at Beløbet, der med paaløbne Renter androg ca. 905 Kr., skulde anbringes i de af Etatsraad *H. N. Andersen* med flere i Anledning af Panama Kanalen startede Foretagender paa St. Thomas. Pengene blev ogsaa anvendte hertil, men ikke under den oprindelig paatænkte Form, der ikke blev gennemført. Fra »den almindelige Kasse« overførtes ca. 95 Kr., og for 1 000 Kr. indkøbtes en Obligation, som foreløbig forrentes med 4 pCt. Hjælpefonden andrager nu ca. 1 250 Kr.

»MAGNA KNUTZENS GAVE, RIVA«
OG »MAGNA KNUTZENS LEGAT«

Sommerophold og Legatportioner er uddelt, som nedenstaaende Fortegnelse udviser:

Sommerophold			Legatportioner		Sommerophold			Legatportioner	
Antal Damer	Udbetalt til Rejsehjælp		Antal	Beløb	Antal Damer	Udbetalt til Rejsehjælp		Antal	Beløb
	Kr.			Kr.		Kr.		Kr.	
1901	4	90	—	—	Overf.	110	1 660	55	2 140
1902	6	150	9	420	1911	17	204	10	380
1903	9	180	—	—	1912	18	204	12	510
1904	8	180	—	—	1913	17	192	13	540
1905	10	170	12	440	1914	18	216	16	1 030
1906	12	180	12	425	1915	18	280	17	1 400
1907	14	175	10	285	1916	20	250	17	1 420
1908	15	175	—	—	1917	18	170	22	1 060
1909	16	180	5	240	1918	21	200	17	1 080
1910	16	180	7	330	1919	19	230	18	950
Overf.	110	1 660	55	2 140	Ialt	276	3 606	197	10 510

Hjemmet har Plads til 6 Personer og er stadig fuldt optaget i 4 Sommermaaneder. Hvad der bliver tilovers, efter at Udgifter til Hjem og Administration er afholdte, uddeles i Legatportioner.

SYGE- OG ULYKKESFORSIKRINGEN

Spørgsmaalet om Oprettelsen af en kollektiv Ulykkesforsikring blev af *Neuhaus* rejst paa Generalforsamlingen i 1898. Bestyrelsen tog Sagen op, og efter at have indhentet Oplysninger og forhandlet med flere Forsikringsselskaber, blev Spørgsmaalet behandlet paa Generalforsamlingen i 1900, der bemyndigede Bestyrelsen til at træde i Forbindelse med »Nordisk Ulykkesforsikrings Aktieselskab af 1898«. Der sluttedes Kontrakt med dette Selskab. Foreningens Medlemmer blev inddelte i 3 Fareklasser: I Kontorpersonalet, II Opsynspersonalet og III Krydstoldvæsenet. Præmierne var billige, ca. 50 pCt. af, hvad en Enkeltforsikring vilde koste. Efter at Krydstoldvæsenet var ophævet i 1904, omfattede Forsikringen kun 2 Fareklasser,

og ved en Fornyelse af Kontrakten i 1906 lykkedes det at faa de forsikrede samlede i 1 Fareklasse, endda med noget billigere Præmier end de, der tidligere gjaldt for 1ste Fareklasse. I 1906 blev Ulykkesforsikringen endvidere kombineret med en Sygeforsikring. For Opkrævning af Præmier oppebærer Foreningen nu 15 pCt. (tidligere 10 pCt.). Overskudet gaar til Understøttelseskassen, som i 1917—18 fik overført 1000 Kr. fra Kontoen for Syge- og Ulykkesforsikringer.

Fortegnelse over tegnede Forsikringer og udbetalte Erstatninger.

	Antal Personer	Kvart- aarlig Præmie	Udbetalte Erstatninger		Antal Personer	Kvart- aarlig Præmie	Udbetalte Erstatninger
		Kr.	Kr.			Kr.	Kr.
1901	239	434	587	1910	396	818	3 417
1902	270	487	739	1911	395	807	1 555
1903	272	494	579	1912	400	817	1 524
1904	283	525	1 393	1913	397	820	2 773
1905	303	579	771	1914	386	792	1 242
1906	306	581	1 747	1915	373	780	1 297
1907	379	664	399	1916	382	793	335
1908	391	747	2 857	1917	424	884	2 112
1909	401	802	4 494	1918	418	998	934

Den $31\frac{1}{3}$ 19 var 363 Medlemmer og 30 Hustruer forsikrede. Antallet af sygeforsikrede var 94.

Som man ser, er Tilslutningen til denne Forsikring, trods de lave Præmier, altfor lille.

Man kan tegne Ulykkesforsikring, uden at denne er kombineret med Sygeforsikring.

MEDLEMSANTAL KONTINGENT OG FORMUE

Ved Foreningens Stiftelse blev Kontingentet fastsat til 2 pro mille af den faste Lønning og Alderstillæget. Fra 1. Januar 1907 blev det paa Grund af »Dansk Toldtidende«s Overgang til Etatsforeningen forhøjet til 3 pro mille. Samtidig blev Regnskabsaaret forandret fra Kalenderaaret til Finansaaret, saa at Regnskabet for 1906—07 kom til at omfatte hele Aaret 1906 og 1. Kvartal af 1907. Den hidtil gældende Beregningsmaade af

Kontingentet var imidlertid indviklet og besværlig, hvorfor man i 1908 samtidig med en mindre Forhøjelse fik indført faste Kontingenter, saa at Medlemmer med en Lønningsindtægt paa under 1300 Kr. kom til at svare 4 Kr., fra 1300—2000 Kr. 6 Kr. og over 2000 Kr. 8 Kr.

Fortegnelse over Medlemsantallet, Kontingent og Formue.

	Medlems- antallet	Kontin- gent	Formue		Medlems- antallet	Kontin- gent	Formue
		Kr.	Kr.			Kr.	Kr.
1894.....	461	1 267	—	1907....	772	4 244	19 011
1895.....	554	1 791	1 074	1908....	793	4 690	19 002
1896.....	618	1 944	2 567	1909....	846	5 056	19 255
1897.....	654	2 064	3 984	1910....	866	5 613	19 996
1898.....	673	2 178	5 481	1911....	863	5 716	21 689
1899.....	717	2 481	6 857	1912....	861	5 842	26 023
1900.....	755	2 659	8 671	1913....	868	6 090	34 843
1901.....	775	2 707	10 766	1914....	873	6 079	37 351
1902.....	782	2 787	12 874	1915....	884	6 195	47 528
1903.....	793	3 074	14 194	1916....	913	6 310	49 730
1904.....	812	3 236	15 546	1917....	923	6 417	52 423
1905.....	744	2 682	17 346	1918....	932	6 492	53 876
1906.....	704	3 455	17 812	1919....	956		56 693

Medlemsantallet fordeler sig saaledes:

	I København	I Provinsen	Tilsammen
16.—23. Lønningsklasse	52	91	143
13. —	247	338	585
12. —	48	135	183
Centralbestyrelsen m. fl.....	45		45
Ialt...	392	564	956

Medlemsantallet i Forhold til Antallet indenfor Lønningsklasserne stiller sig saaledes:

66 pCt. af 16.—23. Lønningsklasse	
97 ₅ — - 13.	—
100 — - 12.	—

BESTYRELSEN

Bestyrelsen valgtes af Generalforsamlingen og bestod af 9 Medlemmer. Formanden valgtes af Bestyrelsen.

Af Hensyn til, at en stor Del af Medlemmerne fra Provinsen altid vilde være afskaarne fra at møde paa Generalforsamlingen, blev det paa Generalforsamlingen i 1903 vedtaget, at fraværende Medlemmer kunde afgive Stemme ved skriftlig *Fuldmagt* til et andet Medlem, og at *Bestyrelsen* skulde vælges ved skriftlig Afstemning over hele Landet.

I 1904 vedtoges det, at Antallet af Bestyrelsesmedlemmer skulde være 11, at *Formanden* skulde vælges direkte af Medlemmerne for eet Aar ad Gangen, og at *Forretningsudvalget*, som hidtil havde bestaaet af samtlige i København boende Medlemmer af Bestyrelsen, kun skulde bestaa af Formanden, Kassereren og Sekretæren.

Generalforsamlingen i 1918 vedtog *Gruppeinddeling* ved Valg af Bestyrelse, saaledes at hver Gruppe for sig vælger sine Repræsentanter. Formanden vælges vedblivende af samtlige Medlemmer for eet Aar ad Gangen, men repræsenterer tillige det ene af Mandaterne i den Gruppe, han efter sin Tjenestestilling tilhører. Endvidere indførtes *Landsafstemning*, naar Generalforsamlingen ikke er beslutningsdygtig i Sager, hvis Afgørelse kræver kvalificeret Majoritet, naar Generalforsamlingen fremsætter Ønske derom, naar Bestyrelsen ønsker det, og endelig naar 100 Medlemmer indgiver skriftlig Begæring derom.

Formanden, Sekretæren og Kassereren skal være bosiddende i København.

Følgende Medlemmer har haft Sæde i Bestyrelsen:

FORMÆND:

Overtoldinspektør *C. W. Kruse* 1894—1902.

— *F. Weibel* 1902—04.

Toldinspektør *Ivar Berendsen* 1904—10.

Pakhusforvalter *Bonnevie* 1910—13.

Toldinspektør *Lund* 1913—14.

— *Halland* 1914—16 og fra 1918.

Toldkasserer *H. A. Hansen* 1917—18.

BESTYRELSESMEDLEMMER:

Toldinspektør *Wichmand* 1894—1903.

Toldforvalter *Feyring* 1894—1904.

— *E. Wellejus* 1894—1903.

Toldoppebørselskontrolør *F. Lassen*, Kasserer, 1894—1901.

- Toldkontrolør *H. Klingemann* 1894—1902.
 Toldforvalter *Faye* 1894—1904.
 Toldkontrolør *C. P. Lange*, Sekretær, 1894—1904.
 Toldforvalter *Knoth* 1894—1901.
 Toldkontrolør *E. Floor* 1901—03 og 1904—11.
 Oppebørselskontrolør *L. S. E. Hansen*, Kasserer, 1901—13.
 Toldinspektør *Ivar Berendsen* 1902—04.
 Toldforvalter *Trolle* 1903—08.
 Strandkontrolør *Otto Jensen* 1903—04.
 Toldassistent *Ove Holm* 1903—09, Sekretær 1910—13, Kasserer 1913—16.
 — *Bille* 1904—07.
 Toldkasserer *Gronenberg* 1904—14.
 Toldforvalter *Kock* 1904—08.
 Fuldmægtig i Toldrevisionen *H. P. B. Saabye* 1904—12.
 Toldkontrolør *Neuhaus* 1904—08.
 Toldinspektør *Brunke* 1904—10, 1911—13, 1914—16 og fra 1917,
 Sekretær 1904—09.
 Toldassistent *Stender* 1907—09.
 Toldforvalter *F. A. H. Christensen* 1908—12.
 Toldfuldmægtig *A. B. Jensen* 1908—15.
 Toldkontrolør *Wolden* 1908—14.
 Toldassistent *Chr. Nielsen* 1909—11.
 — *Kofoed-Hansen* 1909—11, Sekretær 1909—10.
 — *G. Fagerholt* 1911—12.
 — *Rosenblad* 1911—14.
 Toldinspektør *Halland* 1912—14.
 Toldkontrolør *Marckmann* 1912—15, Sekretær 1913—15.
 — *J. Koch* 1912—14.
 Assistent i Toldrevisionen *Reesen* 1913—15.
 Overtoldinspektør *de Fine Bunkeflod* 1913—16.
 Toldkontrolør *A. M. Busch* 1914—16.
 — *A. T. Olsen* 1914—15.
 Toldfuldmægtig *A. J. V. Andersen* 1914—18.
 Toldmedhjælper *S. J. Jørgensen* 1914—16.
 Toldkontrolør *Jan. Hansen* 1915—17.
 Strandkontrolør *P. R. Møller* fra 1915.
 Toldassistent *F. Rasmussen*, Sekretær, 1915—17.
 — *L. Thomas* fra 1915, Kasserer fra 1918.
 Toldforvalter *Terkelsen* fra 1916.
 Toldkontrolør *Skyum* 1916—17.
 Toldfuldmægtig *Georg Jensen* 1916—17.
 Toldkontrolør *J. K. H. Pedersen*, Kasserer, 1916—18.
 Toldassistent *A. O. Nielsen* fra 1916.
 Toldkontrolør *Bjørn* fra 1917.
 — *Grønvold*, Sekretær, 1917—18.

Toldmedhjælper *Bregnbak* fra 1917.

Toldassistent *Ahlefeldt-Laurvigsen* fra 1918.

— *P. Wagner Mikkelsen*, Sekretær fra 1918.

Toldmedhjælper *Rask-Olsen* fra 1918.

Forinden jeg slutter nærværende Beretning, vil jeg tillade mig at rette en indtrængende Opfordring til de medlemsberettigede, der staar udenfor Foreningen, om at indmelde sig. Det vil være til deres eget Gavn, saa vist som *Samling* betyder Styrke og *Splittelse* Svaghed. Og hvorfor skulde ikke alle indenfor Toldetatens Embedsklasser kunne være Medlemmer af den fælles Organisation? Vi har dog alle fælles Mål, og foranstaaende Liste over de Medlemmer, der i Aarenes Løb har haft Sæde i Bestyrelsen, viser, at enhver Interesse inden for Kredsen af medlemsberettigede har været repræsenteret i Ledelsen. Naturligvis kan en Gruppe af Medlemmer ikke altid vente straks at se sine Krav anerkendte af hele Foreningen. Særinteresserne maa bøjes ind under Fællesinteresserne. Men vi kan tale om Tingene og derigennem naa frem til fælles Forstaaelse. Det gode Kompromis har ogsaa sin Berettigelse. Indenfor Foreningslivet gælder det ikke »alt eller intet«, men det opnaaelige. Og hvis vi ikke kan finde Forstaaelse hos vore egne, vore daglige Medarbejdere, hvorledes skal vi da kunne vente at vinde Forstaaelse udadtil hos Befolkningen? Hos en Medhjælper vil der altid findes Forstaaelse af, at det er ganske utilbørligt, at Embedsmænd i ledende Stillinger er ringere aflagte end f. Eks. Flæskeindbærere, hvis aarlige Indtægt i de senere Aar har været 5—6 000 Kr., men Medhjælperen maa ogsaa hos sine overordnede kunne vente Forstaaelse af det urimelige i, at han skal nøjes med en Løn paa ca. 1 200 Kr., medens »Asfaltrensere« i København, unge Mennesker fra 14—18 Aar, har en Aarsindtægt af 2 000 Kr.

Vi maa samle os og i Fællesskab rejse vore Krav. Det vil endda blive svært nok at faa Lovgivningsmagten til at imødekomme os. Vi har ikke Raad til at spille Kræfterne, end sige til at modarbejde hinanden.

Med disse Ord vil jeg udtale de bedste Ønsker for »Den danske Told-etats Forening«. I Aarenes Løb har den udrettet meget godt for sine Medlemmer. Lad os haabe, at den ogsaa fremtidig i stadig højere og højere Grad maa blive i Stand dertil. Det afhænger af Medlemmerne og de medlemsberettigedes Tilslutning til Foreningen.

Rønne i Maj 1919.

BRUNKE.



TOLDINSPEKTØR BRUNKE

I Toldetaten staar Toldinspektør *Brunke* som en central Personlighed.

For 15 Aar siden traadte han ind i Toldetatsforeningens Ledelse, og han har siden da præget Foreningens og derved Etatens Liv og Virksomhed.

Der har været Stadighed, Kraft og Forudseenhed i hans Arbejde, et saa klogt og heldigt Greb ved hans Bestræbelser og Dispositioner og en saa udpræget Forstaaelse af Tid og Forhold, at han mere end nogen anden har bidraget til Foreningens Indflydelse og Fremgang.

Brunke har ikke blot skrevet Foreningens Historie, men han har i en lang Aarrække været den, der i fremtrædende Grad har været med til at skabe den. Med berettiget Stolthed kan Brunke derfor se tilbage paa den Tid, der er gaaet, og for sit værdifulde og uselviske Arbejde har han Krav paa Etatens Tak og varme Anerkendelse.

Villiam Halland.

Trykfejl: Side 22, 11. Linie fra neden: 1 pCt.; læs 2 pro mille.